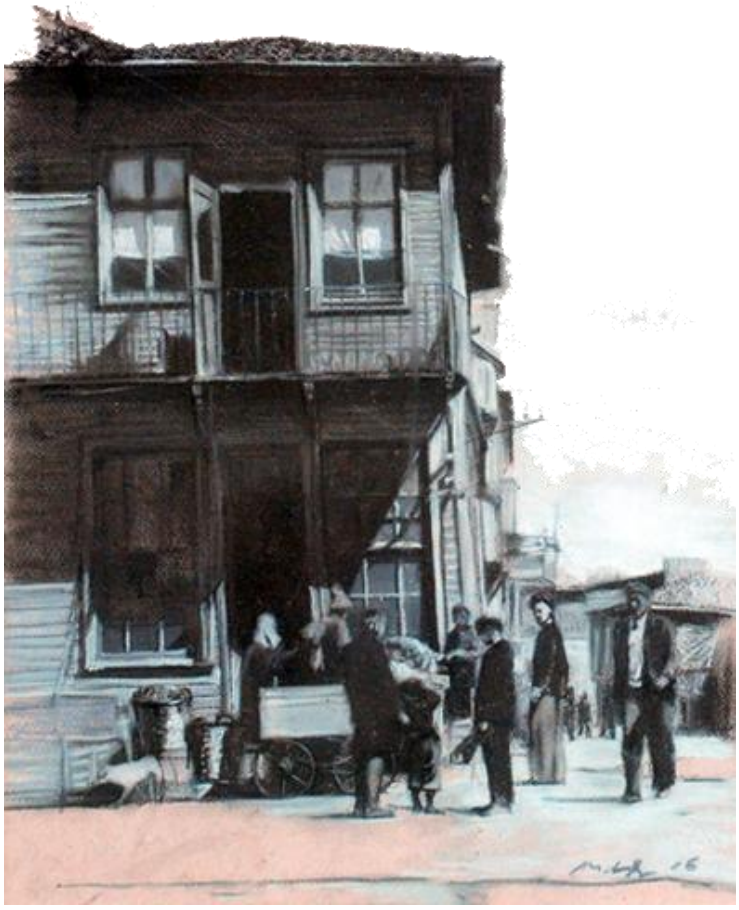
ОБЩИНА СОЗОПОЛ

АКТУАЛИЗАЦИЯ
НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ ЗА ПЕРИОДА 2012-2013 г.

„Велдер Консулт“ ООД

септември 2012

СЪДЪРЖАНИЕ:

СЪДЪРЖАНИЕ:....2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ:....4
СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ:....5
СПИСЪК НА КАРТИТЕ:....5
СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ:....6
1. РЕЗЮМЕ НА ОПР - СОЗОПОЛ:....7
2. ВЪВЕДНИЕ:....9
2.1. Нормативна и стратегическа рамка....9
2.2. Съдържание на актуализирания документ на ОПР....9
3. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНАТА....11
3.1. Обща характеристика на общината....11
3.1.1. Географско положение и територия....11
3.1.2. Използване на земята....12
3.1.3. Климат....13
3.1.4. Релеф и морски бряг....13
3.1.5. Териториално развитие....14
3.1.6. Социално-икономическо развитие на общината....15
3.2. Състояние на местната икономика....15
3.2.1. Структура на икономиката....16
3.2.2. Предприемачество и развитие на МСП....17
3.2.3. Промишленост....17
3.2.4. Строителство....17
3.2.5. Аграрен сектор....18
3.2.6. Горско стопанство....20
3.2.7. Инвестиции....20
3.2.8. Заетост и производителност на труда....20
3.2.9. Туризъм....22
3.2.10. Основни изводи....23
3.3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси....24
3.3.1. Демографско състояние и тенденции....24
3.3.2. Образование....30
3.3.3. Здравеопазване....31
3.3.4. Социални услуги....33
3.3.5. Трудов пазар и безработица....33
3.3.6. Спорт....36
3.3.7. Култура....37
3.3.8. Основни изводи....39
3.4. Инфраструктурно и териториално развитие, свързаност и достъпност на територията....40
3.4.1. Транспорт....40
3.4.2. Енергйни мрежи....42
3.4.3. ВЕИ и енергийна ефективност....43
3.4.4. Водоснабдителна и канализационна инфраструктура....43
3.4.5. Информационна и комуникационна инфраструктура....45
3.4.6. Териториално и урбанистично развитие на общината....46
3.4.7. Жилищен сектор....47
3.4.8. Основни изводи....48

3.5. Екологично състояние и рискове....49
3.5.1. Природни ресурси....49
3.5.2. Биологично разнообразие....50
3.5.3. Защитени местности....51
3.5.4. Състояние на компонентите на околната среда....52
3.5.5. Управление на отпадъците....54
3.5.6. Основни изводи....55
3.6. SWOT-анализ....56
4. ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНАТА....57
4.1. Визия за развитие на общината....57
4.2. Стратегически цели за развитие на общината....57
4.3. Приоритетни направления в развитието на общината....58
4.4. Специфични цели по приоритети за развитието на общината....60
4.4.1. Приоритет 1: „Подобряване на специализираното образование, човешкия и социален капитал на общината”....60
4.4.2. Приоритет 2: „Осигуряване на оптимални условия за развитие на бизнеса и стимулиране на предприемачеството”....61
4.4.3. Приоритет 3: „Подобряване на свързаността и физическата среда на територията общината” 62
4.4.4. Приоритет 4: „Подобряване на екологичната обстановка на територията на общината”....62
4.4.5. Приоритет 5: „Предлагане на интегриран туристически продукт на община Созопол”....63
4.4.6. Приоритет 6: „Повишаване на административния капацитет за разработване и осъществяване на самостоятелни и партньорски проекти” 64
4.5. Мерки за постигане на специфичните цели в развитието на общината....65
4.5.1. Приоритет 1: „Подобряване на специализираното образование, човешкия и социален капитал на общината”....65
4.5.2. Приоритет 2: „Осигуряване на оптимални условия за развитие на бизнеса и стимулиране на предприемачеството”....68
4.5.3. Приоритет 3: „Подобряване на свързаността и физическата среда на територията общината” 70
4.5.4. Приоритет 4: „Подобряване на екологичната обстановка на територията на общината”....72
4.5.5. Приоритет 5: „Предлагане на интегриран туристически продукт на община Созопол”....76
4.5.6. Приоритет 6: „Повишаване на административния капацитет на общината за разработване и осъществяване на самостоятелни и партньорски проекти” 78
5. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА, ОБОБЩАВАЩА НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА....81
6. ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПЛАНА....84
7. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕТО, ОЦЕНКАТА И АКТУАЛИЗАЦИЯТА НА ПЛАНА....91
8. ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ....92
8.1. Необходими предпоставки за успешно включване на всички заинтересовани страни....92
8.2. Етапи на процеса....92
8.3. Някои подходи за вземане на съвместни решения....93
8.4. Важни принципи и правила за работа в процеса на включване на гражданите и прилагане на принципа на партньорството....93
9. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ....94

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ:

БВП	Брутен вътрешен продукт
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие”
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФР	Европейски фонд за рибарство
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗРР	Закон за регионалното развитие, приет 2008 г., действащ
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България
МЗ	Министерство на земеделието
МО	Междинна оценка
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
НПО	Неправителствени организации
НС	Народно събрание
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОбС	Общински съвет
ОП	Оперативна програма
ОПАК	ОП „Административен капацитет” 2007-2013
ОПОС	ОП „Околна среда” 2007-2013
ОПР	Общински план за развитие
ОПРКБИ	ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013
ОПРР	ОП „Регионално развитие” 2007-2013
ОПРСР	ОП за развитие на сектор „Рибарство” 2007-2013
ОПРЧР	ОП „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013
ОПТ	ОП „Транспорт” 2007-2013
ОСР	Областна стратегия за развитие
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2007-2013
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПТСБТ	Програмата за трансгранично сътрудничество България-Турция
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
РПР	Регионален план за развитие
РСР	Регионален съвет за развитие
СКФ	Структурни и кохезионен фондове на Европейския съюз
ТБО	Твърди битови отпадъци
УО	Управляващ орган
ЮИР	Югоизточен район от ниво 2

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ:

Таблица 1: Площ, население и гъстота на селищата на територията на община Созопол към 02.2011 г. 12

Таблица 2: Баланс на територията община Созопол....12

Таблица 3: Параметри на плажовете и дюните на територията на община Созопол....14

Таблица 4: Новопостроени жилища, жилищни сгради и жилищна площ през 2010 г. 18

Таблица 5: Постъпления в лв. от туристически данък и туристическа такса:....22

Таблица 6: Среден брой членове на домакинство....26

Таблица 7: Детски градини на територията на община Созопол 30

Таблица 8: Медицински кадри към 12.2010 г. 31

Таблица 9: Регистрирани безработни лица 36

Таблица 10: Дължина и състояние на републиканската пътна мрежа в общината 41

Таблица 11: Дължина и състояние на общинската пътна мрежа 41

Таблица 12: Жилища според източника на водоснабдяване....44

Таблица 13: Осигуреност на жилищата с канализация 44

Таблица 14: Разпределение на горския фонд на общината по землища:....50

Таблица 15: Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана 81

Таблица 16: Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на общинския план за развитие на община Созопол....84

Таблица 17: Програма за реализация на общинския план за развитие....94

СПИСЪК НА КАРТИТЕ:

Карта 1: Административно деление на област Бургас 11

Карта 2: Община Созопол....11

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ:

Фигура 1: БВП по текущи пазарни цени 2005-2009 г. 15

Фигура 2: Заети по сектори към 02.2011 г. в община Созопол....16

Фигура 3: Заети лица между 15 и 64 г. по класове икономически дейности – 02.2011 г. 21

Фигура 4: Население по общини към 02.2011 г. 25

Фигура 5: Население на селищата на територията на общината 02.2011 г. 25

Фигура 6: Домакинства според броя на децата 02.2011 г. 26

Фигура 7: Възрастова структура на населението на община Созопол към 02.2011 г. 27

Фигура 8: Възрастова структура на населението 02.2011г. 27

Фигура 9: Възрастова структура в градовете и селата в община Созопол 02.2011 г. 28

Фигура 10: Образователно равнище на населението на община Созопол 28

Фигура 11: Етнически сстав на населението 02.2011 г. 29

Фигура 12: Образователно равнище по етнически групи 29

Фигура 13: Вероизповедание на жителите на община Созопол 30

Фигура 14: Медицински кадри....32

Фигура 15: Население на 16 и повече навършени години със и без трайно намалена работоспособност или степен на увреждане 32

Фигура 16: Коефициент на икономическа активност 33

Фигура 17: Коефициент на икономическа активност по местоживеене в община Созопол 34

Фигура 18: Коефициент на икономическа активност по етническа принадлежност....34

Фигура 19: Заети лица по класове професии 35

Фигура 20: Заети лица по статус на заетостта и пол....35

Фигура 21: Годишно използвана вода на глава от населението....44

Фигура 22: Осигуреност на жилищата с кабелна телевизия, сателитна антена, компютър и достъп до интернет....45

Фигура 23: Осигуреност на обитаваните жилища с кабелна телевизия, сателитна антена, компютър и достъп до интернет в градовете и в селата в община Созопол....46

Фигура 24: Жилищни сгради според вида на тяхното обитаване....47

Фигура 25: Жилищна задоволеност на 1000 души и средна жилищна площ на 1000 душ – област Бургас (червено) и община Созопол (синьо)....47

Фигура 26: Жилищни сгради и жилища в община Созопол....48

Фигура 27: Взаимовръзки между Стратегическите цели и приоритетите на ОПР на Созопол....60

Фигура 28: Финансиране изпълнението на ОПР по източници на финансиране....84

Фигура 29: Финансиране изпълнението на ОПР по приоритети.... 82

Фигура 30: Финансиране изпълнението на ОПР по приоритети и източници на финансиране....83

1. РЕЗЮМЕ НА ОПР - СОЗОПОЛ:

Настоящата актуализация на ОПР на община Созопол си поставя амбициозната задача да отговори на предизвикателствата на една сложна в глобален план икономическа обстановка и на изострени вътрешни социално-икономически проблеми на общината. Тя се основава до голяма степен на вече разработеният план за общината от 2008 г., но се стреми да го надгради, като отговори на актуализираните нужди на населението. Тази актуализация, разработена почти непосредствено преди края на настоящия програмен период се стреми да даде постановките в политиката за устойчиво местно развитие и за следващия седем годишен период, като предлага редица мерки и дейности чиято реализация ще бъде осъществена в годините след 2013 г. От тази гледната точка поставената в този план рамка следва да се разглежда като основа за разработването на ОПР на община Созопол за периода 2014-2020 г.

Актуализацията запазва визията на плана от 2008 г., която продължава да бъде актуална и пълноценно да отговаря на настоящите характеристики и нужди на общината:

„Община Созопол – водеща туристическа и културна дестинация на Южното Черноморие, просперираща край на устойчиво икономическо, екологично и социално развитие“

Планът запазва и главната стратегическа цел, която точно идентифицира какво трябва да бъде постигнато за да бъде осъществена визията за развитие на общината:

„Изграждане на устойчива икономика, постигане на висок жизнен стандарт и съхраняване на екологичния баланс за превръщане на община Созопол във водеща туристическа и културна дестинация на Южното Черноморие”

Трите стратегически цели отговарят както на характерните потенциали на общината, така и на идентифицираните необходимости. Въпреки, че по своята същност те покриват изключително широк спектър от потенциални приоритетни направления, което би довело до известна загуба на фокус на стратегията на плана, те предполагат интервенции, насочени във важни и актуални за развитието на общината сфери. Постигането на всяка една от стратегическите цели пълноценно ще спомогне за постигане на онова състояние в развитието на общината, дефинирано във визията на ОПР:

Стратегическа цел 1 – Създаване на условия за ускорено и устойчиво икономическо развитие на секторите земеделие, риболов и аквакултури и основан на техния ресурс промишлен сектор.

Стратегическа цел 2 – Превръщане на община Созопол във водеща дестинация на Южното Черноморие, за интегриран морски, селски и културно-исторически туризъм.

Стратегическа цел 3 – Повишаване стандарта на живот на населението и съхраняване на околната среда.

Дефинираните шест приоритета представят изключително богат набор от мерки и дейности, но едновременно с това остават фокусирани върху постигане на стратегическите цели на плана. Специален акцент е поставен върху гарантиране устойчивото икономическо развитие на общината и върху изключително приоритетния сектор на туризма, чрез диверсифициране както на цялостното развитие на икономическия комплекс, така и на туристическата индустрия:

Приоритет 1: „Подобряване качеството на специализираното образование, човешкия и социален капитал на общината”

Приоритет 2: „Осигуряване на оптимални условия за развитие на бизнеса и стимулиране на предприемачеството”

Приоритет 3: „Подобряване на свързаността и физическата среда на територията на общината”

Приоритет 4: „Подобряване на екологичната обстановка на територията на общината”

Приоритет 5: „Предлагане на интегриран туристически продукт на община Созопол"

Приоритет 6: „Повишаване на административния капацитет за разработване и осъществяване на самостоятелни и партньорски проекти"

Два от определените приоритети се фокусират изключително върху икономическото развитие на общината. Други два приоритета съдържат в себе си необходимите мерки за подобряване на екологичното състояние на общината и изграждане/реахабилитиране на базовата инфраструктура, която е задължително условие както за развитието на местната икономика, така и за осигуряването на добър стандарт на живот на населението. Един приоритет се фокусира изключително върху развитието на човешкия ресурс на общината, а последният шести приоритет акцентира върху подобряване функционирането, административния капацитет и уменията за разработване и реализиране на проекти на общинската администрация.

2. ВЪВЕДНИЕ:

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на договор за услуга, сключен между община Созопол и „Велдер Консулт" ООД. Предмет на договора е „Разработване на Междинна оценка на изпълнението на Общинския план за развитие на община Созопол и актуализация на същия до края на плановия период (2013 г.)" в изпълнение на чл. 33, ал.1 , и чл.36, ал. 1. от Закона за регионалното развитие.

Междинната оценка и актуализацията на Общинския план за развитие на общината са два неразривно свързани документа. Изводите от направената оценка, не биха били безполезни, ако не се използват за актуализиране на Общинския план и обратно, една актуализация, която не се базира на изводи от направена по изискването на закона междинна оценка, не би имала необходимите качества. Целта на актуализацията на ОПР е да се отразят направените в междинната оценка изводи и препоръки за действието на ОПР за остатъка от периода до 2013 г., както и при подготовката на ОПР за периода 2014-2020 г.; да се подобри организацията и координацията на компетентните органи за изпълнение на ОПР; да се подобри ефективността и ефикасността на използването на финансовите ресурси.

Междинната оценка на ОПР за община Созопол и съответно актуализацията на плана са разработени в контекста на настъпилите промени през годините на неговото прилагане (след 2008г.) и съобразно с насоките и оценките на редица документи на европейско, национално и регионално ниво. Основните постановки на тези документи подробно са описани във т. 2.3. „Контекст за разработването на междинната оценка".

2.1. Нормативна и стратегическа рамка

Актуализацията на ОПР-Созопол е разработена въз основа на изискванията за обем и съдържание на ЗРР (2008) и съобразно резултатите от детайлната междинна оценка, която отчита промените настъпили в периода от изработването на първата актуализация на плана през 2008 г. до края на 2011 г., както в социално-икономическото развитие на общината, така и в сферата на нормативно-правната уредба и интеграцията на България в ЕС. Актуализацията на плана е осъществена с ясното разбиране за неговата роля на основен стратегически документ, който определя средносрочните цели и приоритети на общинската политика за развитие и съгласува целите и приоритетите на плановите документи от по-високите нива, каквито са НСРР 2012-2022 г., РПР на ЮИР и ОСР на област Бургас. ОПР е документ, който отразява принципите и подходите на европейската политика за регионално развитие, ориентирана към икономическо, социално и териториално сближаване.

2.2. Съдържание на актуализирания документ на ОПР

Анализът на съществуващото положение, следва структурата на плана от 2008 г., като допълва статистическата информация за развитие на общината във всички области за годините от до 2010/11. Особено съществен принос имат данните от преброяването през 2011 г., които очертават съвсем актуалното състояние в демографската сфера, като и промените настъпили в състоянието на сградния фонд, жилищната задоволеност и селищната мрежа. Изводите от анализа са предпоставка за очертаване на силните и слабите страни на общината, както на възможностите и заплахите за нейното развитие през следващите години. На базата на тези изводи са актуализирани стратегическите цели, приоритетите, специфичните цели, конкретните мерки и проекти, заложени в плана. От съществено значение за структурата на стратегическата част на плана са резултатите от междинната оценка, както и новата рамка на европейската политика на сближаване формулирана в Стратегията „Европа 2020" и Макрорегионалните стратегии за дунавския и черноморския региони. Отразени са новите национални цели на България за развитие на инфраструктурата, икономиката и социалната сфера през следващия планов период.

Актуализираният документ за изпълнението на общинския план за развитие тематично обхваща:

- Актуализиран социално-икономически профил на община Созопол;
- Актуализиран SWOT анализ;
- Актуализирана стратегия за устойчиво интегрирано местно развитие;
- Актуализация на индикативната финансова таблица обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;
- Система от индикатори и действия за наблюдение и оценка;
- Прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
- Актуализирана програма за реализация на плана.

3. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНАТА

3.1. Обща характеристика на общината

3.1.1. Географско положение и територия

Карта 1: Административно деление на област Бургас

Община Созопол е разположена в централната източна част на Бургаска област. Тя граничи на юг с общините Приморско и Малко Търново, на изток – със Средец, на североизток – с Камено, а на север – с Бургас. Източната и североизточна граница на община Созопол е Черно море. Нейният район е характерен с двете си съставни територии - крайбрежието, обхващащо отрязъка между нос Атия и Маслен нос и равнина, която в южна посока постепенно преминава във възвишенията на Странджа. От общо 51-километровата брегова ивица - 17.1 км са заети от пясъчни плажове.

Източник: bg.wikipedia.org

Карта 2: Община Созопол

Източник: City mapS

В границите на общината влизат землищата на градовете Созопол и Черноморец (с решение на Министерския съвет от 2.12.2009 г., в сила от 11.12 с.г. село Черноморец става град) и на десет села: Равадиново, Атия, Росен, Равна гора, Крушевец, Зидарово, Присад, Габър, Вършило и Индже войвода. В 5-километровата крайбрежна ивица са разположени град Созопол и селата Равадиново, Атия и Черноморец. В активната крайбрежна територия се намират 1/3 от селищата на общината с общо 7876 жители, което представлява почти 2/3 от постоянното население на общината. Общата площ на територията на община Созопол е 480 067 дка, което представлява 6,6% от територията на област Бургас. След референдум, проведен на 23 август 2009 година, жителите на село Извор избират да преминат от Община Созопол към Община Бургас. Село Извор вече е извадено от пределите на Община Созопол. Промяната е с указ № 121 от 10 май 2010 г. на Президента на Републиката.

Таблица 1: Площ, население и гъстота на селищата на територията на община Созопол към 02.2011 г.

Населено място	територия	население	гъстота на обитаване	домакинства	среден брой членове на домакинство
	км²	души	души/км²	брой	души/домакинство
гр. Созопол	41.829	4317	103.2	1680	2.56
гр. Черноморец	30.561	2059	95.4 (вкл. с. Атия)	868	2.37
с. Атия	(към гр.Черноморец)	856	-	362	2.36
с. Вършило	46.493	112	2.4	77	1.45
с. Габър	45.407	275	6.1	117	2.28
с. Зидарово	60.29	1122	18.6	453	2.46
с. Индже войвода	91.301	185	2.0	120	1.54
с. Крушевец	52.94	840	15.9	354	2.36
с. Присад	17.18	114	6.6	64	1.75
с. Равадиново	27.25	644	23.6	249	2.58
с. Равна гора	28.43	662	23.3	217	3.05
с. Росен	38.386	1424	37.1	547	2.60
ОБЩИНА СОЗОПОЛ	**480.067**	**12610**	**26.3**	**5108**	**2.46**

Източник: НСИ

3.1.2. Използване на земята

Структурата на поземлените ресурси по видове територии е както следва:

Таблица 2: Баланс на територията община Созопол

	земеделска			горска	населени места и други урбанизирани територии	водни течения и водни площи	за добив на полезни изкопаеми	за транспорт и инфраструктура	Общо площ
	общо	в т.ч. обработв. площ							
		общо	поливна						
Община Созопол	256528	203634	0	289883	6366	17342	14801	3104	**588024**

Източник: Агенция по кадастъра към Министерството на регионалното развитие и благоустройството, "Баланс на територията на община Созопол по землища към 31.12.2000 година" (последен) – преди изключването от пределите на общината на с. Извор.

Земеделските територии са заемали през 2000 г. общо 256 528 дка (около 48% от площта на общината при средно за страната 58,7%). *Обработваемата земя* е била с обща площ 203 634 дка. Една част земеделските земи в активната туристическа зона са претърпели промяна на предназначението си и в момента се развиват като туристически територии. През последните години непрекъснато намалява делът на пустеещите земи, особено тези, които са отдалечени от крайбрежната ивица. Селското стопанство,

макар и с бавни темпове, започва да излиза от тежкото положение, в което се намираше през годините след 1989 г. Наличието на мелиоративни полета, обаче, е история. Поливните площи (напоявани от държавни водоизточници) са снети от статистически отчет поради фактическата липса на функциониращи такива.

Горските територии включват площта на Държавния горски фонд, и заемат 289 883 дка (48,5% при средно за страната 33,6%). *Населените места и другите урбанизирани територии* през 2000 г. са заемали 9 914 дка (1,8% при средно за страната 5,0%). От тях, 7 648 дка са в регулациите на населените места, 281 дка промишлени и складови зони, 410 дка курортни комплекси, 1 462 дка застроени обекти извън регулация и 113 дка гробищни и извън-селищни паркове. Следва да се отбележи, че през изминалите 12 години делът на антропогенно натоварените територии и особено на урбанизираните такива е претърпял значително увеличение в следствие бурното развитие на туристическата индустрия. Останалите категории (водни течения и площи, инфраструктура, добив на полезни изкопаеми и ТБО) формират дял от 3,7%.

3.1.3. Климат

Крайбрежната част на общината е подложена на средиземноморското климатично влияние, което се чувства в дълбочина от 20 до 40 км. от брегова линия. Пролетните температури по крайбрежната част са по - ниски от тези във вътрешността на общината, а есенните по - високи. Времето се променя главно по отношение на облачността и слънчевото греене, но температурният режим се променя бавно. Средногодишните температури са 13.3° С, докато за страната е 11.5° С.

Созополският климат е умереноконтинентален, със сравнително топли, но ветровити зими (средно-януарска температура +6°С) и дълги, топли лета (средно-юлска температура +27°С). Преобладават зимните северозападни и югозападни ветрове и то с почти двойно по-голяма скорост от средната за страната. Това превръща района в неизползваем за рекреационни дейности през студеното полугодие.

През топлото полугодие (април-септември) преобладават източните ветрове, свързани с дневния морски бриз. Влиянието му се усеща в ивица до 40 км суша, т.е. в почти цялата територия на общината. Макар и с по-слабо климатично влияние, нощният бриз (от сушата към морето) е сред характерните климатични фактори. Средната му скорост (1-2 м/сек) е значително под тази на дневния бриз (3-6 м/сек). Прилежащият морски басейн обуславя целогодишна висока влажност на въздуха. Районът е характерен с малко валежи и продължителни засушавания (17-28 дни през лятото и есента, 14-15 дни през зимата и пролетта).

Комбинацията облачност - слънчево греене е свързана с тази на температурата и ветровете. Максимумът на облачността е в периода ноември-февруари (средно 70%). През пролетта количеството й плавно намалява и през лятото достига минималните стойности от 26% до 28%. Средният годишен брой на ясните дни е 82, с максимум през лятото (15 дни месечно) и минимум през зимата (февруари - 2.7 дни). Слънчевото греене "отваря сезона" още през април (около 60% от часовете преди и след обяд са слънчеви) и го "затваря" в края на септември, т.е. осигурява оптимални възможности за хелиотерапия в продължение на 6 месеца годишно.

3.1.4. Релеф и морски бряг

Територията на община Созопол се характеризира с разнообразие и преливане на равнинен, хълмист и нископланински релеф. Естествен делител на крайбрежна и вътрешна част е Медни рид (с най-висока точка - вр. Бакърлъка, 376 м). Крайбрежието е комплекс от морски тераси със слабо вертикално разчленение, многобройни заливи[1] и ритмично редуване на скален бряг с плажни ивици. Нагънатата брегова линия оформя силно вдадени полуострови[2] (до 2 км в морето) с "разсейки" от множество

[1] Атия, Созополският, Каваците, Алепу и др.
[2] Чукаля, Атия, Св. Никола, Акра, Созополският, Буджака, Буруна и др.

острови и скални образувания (подводни и надводни). Територията във вътрешността е също разнообразна - речни долини, платовидни тераси и силно разчленени нископланински склонове (Босненски рид с вр. Босна - 454 м). Обща характеристика на релефа е силната му разчлененост. Тя е благоприятна за формиране на атрактивни ландшафти (и включването им в туристически продукти), но затруднява изграждането на пътната инфраструктура и развитието на мащабно ефективно земеделие.

Около 30% от брегова ивица е заета от пясъчни плажове (17,1 км). Разположението им в дълбоки, естествено защитени заливи, обуславя постоянната им площ (независимо от динамиката на бреговата линия). Освен прилежащите скални участъци, атрактивността на плажовете се засилва и от естествени дюни образувания в тилната им част[3]. Освен с високите си качества (уютност/защитеност, лесна достъпност, красиви природни рамки, разнообразие, фин пясък и т.н.), значимостта на плажните ресурси се изразява и в чисто количествени параметри:

Таблица 3: Параметри на плажовете и дюните на територията на община Созопол

ПЛАЖНИ ИВИЦИ/ПЛАЖОВЕ	**Площ общо**	**плаж**	**дюни**
парк Росенец, залив Атия	14	14	0
Вромос, залив Вромос	204	204	0
гр. Черноморец, залив Св.Никола	39	39	0
къмпинг "Черноморец"	29	29	0
къмпинг "Градина"	139	4	135
къмпинг "Златна рибка"	70	6	63
Св.Марина	12	12	0
Централен плаж - Созопол стар град	18	18	0
Харманите - Созопол нов град	40	26	14
Каваците	100	4	96
Алепу	238	172	66
Републикански плаж "Герена"	209	10	199
ОБЩО	**1111**	**537**	**574**

Източник: ОПР Созопол 2008

Позовавайки се на минималната норма (8 м^2/човек), теоретичният пределен капацитет на созополските плажове е около 67 000 човека (едновременно ползване). През последните години се наблюдава и изключително тревожната тенденция за застрояване на част прилежащите към плажните ивици терени. Такива случаи могат да се забележат край къмпингите „Градина", „Златна рибка" и „Каваците", както и в зоната на плажа „Харманите" – Созопол нов град.

3.1.5. Териториално развитие

Град Созопол е функционален, но не и пространствен център на общината. Формират се два района с контрастни различия - "крайбрежен" и "вътрешност". Периферното разположение на общинския център, ниският клас пътища и липсата на "мрежови" пътни връзки, затрудняват достъпността му от централната и югозападната част на общината. Преобладаващите релефни особености (ниско-планински и хълмист пресечен терен) предопределят сравнително рядка, но равномерна селищна мрежа. Естествено ненаселени остават само Медни рид и части на планина Босна.

По отношение на териториалното развитие, трудно могат да бъдат идентифицирани белези на силна пространствена обвързаност между селищата в границите на общината. Такава обвързаност се наблюдава в източната част на общината, където силни връзки се наблюдават между двата града, селата

[3] Алепу, Каваците, Герена

Атия, Равадиново и Росен, и донякъде с. Равна гора. От друга страна, отдалечените селища от западната част на общината са пространствено обвързани помежду си, но не и с общинския център. Селата Крушевец, Зидарово и Присад са по-близко до областния център – гр. Бургас отколкото до гр. Созопол, с. Габър е по-близки до Средец, а селата Вършило и Инджe войвода са изолирани в крайната югозападна част на общината, в границите на Странджа планина.

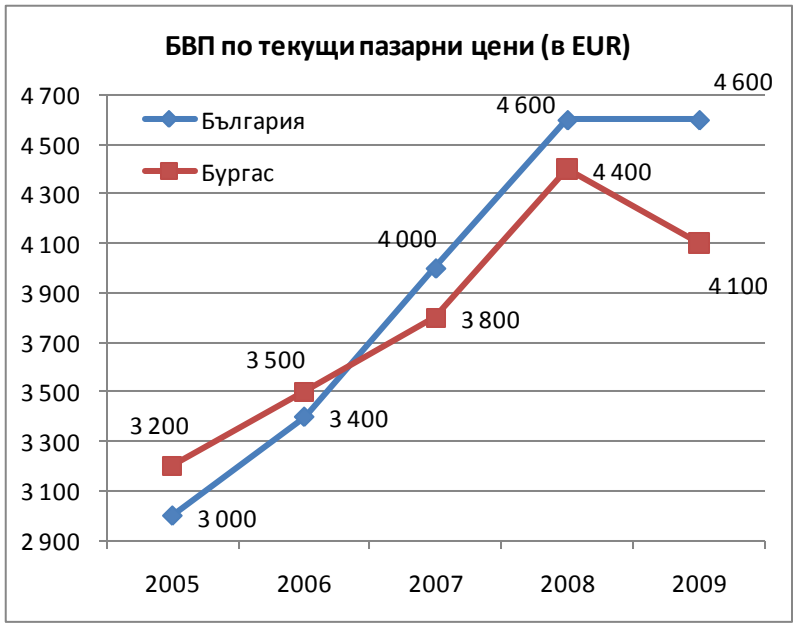
3.1.6. Социално-икономическо развитие на общината

Икономическият профил на община Созопол се характеризира главно с развитие на подчертано екстензивна туристическа индустрия, фокусирана почти изцяло върху предлагането на моно профилен продукт, а именно – морски туризъм. Основавайки се на този единствен силно развит отрасъл, силно присъствие на територията на общината имат и свързаните дейности и услуги, като строителство, операции с недвижими имоти, транспорт. В социален аспект общината има добре развита мрежа от образователни заведения, които обаче не предлагат възможности за високо образование и квалификация на населението. Социалните и здравни услуги също са добре развити, като все още се забелязват проблеми по отношение на достъпността на жители на отдалечените югозападни селища на общината. Техническата инфраструктура е добре развита по отношение на електроснабдяването, водоснабдяването и телекомуникациите. Съществува добре изградена междуселищна пътна инфраструктура, като голяма част от общинските пътищата са силно амортизирани и се нуждаят от рехабилитация и ремонти. Недостатъчно добре са развити канализационната инфраструктура, както и съоръженията за пречистване на отпадни води.

3.2. Състояние на местната икономика

Основни фактори в развитието на общината са богатите туристически ресурси (природни и антропогенни) и близостта до областен център с добра достъпност по суша, въздух и вода. Те са определили структурата на общинската икономика - туризмът и свързаните с него дейности. Притеснителна е тенденцията, че по своите макроикономически показатели област Бургас и в частност община Созопол се развива с темпове, значително под средните за страната. Показателна е тенденцията за по-слаб от средния за страната ръст на БВП на глава от населението за област Бургас:

Фигура 1: БВП по текущи пазарни цени 2005-2009 г.

Общата макроикономическа среда показва две основни тенденции през разглеждания период. За годините до 2008 се наблюдава ръст на БВП както на национално, така и на областно ниво. Тенденцията се обръща в периода след 2009 г., когато под влиянието на световната финансова, а в последствие и икономическа криза, ръстът на показателя е отрицателен. В настоящия момент, в условията на кредитна нестабилност в макроикономически план в целия Европейски съюз, потенциалът за ръст на местната икономика е силно ограничен.

Източник: Eurostat

Концентрацията на ресурси и дадености по крайбрежието, води до изключително силно изразен дисбаланс в развитието на общината, превръщайки отдалечените от морето селища в територии с

нарушена демографска структура и концентрация на бедност. Въпреки това, тези райони съдържат потенциал за желаното преструктуриране, за намиране на алтернативни икономически опори на общината.

3.2.1. Структура на икономиката

Секторната структура на наетите лица показва водещото място на третичния сектор със 74,5% от всички заети на територията на общината, което е пряко следствие на спецификата и традициите на местната икономика и трудови ресурси. В резултат на тази специализация, във вторичния сектор индустрията са ангажирани едва 20% от наетите лица, като повече от половината от тях са в строителството. Първичния сектор има дял от едва 5,5% (над средния за страната), като над половината от наетите са ангажирани в рибното стопанство. В абсолютно изражение, броят на наетите лица в първичния сектор е твърде малък (216 души). От тези заети по-малко от 100 са в селското стопанство, което не позволява ефективното му развитие, както и на свързаната с него хранително-вкусова промишленост. Същевременно, община Созопол разполага с необходимите природни ресурси, а структурата на нейната икономика би могла да се подобри значително при развитието на отрасъла.

Фигура 2: Заети по сектори към 02.2011 г. в община Созопол

Източник: НСИ

Тази структура е недостатъчно балансирана за постигане на гъвкав пазар на труда и диверсификация на икономиката, което е в основата за постигане на устойчив икономически растеж. Наложително е да се търси разнообразяване на заетостта (алтернативи на туризма), за да може да се отговори на новите реалности и тенденции на пазара на труда, произтичащи от глобализацията и динамиката на икономиката.

При разпределението по отрасли, челните места логично са за под-секторите, свързани с туризма - "Хотели и ресторанти" с 13,1% от наетите лица, "Търговия и ремонт на автомобили и мотоциклети" с около 19,2% и „Строителство” с 12,1% от наетите.

Сериозен е делът и на заетите в държавното и местното управление – 13,8%. За сравнение, в добивната промишленост през 2011 г. са наети едва 0,3%, а в образованието, здравеопазването, социалните дейности, културата и спорта – 5,4%. Също така, твърде скромен е делът на заетите в преработващата промишленост – едва 7,2%, или 282ма души.

Между 2001 и 2008 г., почти всички отрасли бележат ръст на доходите, след което се забелязва стагнация и дори лек спад при определени дейности. За периода като цяло, сериозен ръст бележат под-секторите "Операции с недвижимо имущество", "Обслужващи дейности" и „Строителство”. Прави впечатление, че водещ отрасъл като "Хотели и ресторанти", отбелязват спад, въпреки ръста на посетители. Това е обяснимо с преобладаващ дял на ниско платежоспособните туристи, и предполагаемия немалък процент нерегистрирани приходи.

Основно предизвикателство пред бъдещото развитие на общината е намирането на най-подходящия катализатор за увеличаване темпа на растеж и за разбиване на монопрофилността на местната икономика. Към момента туризмът не може да осигури желаният устойчив ръст на местната икономика. Предвид наличните ресурси и все още живи традиции, усилията би следвало да се насочат към доразвитие на собствения потенциал, който освен в развитието на различни от морския форми на

туризма и повишаване на качеството на предлаганите услуги, е най-голям в селското и рибното стопанство, както и свързаните с тях производства (хранително-вкусовата промишленост). Местната икономика би могла пълноценно да експлоатира природните дадености и близостта до туристическия пазар и да развие силен отрасъл.

3.2.2. Предприемачество и развитие на МСП

В периодът след 2005 г. общият брой на активните стопански субекти, опериращи в община Созопол бележи сериозен ръст, а показателите са над средните нива за страната. Обяснение за това са липсата на големи предприятия и големия брой самонаети в сектора на услугите. Най-голям е делът на функциониращите микропредприятия, а броят на фирмите с повече от 50 заети лица остава много нисък.

Разпределението на активните фирми по отрасли не претърпява съществено изменение през последните години. Обяснимо с оглед специализацията на общината в туризма, водещо е мястото на отраслите от сектора на услугите. На първо място е "Търговията и обслужването", на следващо място е под-сектор "Хотели и ресторанти", а на трето място се нарежда Транспортът. Делът на фирмите от Преработващата промишленост и Селското стопанство остава незначителен. Значително нараства делът на фирмите в подсектор "Операции с недвижимо имущество".

3.2.3. Промишленост

Промишлеността е традиционно слабо представена в община Созопол. През периода 2001-2011 г. се забелязва увеличаване на количествените показатели, което се дължи на стабилизираните и разширяващи се позиции на преработващата промишленост. Необходимо е да се предприемат мерки за стимулиране на местното промишлено производство, с цел превръщането му основен отрасъл на местната икономика. Това не е самоцел, а стратегическа потребност от балансиране на икономическата структура на общината, от внасяне на липсващ елемент за нейната устойчивост и привлекателност.

Добивната промишленост е представена от ДОО "Черноморец" гр. Черноморец - произвежда мраморни, гранитни и керамични изделия за строителството. Лесно реализира продукцията си в активните строителни пазари по крайбрежието, в т.ч. и борсовия пазар в Бургас.

Преработващата промишленост е представена от производство на хранителни продукти (главно рибо-преработка) и производство на дървен материал и изделия от него. През последните години се отбелязва спад в промишления риболов и преработката на рибни продукти[4], но едновременно с това и развитие на аквакултурите. За производството на дървен материал липсват конкретни данни, освен броя на наетите, който е почти 50% от тези в преработващата промишленост.

Потенциал за увеличаване и разнообразяване на възможностите за заетост в общината е развитието на производства, които съчетават ново технологично равнище и оползотворяват местните ресурси. Такава роля би изиграл изграждането на малък Индустриален парк в с. Зидарово за привличане на инвестиции в мощности за преработка на земеделска продукция от района. Това би означавало създаване на повече възможности и намаляване на рисковете пред местната икономика.

3.2.4. Строителство

Строителния сектор е един от структуроопределящите за икономическия комплекс на общината. Въпреки настъпилия период на известно инвестиционно затишие (след 2010 г.) и до момента на територията на общината продължават да се реализират инвестиции, които са били започнали в предходните години. Изключително показателен за значимостта на отрасъла е обемът на въведените в експлоатация жилища на глава от населението в община Созопол през 2010 г. По данни на НСИ,

[4] На територията на община Созопол функционира ЕТ "Рибекс" за преработка на рапани, както и цех "Созопол" на рибо-преработващата фабрика "Атлантик" ООД - Бургас. Други фирми, които работят в този подотрасъл са "Пасифик стар" АД и "Делта индъстри" ООД.

стойностите на различните показатели са между 15 и 30 пъти по-високи от средните за страната и значително надхвърлят и тези за област Бургас (от 4 до 7 пъти).

Таблица 4: Новопостроени жилища, жилищни сгради и жилищна площ през 2010 г.

2010 година	нови сгради на 100 хил жителя	нови жилища на 100 хил. жители	нова полезна площ на 1000 жители
България	29.70	214.15	161.55
Област Бургас	94.99	962.44	651.52
Община Созопол	428.23	5693.89	4782.79

Източник: НСИ

Очакванията са през предстоящите години секторът постепенно да намалява дела и значението си за местната икономика, което ще доведе и до структурни промени на заетостта. Навременното пълноценно развитие на промишлени отрасли на територията на общината, би компенсирало известен спад в строителната продукция и би дало нови възможности за заетост и преквалификация на някои от заетите в строителството.

3.2.5. Аграрен сектор

Селското стопанство е било добре развито до началото на прехода, но сега е загубило голяма част от позициите и структурното си значение за икономиката на общината. Независимо от водните дефицити и засушаванията, природният комплекс е благоприятен за развитието на балансиран и ефективен аграрен сектор. В действителност, растениевъдството е моно-профилно а животновъдството - слабо и натурализирано. Въпреки тенденцията от последните години за уедряване (комасация) на част от поземления фонд и оползотворяване на една значителна част от поземления ресурс, все още голяма част от земеделските земи пустеят, трайните насаждения (с изключение на лозята) са почти изоставени, а хидромелиоративните съоръжения са разрушени.

Растениевъдство

Земеделската земя е основно *частна собственост* и се стопанисва от арендатори, земеделски кооперации и частни стопани.

Основна култура е пшеницата, следвана от слънчоглед и ечемик. Фуражните култури са с незначителни площи. Добивите са около средните за съответните култури, стабилни и с добро качество. Преобладаващото производство е върху окрупнени площи, с добра агрикултура, но сравнително стар машинен парк. Пшеницата от района е утвърден търговски продукт с добра реализация, но както навсякъде, доходността на тази култура е ниска.

Трайните насаждения са представени предимно от лозя и малко овощни градини. Лозовите насаждения са концентрирани в землищата на селата Габър, Зидарово, Крушевец, Присад, Равадиново и Черноморец. Овощни градини са останали само в землището на с. Зидарово (130 дка), и то предимно амортизирани. Разширяването на площите с трайни насаждения е възможно и необходимо.

Производството от *зеленчуци* остава далеч под местния потенциал и потребности, особено в туристическия сезон. Съхранената природна среда в района и гарантираният пазар (от туристическото присъствие) са чудесни предпоставки за развитие и на биологично земеделие (при възстановени възможностите за напояване на земите).

Хидромелиорации

На територията на Созополска община има изградени напоителни системи, включващи язовири, водохващания, канали, водопроводи, помпени станции. Трудно е да се направи цялостна оценка на сегашното им състояние, но важен е фактът, че те не се стопанисват и използват отдавна. Освен, че са унищожени и разграбени, част от съоръженията (водоеми и микроязовири) вече представляват потенциална опасност.

Поливното земеделие е една от решаващите предпоставки за изграждане на ефективен и конкурентноспособен аграрен сектор. Поливните съоръжения и площи в общината би трябвало да се възстановят. Допълнителен мотив е създаването на шанс за устройването на "туристически чифлици" (навлизаща новост в туристическото предлагане) и развитието на биологично земеделие (и като част от туристическа анимация).

Животновъдство

Животновъдството е дребно, съсредоточено в частния сектор и полу-натурализирано. Традиционни за общината са говедовъдството, овцевъдството и свиневъдството. В момента броят на отглежданите животни и производството на животинска продукция са намалели многократно в сравнение с годините преди прехода. Говедовъдството се развива изцяло в дребни (с 1-3 крави) и няколко средни ферми (5-10 крави). Подобни са и характеристиките в отглеждането на останалите животни (овце, кози, прасета, птици). Те допълват фонда на малките натурални и полу-пазарни стопанства. Отсъствието на условия за спазване на хигиенните стандарти при пазарно-ориентирана продукция е стагниращ фактор за разширяване и специализация на тези стопанства.

Пчеларството също е застъпено и носи характеристиките на описаните по-горе производства - дребно, полу-натурално. Независимо от увеличаването на пчелните семейства, отсъствието на близко предприятие за разфасовка и търговия с пчелни продукти[5], затруднява контрола върху качеството и пазарната им реализация.

Животновъдството е далеч от оптималния си капацитет. Продукцията се затваря в кръговете на натуралната микро-икономика. На този фон, основният извод е, че конкурентоспособността на аграрния сектор е ниска. Без целеви субсидии, фермерите не могат да постигнат себестойност, кореспондираща на изкупните цени на преработвателите. Последните носят риска на пазарната реализация и конкуренция. Те са ориентирът и корективът за производителите на суровини. Нереализирани резерви за повишаване на ефективността на сектора са научното обслужване, породният състав, агро-технологиите и агро-мениджмънта.

Научното обслужване на аграрния сектор е незадоволително. На територията на общината няма изградено научно звено. Секторът не разполага с мрежа от продуктови организации, защитаващи интересите на производителите. Изхождайки от сравнително ниската технологична съоръженост, сериозното изоставане от критериите за ефективност (налагани от преработвателите и пазарите), както и комплексните изисквания за качество на ЕС, укрепването на *организациите на производителите* се превръща в един от решаващите фактори за конкурентоспособността им в новите условия.

Пазар на земя

До 2010 г. пазарът на земеделски земи в общината беше изключително активен и атрактивен, особено за тези, купувани с цел промяна на предназначението и последващо застрояване. Търсенето преобладаваше над предлагането. През тези години бяха достигнати рекордни цени от 240 000 лв./дка в землището на гр. Созопол. През последните две години активността на пазара значително намаля. Същевременно, наблюдава се все по-голяма активност на пазара на земеделски земи с *"цел обработване"*. Ценовият диапазон е от 300 до 2 000 лв./дка. Най-ниски са цените в с. Индже Войвода, а най-високи - в землищата на Созопол, Черноморец, Присад, Зидарово, Равна гора и Росен. В повечето случаи купувачи са арендаторите и брокери.

Въпреки, че през последните години се наблюдава и стабилен ръст на паричните плащания, както по отношение на плащанията на декар, така и в абсолютно изражение. Все още голяма част от собствениците на земеделски земи предпочитат да реализират собствеността си чрез получаване на рента, а не чрез покупко-продажба. Чрез получаването на доход от земята собственикът има възможност

[5] Както и за преработка на восък и производство на восъчни основи

да реализира икономически собствеността си и в същото време да изчака по-добра пазарна цена на земята, за да я продаде.

3.2.6. Горско стопанство

Основните насоки на организация на горското стопанство в община Созопол са предвидени в лесоустройствените проекти на стопанисващите лесничейства - съобразно функционалното предназначение на групите гори.

- Територията на община Созопол е с по-висока лесистост от средната за страната;
- Общината разполага със значителни по площ защитни и рекреационни гори;
- Няма единно стопанисване на горския фонд на общината (стопанисва се от две лесничейства и дивечовъдната станция "Ропотамо");
- Наличие (макар и ограничени) на проявления на водната ерозия. Реална е заплахата от незаконна сеч, развитие на ерозионни процеси в засегнатите горски масиви;
- Извършването на предвидените в лесоустройствения проект залесявания и реконструкции на насажденията ще се отрази положително както върху екологичните, така и върху стопанските и естетическите аспекти на горския фонд;
- Правилното извеждане на отгледаните и санитарни сечи ще подобри качеството на горите и здравословното им състояние.

3.2.7. Инвестиции

Инвестициите на територията на общината са насочени към два основни сегмента. По-голяма част от публичните средства са насочени към подобряване на инфраструктурата, като впечатление правят няколкото големи проекта за рехабилитация на общинска пътна мрежа и подобряване на ВиК инфраструктурата в селищата на територията на община Созопол. Изключително значим проект, за който вече е одобрено финансирането и чиято реализация предстои в следващите 2 години е изграждането на ПСОВ за градовете Созопол и Черноморец и с. Равадиново. Инвестицията ще бъде на стойност над 70 млн. лв., а в процеса на строителство и по време на експлоатацията на съоръженията се очаква да се открият и нови работни места.

От друга страна, частният сектор основно фокусира своите инвестиционни инициативи в строителство, реконструкция и експлоатация на различни видове сгради предназначени да обслужват туристическата индустрия. През последните години значително се увеличи броят на хотелите и ваканционните селища. Бяха построени и много къщи и вили за временно обитаване. Въведени бяха и нови форми на жилища – комплекси, в които отделните собственици имат на разположение поддръжка, предоставена им от специализирани фирми.

Тревожна е тенденцията за изключително ограничени инвестиции в производствени мощности и активи. На територията на общината секторът е изключително слабо развит, а липсата на значими инвестиционни инициативи поставя в сериозен риск цялостната структура както на общинската икономика, така и на заетостта в общината. Притеснителен е и фактът, че няма данни за инвестиции насочени към развойна дейност и повишаване на квалификацията на заетите в производствения сектор.

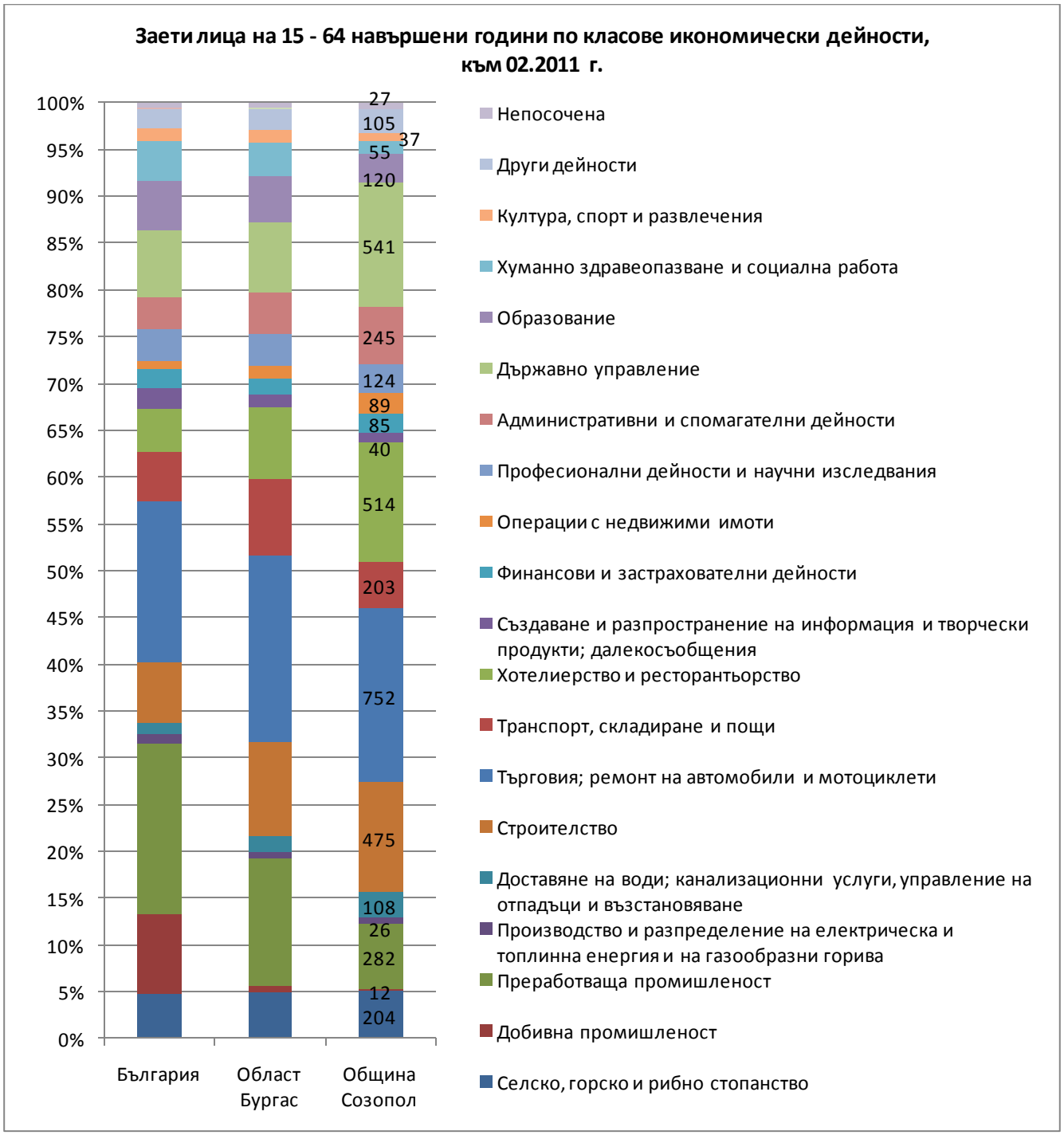
По отношение на преките чуждестранни инвестиции – няма налични данни за техния дял от всички частни инвестиции на територията на общината.

3.2.8. Заетост и производителност на труда

Подобно на общото за България състояние на трудовия пазар, заетостта бележи стабилен ръст в периода 2001 – 2009 г. след което налице е спад до достигане през 2012 г. отново на средните нива от 2005 г. Най-

съществено е било увеличението на наетите в отраслите, обслужващи туризма - "Търговия и обслужване", "Хотели и ресторанти". Значително е увеличението и в под-сектор "Добивна промишленост", което също се дължи на туристическото развитие и по-специално, нарастващите нужди на строителството. В номинално изражение, най-голямо за периода е увеличението в под-секторите "Финансово посредничество" и "Строителство". Забелязва се намаляване на наетите в под-секторите "Селско стопанство" и "Преработваща промишленост" - едни от принципно основните на всяка икономика. Този факт не е особено благоприятен за развитието на местната икономика в дългосрочен аспект. Той потвърждава задълбочаващо се едностранчиво експлоатиране на природните ресурси и нарастване на рисковете пред общинската икономика.

Фигура 3: Заети лица между 15 и 64 г. по класове икономически дейности – 02.2011 г.

Източник: НСИ

Характерно за Созопол (както за повечето черноморски общини), е големият дял самонаемане в обслужващата сфера, което е логично с оглед големият брой малки хотелски и търговски обекти. В някои

отрасли като "Търговия и обслужване", "Финансовото посредничество" и "Операциите с недвижими имоти", самонаетите са почти колкото наетите. Именно затова, делът на услугите в заетостта е още по-голям, а като се има предвид нерегламентираната икономика и сезонността на сектора, може да се предположи, че през активния сезон заетостта достига 85-90%.

3.2.9. Туризъм

Туризмът е ключов сектор в икономическата структура на община Созопол. Общината е основна дестинация по южното ни Черноморие, една от големите по обем на морския туризъм. Созопол е с планирани[6], но все още нереализирани намерения за създаване на иновативни туристически продукти, за качествени подобрения в основния продукт, за "курс към устойчив туризъм".

Рекреационни ресурси

Доминиращите *природни туристически ресурси* на общината гравитират към морето. Созополското крайбрежие притежава както общите за цялото Черноморие условия и ресурси, така и специфика, придаваща му екзотика и допълнителна атрактивност. Цялата брегова ивица като че ли е създадена за отдих и рекреация - дълбоки, уютни заливи и плажни ивици се редуват с живописни силуети на скални участъци. Защитените територии, природните забележителности и зоните с разнообразен релеф във вътрешността са също фон, среда и потенциален ресурс за туризъм.

Състоянието на околната среда в активната туристическа зона е относително добро, като се изключи стихийното замърсяване с твърди битови и строителни отпадъци в районите на интензивно строителство и концентрирано присъствие на туристи. В допълнение към природните, общината разполага с ценни *антропогенни ресурси* (културно-историческото наследство), концентрирани най-вече в "Старинен Созопол". Такива ресурси има из цялата територия на общината, като освен „Старинен Созопол" изключително стойностни са находките от разкопките край нос Акин (бившата военна база край Черноморец), където на сушата и във водата бе разкрит късно античен град и редица ценни артефакти. Въпреки усилената работа през последните години, много от ценностите на територията на общината, остават неекспонирани и представляват само потенциален, но не и реален ресурс за туризъм.

На тази база, доминиращият морски ваканционен туризъм се обогатява от културно-познавателни и екологични "гарнитури", без все още да са развити като завършени самостоятелни продукти. Макар и с много по-скромни мащаби, ресурсите дават възможност за ловен и селски туризъм. През годините постепенно се развива и утвърждава продукта на странджанските села Индже Войвода и Вършило, който също има изключителен потенциал за привличане на туристи.

Туристическа индустрия

Туризмът е основната опора в икономиката на общината. Заедно със съпътстващите услуги (търговия, транспорт и комуникации), той формира около 40% от заетостта в общината. Самостоятелният принос на туризма (хотели и ресторанти) е 13.1%. Основният продаван продукт е "морски ваканционен туризъм", допълнен и анимиран с културно-познавателни програми. За съжаление, изключително високото сезонно присъствие на гости на общината е все още неоползотворен фактор за активизиране на аграрния сектор и хранителната индустрия.

Таблица 5: Постъпления в лв. от туристически данък и туристическа такса:

Година	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Постъпления в лв.	298 711	347 439	323 478	412 173	325 166	224 891 (до 02.08.12 г.)

Източник: Община Созопол

[6] Общинска стратегия за развитие на туризма

Както по цялото Черноморско крайбрежие, туристическата индустрия на Созопол следва трайна тенденция на бърз растеж в годините до 2010 г., след което следва слаб спад през 2011 г. и се очаква отново ръст през 2012 г. Налице е през разглеждания период голямо количествено нарастване при незначително подобряване на ефективността (и другите качествени аспекти на предлаганите туристически продукти).

Средства за настаняване

По данни на общинската администрация средствата за подслон и местата за настаняване на територията на общината към август 2012 г. са 1815 и са с капацитет 24 044 легла. Като се имат пред вид, обаче, ниския процент на категоризираната леглова база, необхватната ведомствена база, интензивното строителство в гр. Созопол, гр. Черноморец и местностите Червенка, Буджака, Св. Марина, Каваци и др., легловата база на територията на Община Созопол по данни на МВР възлиза на над 60 х.л. Сравнен с този на прилежащите плажове, капацитетът на легловата база в гр. Черноморец и гр. Созопол отдавна е надхвърлил логичните граници. Плажът на гр. Черноморец (38 852 м^2) е за 4860 души (по 8 м^2 на човек), а двата плажа на Созопол - "Централен" (18 022 м^2) и "Хармани" (40 000 м^2) могат да поемат 7 250 души общо.

Динамиката на ново строителство (изпреварваща бюрократичната категоризация) и преобладаващият дял на квартирите (нерегистрирани и често некатегоризирани) са сред основните причини за отсъствието на вярна/актуална база данни. Косвено, този проблем е "върхът на айсберга", наречен "стихиен туризъм". Необходими са неотложни мерки за количествено ограничаване за сметка на качествено усъвършенстване на туристическите продукти. Това налага да се вземат мерки за ограничаване на курортното строителство и да се търсят възможности за увеличаване на приходите и конкурентоспособността чрез разширяване и усъвършенстване на техническата, туристическа и социалната инфраструктура. Освен подчертаната аморфност на легловата база (много единични стаи, разпръснати в жилищния фонд), преобладава ниската категория и лошо устроената и поддържана среда (улици, паркинги, зеленина, хигиена) – най-вече извън централните части на градовете Созопол и Черноморец. Подобна база не позволява желаното удължаване на туристическия сезон. Преките възможности за алтернативни форми се основават на наличните конферентни зали, които макар и разпръснати, могат да станат база за конгресен/конферентен туризъм.

Заведенията за хранене и развлечения съответстват на легловата база - както по категория, така и по капацитет. Созополските ресторанти са с призната привлекателност, но се отчита липсата на тематични (с малки изключения) и атракционни заведения. Като цяло, предлаганите дейности за свободното време са ограничени и едностранни. Обобщеният извод от досегашните сондажни проучвания констатира разминаване между представата и очакванията за Созопол като град на културен туризъм и реално предлаганите допълнителни услуги.

3.2.10. Основни изводи

- Водещо значение на сектора на услугите (туризма) в общинската икономика;
- Слабо участие на промишлеността в общинската икономика;
- Увеличаваща се разлика в икономическата активност между крайбрежието и вътрешността;
- Недостатъчно пълноценно използване на собствените ресурси;
- Преобладаващ дял на микро- и малките фирми, които са насочени към сектора на услугите (туризма);
- Недостатъчно добре развити производствено-търговски отношения с близко разположеният икономически, научен и административен център на Южното Черноморие – Бургас;

- Количествено, туристическата база на общината е достигнала пределите на разумния капацитет на територията. Бъдещото развитие трябва да се фокусира върху качествените характеристики на туристическите продукти (разнообразие, стандарт, специфика) и средата;
- Сегашната туристическа индустрия страда от подчертана сезонност, едностранчиво предлагане, не-координирано информационно обслужване, сравнително ниска ефективност;
- Общината има потенциал и за алтернативни форми на туризъм (както по крайбрежието, така и във вътрешността);
- Богати туристически ресурси (природни и антропогенни) и близост до областен център с добра достъпност по суша, въздух и вода;
- Ниска добавена стойност на икономиката;
- Недостатъчно добре развити производствено-търговски отношения с близко разположеният икономически, научен и административен център на Южното Черноморие – Бургас;
- Почти всички туристически локализации на общината изпитват натиска на строителната експанзия.
- Пълноценно използване на богатото природно и културно-историческо наследство;
- Високи цени и активно търсене на селскостопански земи;
- Слабо, разпокъсано и неефективно животновъдство (натурализирано);
- Неефективно селскостопанско производство, нарушена връзка между наука, производство и пазар;
- Ниско ниво на организираност на селскостопанските производителите, липса на действени организационни структури на местно ниво;
- Унищожено поливно земеделие;
- Лош мениджмънт и стихийност в производството в областта на селското стопанство;
- Наличие (макар и ограничени) на проявления на водната ерозия. Реална е заплахата от незаконна сеч, развитие на ерозионни процеси в засегнатите горски масиви.

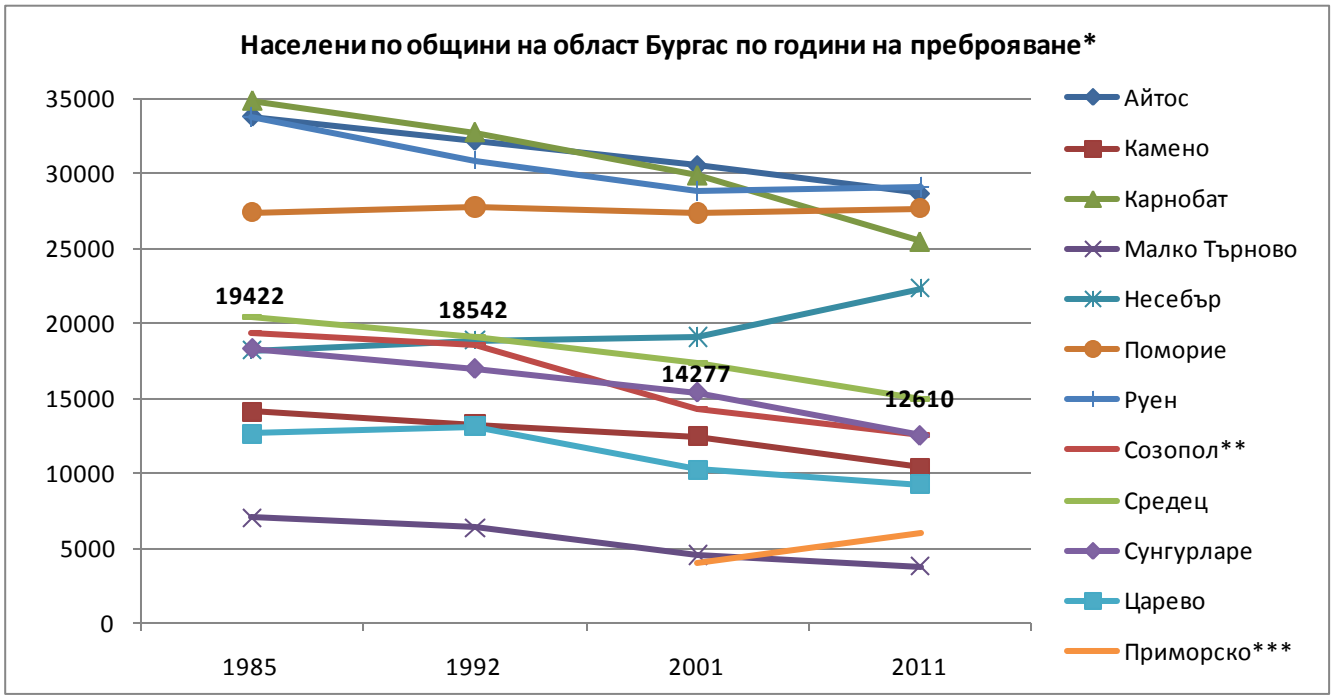
3.3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси

3.3.1. Демографско състояние и тенденции

Количествени характеристики на населението

На територията на малките общини от област Бургас се наблюдава стабилна тенденция за намаляване на населението. Изключения от основната тенденция са някои от черноморските общини, в които се наблюдава ръст, най-вече дължащ се на механичния прираст (Несебър и Приморско) и стабилизация на населението в Поморие и Руен. Населението на община Созопол намалява значително между 1985 и 2011 г. и въпреки, че проследяването на тенденцията е изкривено от откъсването от нейния състав на община Приморско и на с. Извор, намаляването на населението е налице.

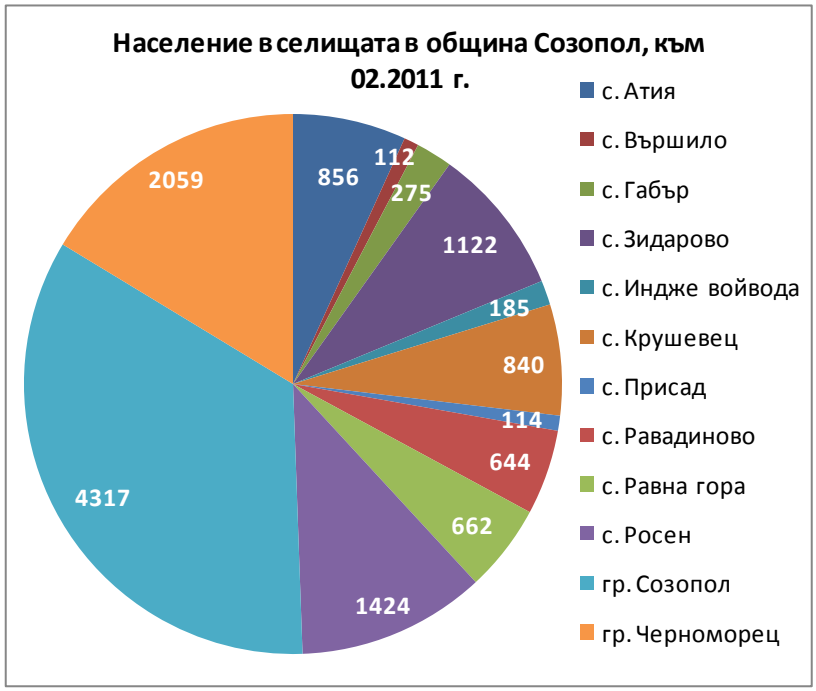
Фигура 4: Население по общини към 02.2011 г.

** От сравнението са изключени данните за община Бургас поради големия брой на нейните жители. За целите на сравнението са ползвани само другите общини от областта, които имат сравнимо население с това на общ. Созопол.*
*** От данните за община Созопол не могат обективно да се проследят тенденции поради формирането през 1997 г. на община Приморско от състава на общ. Созопол и поради преминаването през 2010 г. на с Извор в състава на общ. Бургас.*
**** Община Приморско е създадена доброволно по волята на хората от град Приморско, село Писменово, село Ясна поляна и село Ново Паничарево през 1997 година (Указ № 258 от 18.07.1997 година на Президента на Република България), когато се отделя от състава на община Созопол. Впоследствие, към общината доброволно се присъединяват Китен (април 2001 г.) и село Веселие (април 2002 г.).*

Източник: НСИ, 2011

Фигура 5: Население на селищата на територията на общината 02.2011 г. *Източник: НСИ*

Постоянното население на община Созопол наброява 12 610 д. – малко под 3 % от общото население на Бургаска област. Созопол е сред общините със силно променлив брой на пребиваващите, свързан със сезонността и мащабите на морския туризъм. Това оказва значително влияние върху потребностите за развитие на социалната и техническата инфраструктура.

В демографското развитие на община Созопол се четат три основни периода - *нарастване* до средата на миналия век, *плавно намаление* за периода 1956-2001 г. и по-осезаемо намаляване в периода между двете последни преброявания (между 2001 и 2011 г. населението на общината е намаляло с 11.7%, което е по-високо от средните стойности за страната).

Повече от половината от жителите на общината (приблизително 52%) обитават двата града, като в общинския център е съсредоточена 1/3 от цялото население.

Естественото движение е един от основните фактори за динамиката и възрастовата структура на населението. В периода между 2004 и 2011 г. са се раждали между 113 и 162 деца годишно, като най-висока е била раждаемостта през 2008 и 2009 г., след което отново спада. *Коефициентът на раждаемост* се движи около средните стойности за страната, като през 2011 г. е 10,1 ‰. *Смъртността* е със значително по-високи стойности през разглеждания период (между 200 и 249 души годишно), като най-високи са стойностите между 2006 и 2009 г., след което отново спадат. Коефициентът на смъртност устойчиво се задържа над средния за страната, като за 2011 г. е 16.8‰. *Естественият прираст* е отрицателен, със значително по-големи отрицателни стойности в сравнение със средните за областта и по-високи от средните за страната.

Проследеният *механичен прираст* е изключително нестабилен. По данни на НСИ, през между 2007 и 2011 г, той е бил положителен, като варира между 4.5‰ и 110‰. Данните от текущата статистика, обаче, драстично се разминават с данните от преброяването на населението от 2011 г., което показва сериозни слабости в методологията при определяне на миграционните потоци. По тази причина посочените данни не могат да бъдат взимани под внимание при анализа на социаликономическото състояние на общината.

Данните за средния брой на членовете на едно *домакинство* в общината показват стойности много близки до средните за област Бургас и близки, но малко по-високи от средните за страната.

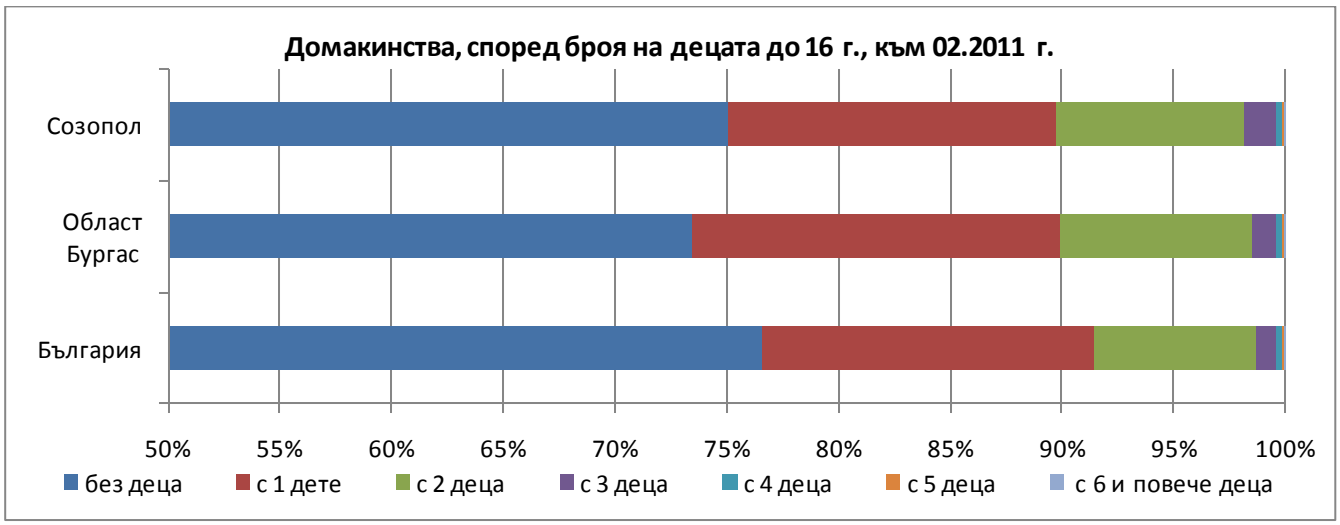
Таблица 6: Среден брой членове на домакинство

Среден брой членове на домакинство	
България	2.43
Област Бургас	2.47
Созопол	2.46

Източник: НСИ

В общината, подобно на тенденцията в област Бургас и в България като цяло, преобладават домакинствата без деца, които в процентно изражение са малко повече от тези в областта и малко по-малко от средните за страната. Точно обратното, домакинствата с едно дете, като процентно изражение са повече от същите за страната, но по-малко от тези за областта, докато домакинствата с три и повече деца показват еднакви нива в община Созопол и областта, но са повече от средните за страната. Това е предпоставка за по-слабо развитие на процесите за застаряване на населението на територията на общината, сравнено със средните темпове за България.

Фигура 6: Домакинства според броя на децата 02.2011 г.

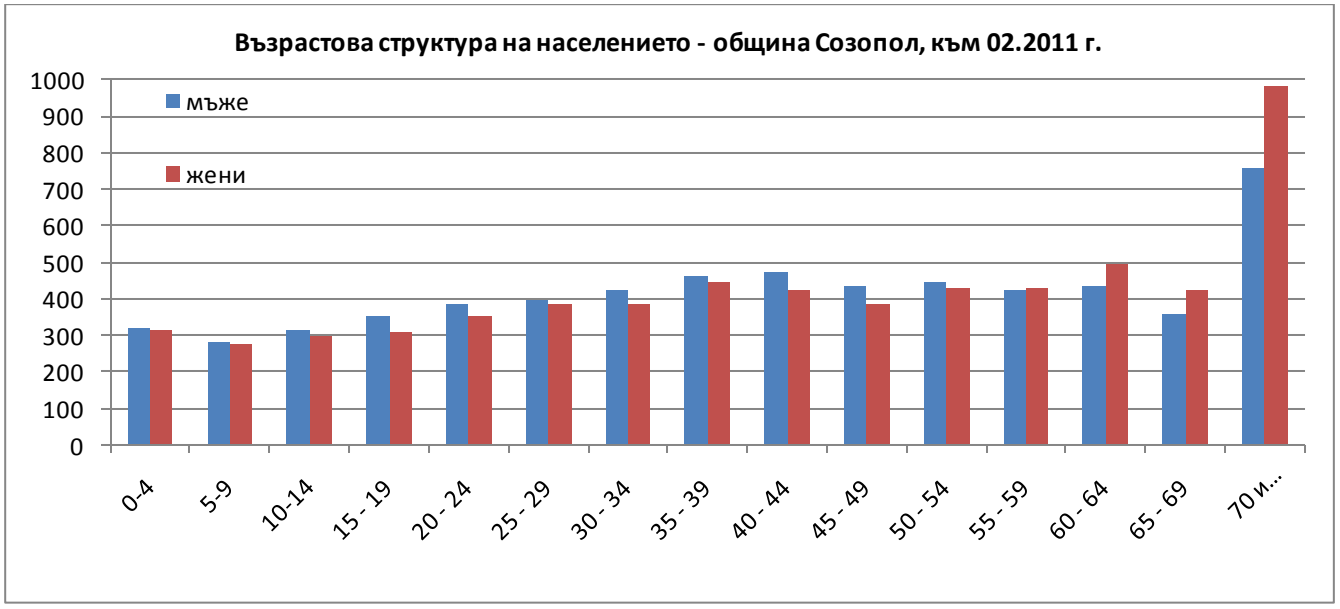
Източник: НСИ

Качествени характеристики на населението

От общия брой на населението на община Созопол 6262 души са мъже, а 6348 - жени, т.е. съотношението мъже - жени е приблизително 1,00:1,01. В сравнение с предишни години *половата структура* се запазва. По отношение на половите характеристики на населението, като негативен фактор може да се отбележи по-слабата икономическа активност и значително по-слабата заетост на жените на територията на общината (*виж Фигура 22*).

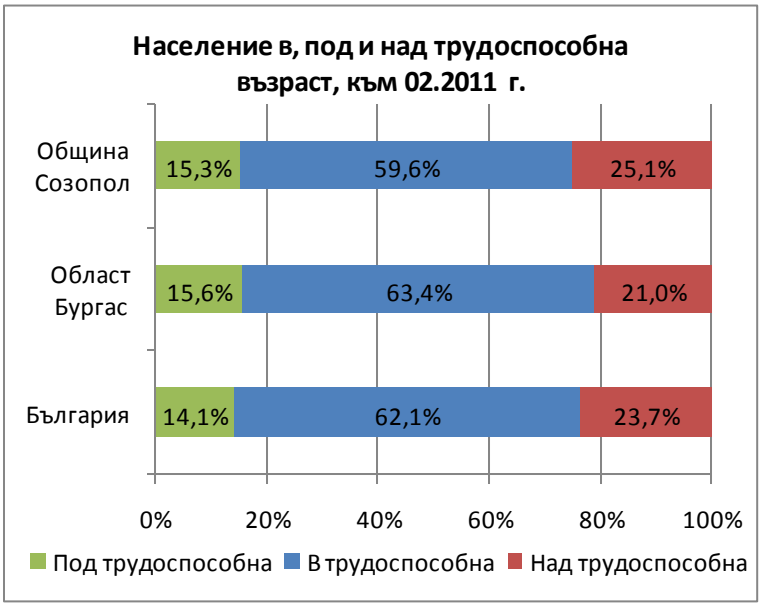
Възрастовата структура на населението към момента все още е относително стабилна, но с ясна тенденция към сериозно влошаване. В общината преобладават жителите на възраст между 35 и 44 години, но много сериозен е делът на населението на 70 и повече години и между 60 и 64 г. Отнесена към делът на лицата между 15 и 19 г., тази група е 1,4 пъти по-голяма, което предполага значително свиване на ресурсите, с които разполага пазарът на работна ръка в близките няколко години. По отношение на възрастовата структура, според пола, мъжете са преобладаваща част от населението на възраст до 54 години, след която възраст преобладават жените, като най-осезаемо, техният брой е по-голям в групата на 70 години.

Фигура 7: Възрастова структура на населението на община Созопол към 02.2011 г.

Източник: НСИ

Фигура 8: Възрастова структура на населението 02.2011г.

Сравнена с тази на областта и района, възрастовата структура на населението на община Созопол е по-неблагоприятна. В сравнение със средните стойности за страната, позитивна характеристика е по-големият дял население в общината в под трудоспособна, но негатив е по-малкият дял жители в трудоспособна възраст. За периода 2001-2011 г. се очертават следните тенденции:

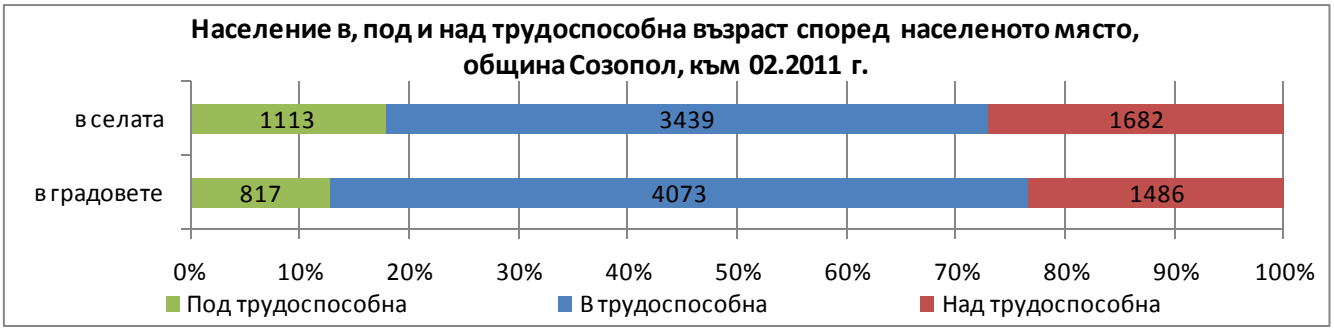
- Цялостно намаляване на населението;
- Намалява делът на младите хора до 15 г.;
- Нараства делът на хората от 15 до 64 г.

- (от тях основно се формира работната сила);
- Нараства делът на възрастното население (на 65 и повече години);

Съотношението между трите основни възрастови групи (под-, в- и над-трудоспособна възраст) за община Созопол е съответно 3:12:5. Делът на младите е 1,67 пъти по-нисък от този на възрастните хора.

По отношение на различията на територията на общината между възрастовата структура в градовете и селата, прави впечатление, че в селата делът на хората в трудоспособна възраст е значително по-нисък от този в двата града. За сметка на това, селата имат по-висок относителен дял деца, но също така и повече жители в над трудоспособна възраст

Фигура 9: Възрастова структура в градовете и селата в община Созопол 02.2011 г.

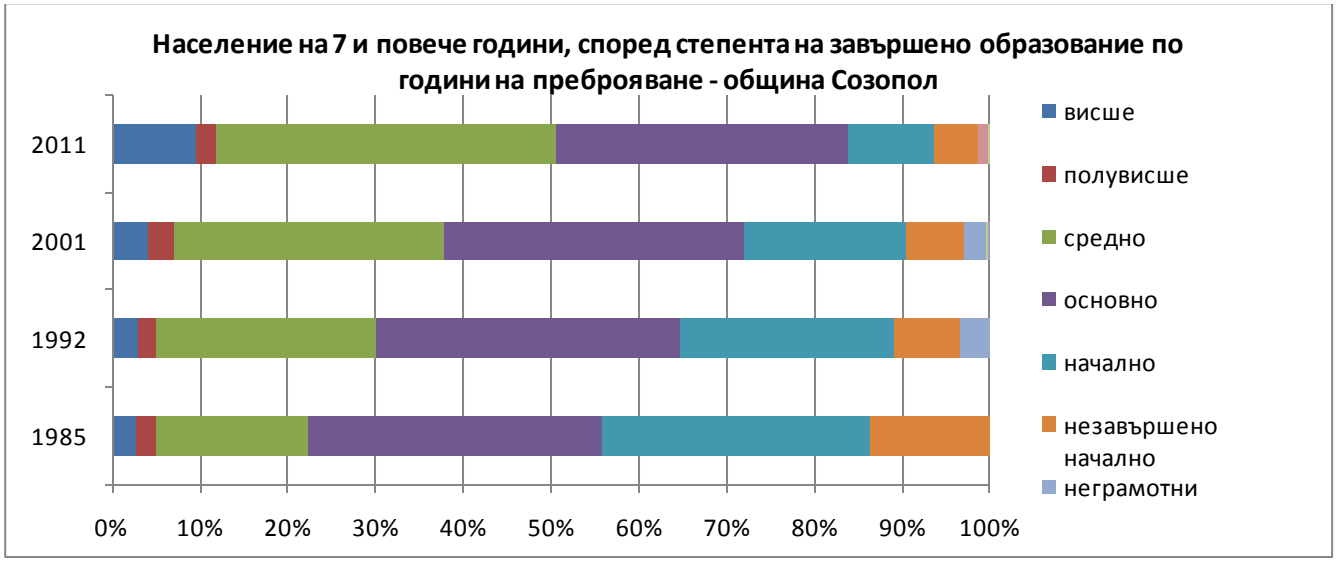

Източник: НСИ

Основна качествена характеристика на населението е образователното му равнище. За периода между последните две преброявания е регистрирано абсолютно и относително нарастване на лицата с висше, полувисше и средно образование (тенденция, валидна и за високите статистически нива - областно и национално). През 2011 г., над 50% от жителите на общината на възраст над 7 години са с високо образователно равнище, което остава по-ниско от средните стойности за страната. Същевременно едва 12% от населението на общината е с висше и полувисше образование.

Притеснителна тенденция която се забелязва е високите нива на миграция на население с високо образователно равнище, които напускат общината и търсят реализация в по-големите градове в страната. Едновременно с това, сериозни проблеми в развитието на местната икономика предизвиква факта, че много малка част от работещите в туризма, селското стопанство и рибарството имат специализирана подготовка. Това е фактор, сериозно ограничаващ производителността на местните предприятия. Важно е и да се отбележи, че подобно на ситуацията в страната, образователното равнище в градовете е значително по-високо от това в селата.

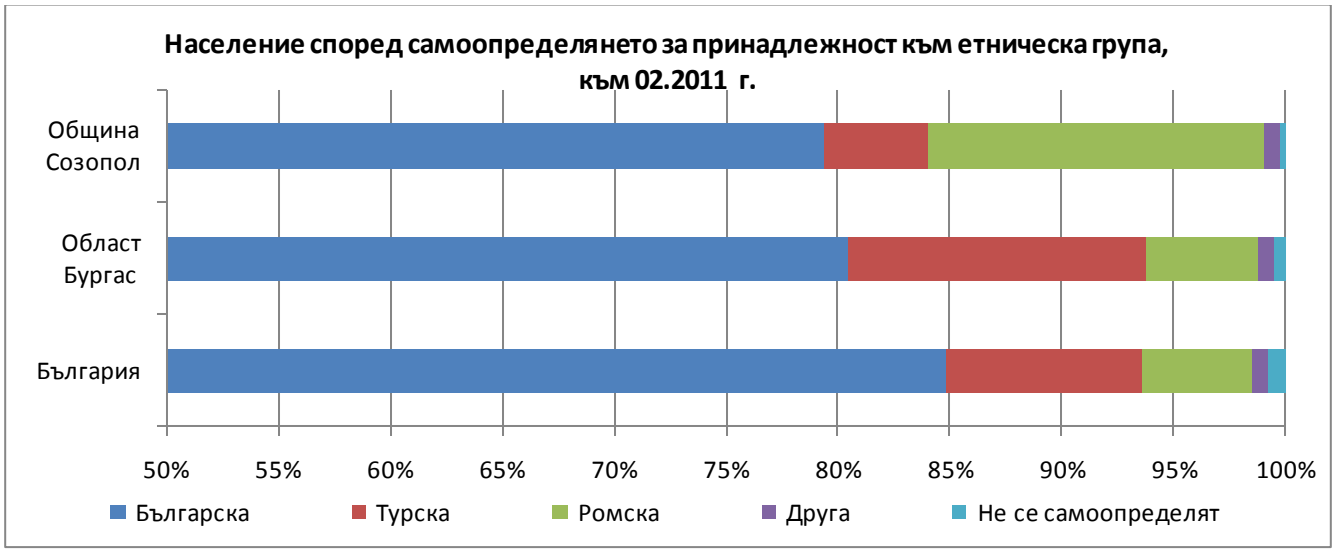
Фигура 10: Образователно равнище на населението на община Созопол

Източник: НСИ

Етническият състав на населението, подобно на този в областта и в цялата страна е хетерогенен. Относително по-малък е делът на самоопределилите се като принадлежащи към българската етническа група – 79 % българи, както и този на принадлежащите към турската етническа група – едва 5 %. За сметка на това относително по-висок е делът на самоопределящите се като роми – около 15 %, което е почти три пъти над средните стойности за страната.

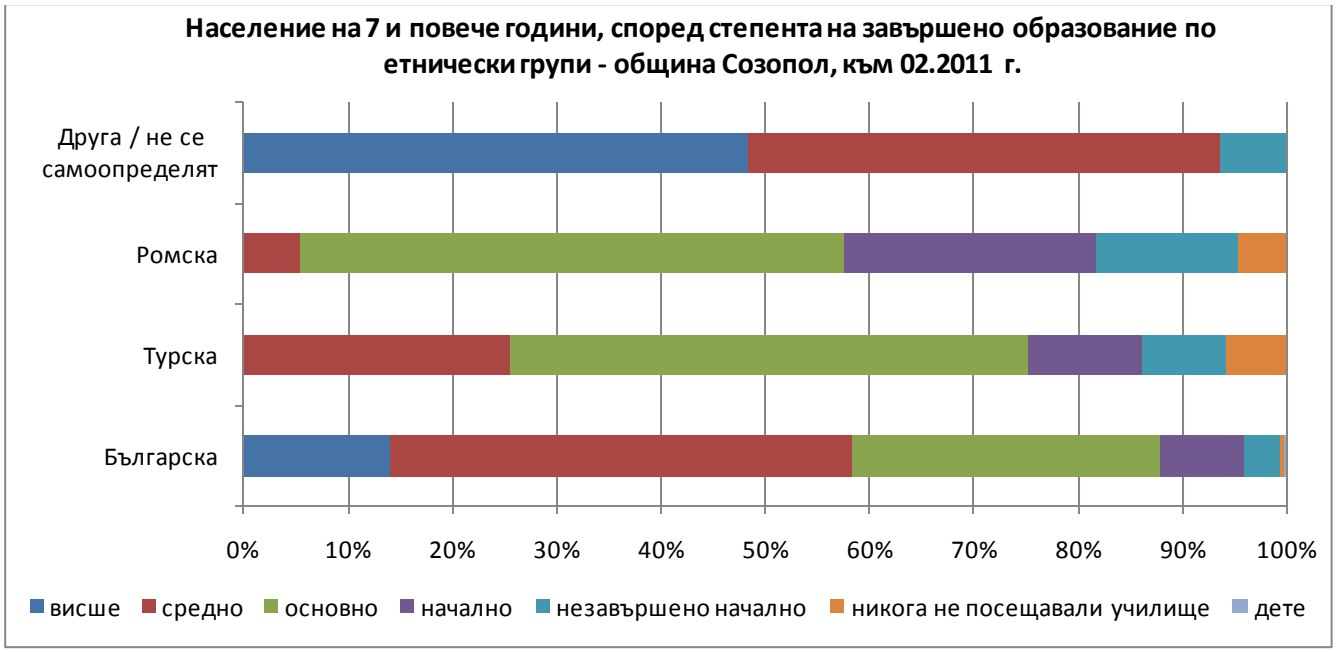
Фигура 11: Етнически състав на населението 02.2011 г.

Източник: НСИ

Изключително показателно за степента на социалната изолация на етническите малцинства е сравнението между образователното равнище на отделните етнически групи. Почти 60% от определилите се като принадлежащи към българската етническа група имат висока степен на образование, като 15 % от тях притежават висше такова. Същевременно сред представителите на турската и ромската етнически групи няма граждани с висше образование, а само 25 % от жителите принадлежащи към турската и едва 5 % от тези принадлежащи към ромската етнически групи имат средно образование.

Фигура 12: Образователно равнище по етнически групи

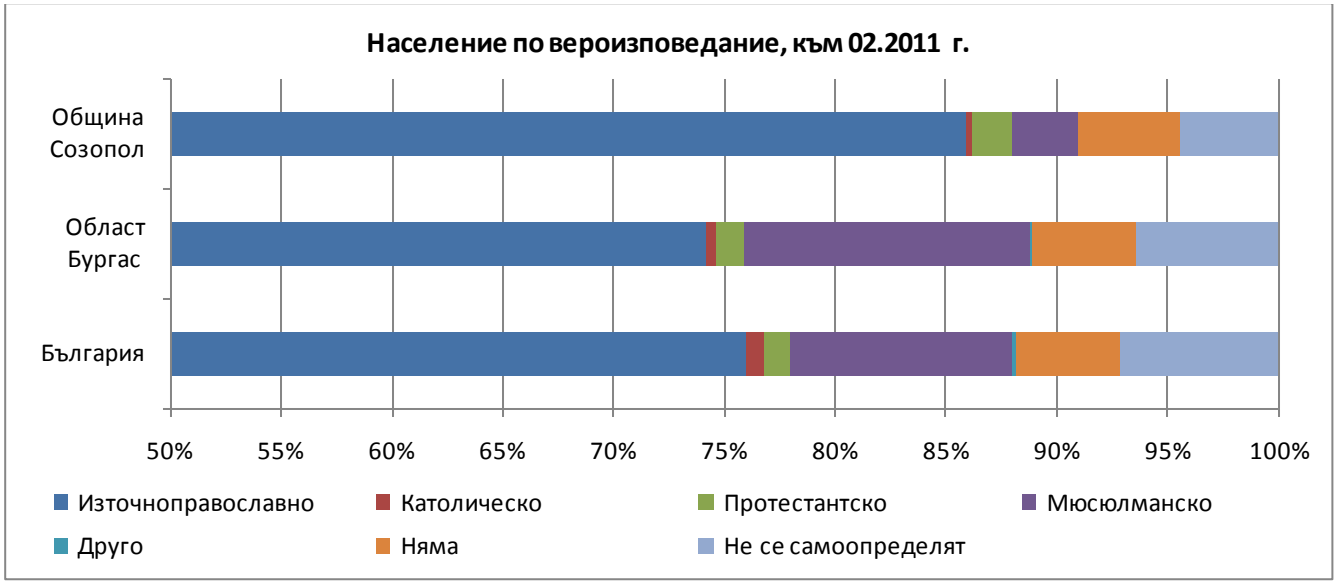

Източник: НСИ

За разлика от етническия състав, вероизповеданието на жителите на общината показва значително по-хомогенни характеристики от средните за България. Източноправославните жители на общината са почти

86 % (средно за страната 76 %), докато втората по значимост религиозна общност – мюсюлманската съставлява едва 3 % от местното население (средно за България – над 10 %), а трета, протестантската – под 2%.

Фигура 13: Вероизповедание на жителите на община Созопол

Източник: НСИ

3.3.2. Образование

Предучилищно образование

Предучилищното образование в общината се предоставя в 1 ОДЗ 8 ЦДГ[7]. Проблем все още представлява осигуряването на финансови средства за обновяване на материално-техническата база. На територията на цялата община има само една *яслена група* (с 18 деца) към ОДЗ "Здравец" гр. Созопол. По отношение на настъпилите промени в мрежата от детски заведения, личи оптимизация й, отговаряща на намалялата необходимост от детски градини в периода 2005 – 2012 г. Заведенията са станали 9, като преди това са били 13, намален е и броят на учителите, а децата са чувствително по-малко – през учебната 2011-2012 г. те са били 350.

Таблица 7: Детски градини на територията на община Созопол

Учебна година	градини	учители	деца
2011/2012	9	30	350
2005/2006	13	41	438

Източник: Община Созопол

Общо образование

Капацитетът на училищата напълно задоволява сегашните нужди на общината. Сградният фонд и оборудването са остарели, но осигуряват нормален учебен процес. Има необходимост от обновяване и модернизация на някои училища в селата. Намаляващият контингент ученици и сегашното наличие на слети паралелки, пренася проблема за преструктуриране на селските училища и в новия планов период.

Училищната мрежа се състои от 2 средищни училища – в с. Зидарово и Созопол и 5 основни – в гр. Черноморец и селата Атия, Росен, Крушевец и Равна гора. професионална гимназия и 8 общообразователни училища. Брой на учениците в периода 2001-2012 г. постепенно намалява, като в момента в училищата на територията на общината се изучават 913 деца (за учебната 2011-2012 г.). Липсата на професионално училище е съществен недостатък на общинската образователна система.

[7] ОДЗ (гр. Созопол) и 7 ЦДГ в гр.Созопол, гр. Черноморец и селата Атия, Зидарово, Крушевец, Равна гора, Росен, Равадиново.

Капацитетът на училищата удовлетворява настоящите нужди, но много от качествените аспекти са с отрицателен знак - необходимо е ново оборудване, особено в училищата извън общинския център.

Физическото състояние на сградния фонд в част от селищата извън центъра е незадоволително, а това на здравните кабинети - лошо. Основен ремонт не е правен от години на училищата в селата Атия, Равна гора и Крушевец. Сградите (включително физкултурните салони) се нуждаят от саниране. Наложително е изграждането и оборудването на спортни площадки в повечето училища. Лошата и неефективна пътна мрежа до част от селищата, допълнително затруднява ежедневните пътувания на учениците. Въпреки отсъствието на остри проблеми, вниманието към темата "сигурност в училищата" не бива да се пренебрегва.

Проблемът с интеграцията на ромските деца също стои на дневен ред. Основните затруднения са свързани предимно с:

- Затруднена адаптация на децата от ромски произход в училище;
- Нисък стандарт на живот - фактор за нередовно посещение на училище и непълноценно участие в учебно-възпитателния процес;
- Липса на достатъчно извънкласни форми, свързани със спецификата на ромската култура и осмисляне на свободното им време.

3.3.3. Здравеопазване

Здравеопазването в общината се осъществява само от лечебни заведения за *доболнична помощ:*

- Център за спешна медицинска помощ в гр. Созопол, филиал на Бургас - обслужва се от 2 лекари и 6 фелдшера;
- Седем лични лекаря (2 в гр. Созопол, 1 в гр. Черноморец и по една в селата Зидарово, Равадиново, Крушевец и Росен), както и една свободна практика в с. Равадиново;
- Аптечната мрежа е съсредоточена само в гр. Созопол (две аптеки) и гр. Черноморец – една;
- Лекарите по дентална медицина на територията на общината за пет – с четири кабинета в гр. Черноморец и един в с. Зидарово;

Болничната помощ се поема от областният център - Многопрофилна болница за активно лечение - Бургас-АД.

Състоянието на *материалната база* на общинското здравеопазване е *сравнително добро* само в частните кабинети в гр. Созопол. Медицинските пунктове в останалите селища се нуждаят от основен ремонт.

Таблица 8: Медицински кадри към 12.2010 г[8].

	лекари		лекари по дентална медицина	медицински специалисти
	общо	общопрактикуващи		
Общо за страната	27997	4761	6355	47468
Бургас	1104	235	258	2003
Община Созопол	5	5	3	7

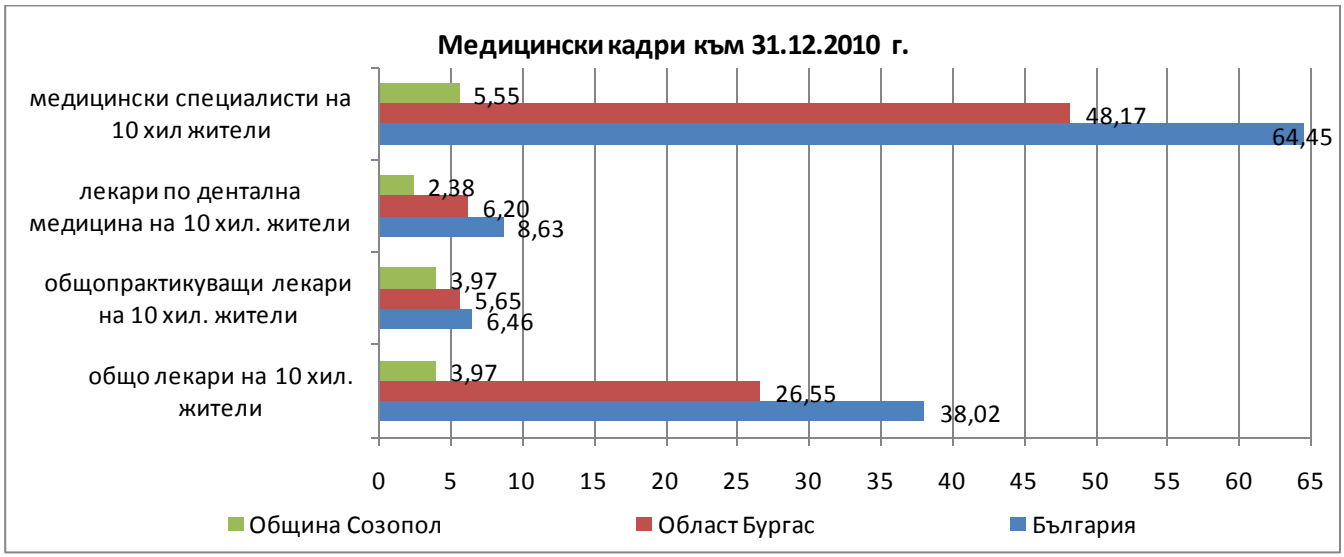
Източник: НСИ

По отношение осигуреността на общината с медицински кадри, общината показва значителни слабости. Всички проследявани показатели показват стойности, значително по-ниски от средните за страната,

[8] Съществува разминаване между данните от националната статистика и тези, поддържани от общинската администрация. За целите на анализа, поради факта, че се отнасят за 2012 г., са приети данните подадени от община Созопол.

което е основно предизвикателство, с което сектора в община Созопол трябва да се справи. Проблемът е и много по-силно изострен през активния туристически сезон, когато по различни данни населението на Созопол, Черноморец и прилежащите им местности достига до между 35 и 60 хил. д. (население сравнимо с това на градовете Видин и Враца).

Фигура 14: Медицински кадри

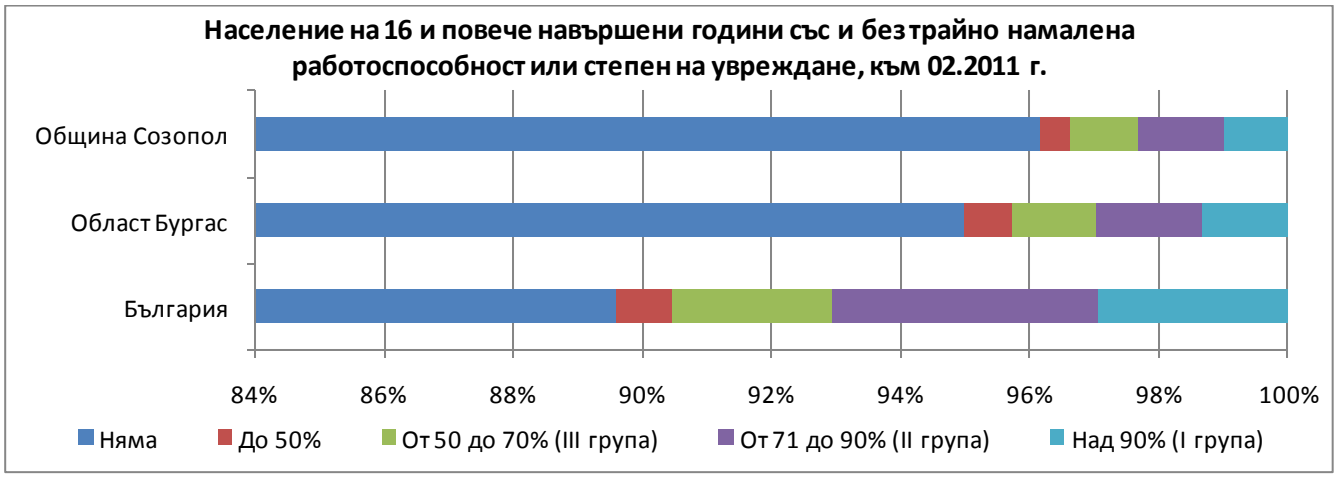

Източник: НСИ

Сериозен проблем остава навременното осигуряване на здравна помощ в по-отдалечените села[9]. Лошата пътна мрежа до част от селищата допълнително затруднява здравното обслужване. В допълнение, достъпът до здравни услуги е проблем за част от населението, които нямат здравни осигуровки. Общината не разполага с нормативни документи и финансови инструменти за решаване на този проблем, но би трябвало да потърси свои решения.

По отношение на здравното състояние на населението на общината, основен показател, който статистиката проследява в рамките на преброяването на населението е делът на хората с трайно намалена работоспособност и степен на увреждания. Състоянието на територията на Созопол е значително по-добро от общото състояние в страната, като по-малко от 4 % от жителите имат някаква степен на увреждания (над 10 % средно за България), докато едва 1% от тях са в най-тежката I-ва група с над 90% инвалидизация.

Фигура 15: Население на 16 и повече навършени години със и без трайно намалена работоспособност или степен на увреждане

Източник: НСИ

[9] Жителите на Присад, Габър и Вършило разчитат на лекар от Зидарово; тези от Индже войвода - от Крушевец и на Равна гора - от Росен.

Според данните от преброяването 2011, на територията на общината няма деца до 16 години със степен на увреждане.

3.3.4. Социални услуги

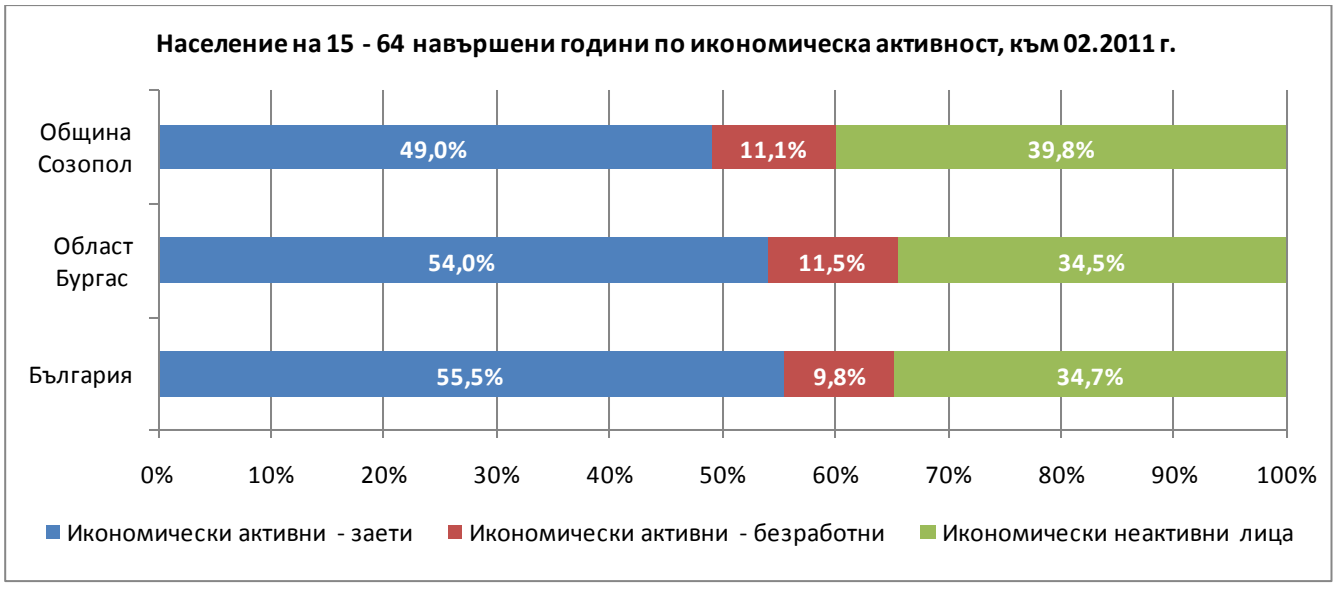
Социалните услуги се осигуряват от Домашен социален патронаж, социален асистент и домашен помощник. Персоналът е добре квалифициран, но материалната база е амортизирана - помещенията се нуждаят от ремонт и ново обзавеждане. Обобщени, потребностите за развитие на системата за социални услуги са в три направления - разширяване на диапазона от услуги[10], разширяване на пространствения обхват и този на бенефициентите[11]. Стремежът към създаване на гражданско общество би трябвало да рефлектира и в развитието на социалните услуги - изграждане на партньорства между носителите на институционални грижи, социалните общности и техните организации (НПО), местния бизнес.

Обобщената оценка е, че системите на созополското здравеопазване и тази на социалните грижи, са сравнително добре организирани и обезпечени само в общинския център. В останалите населени места има остра нужда от инвестиции в материалната база.

3.3.5. Трудов пазар и безработица

Икономически активните лица в община Созопол наброяват 4 976 д., което представлява 60,1 % от всички лица на възраст между 15 и 64 г. Заетите са 4056 д., безработните 920 д., а икономически неактивните лица – 3296 д. Показателите за заетост и икономическа активност са чувствително по-ниски от средните за страната и за област Бургас. Същевременно проблем за трудовия пазар е и относително по-високото ниво на безработица – 11,1%.

Фигура 16: Коефициент на икономическа активност

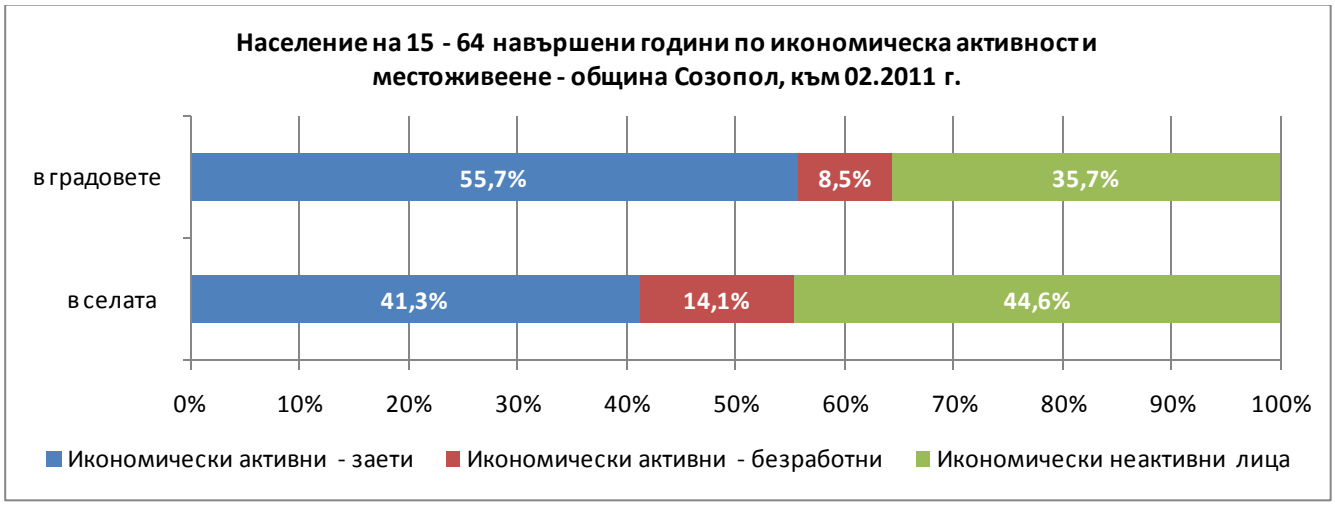
Източник: НСИ

Значителни са разликите между икономическата активност на жителите на градовете в общината и тези в селата. Подобно на тенденцията в цяла България, икономическата активност е значително по-ниска в селата – за община Созопол едва 55%, като цели 14,1% от икономически активните лица са безработни. Едновременно с това, в двата града в общината икономически активните са над 64%, което е близо до средните показатели за страната. От тези икономически активни лица заетите са 55,7%, което е коефициент дори по-висок от средния за България.

[10] Разширяване дейността на домашния патронаж, разкриване на дневни центрове и др.

[11] Възрастни и самотни хора, хора с увреждания, деца в риск, представители на етнически общности.

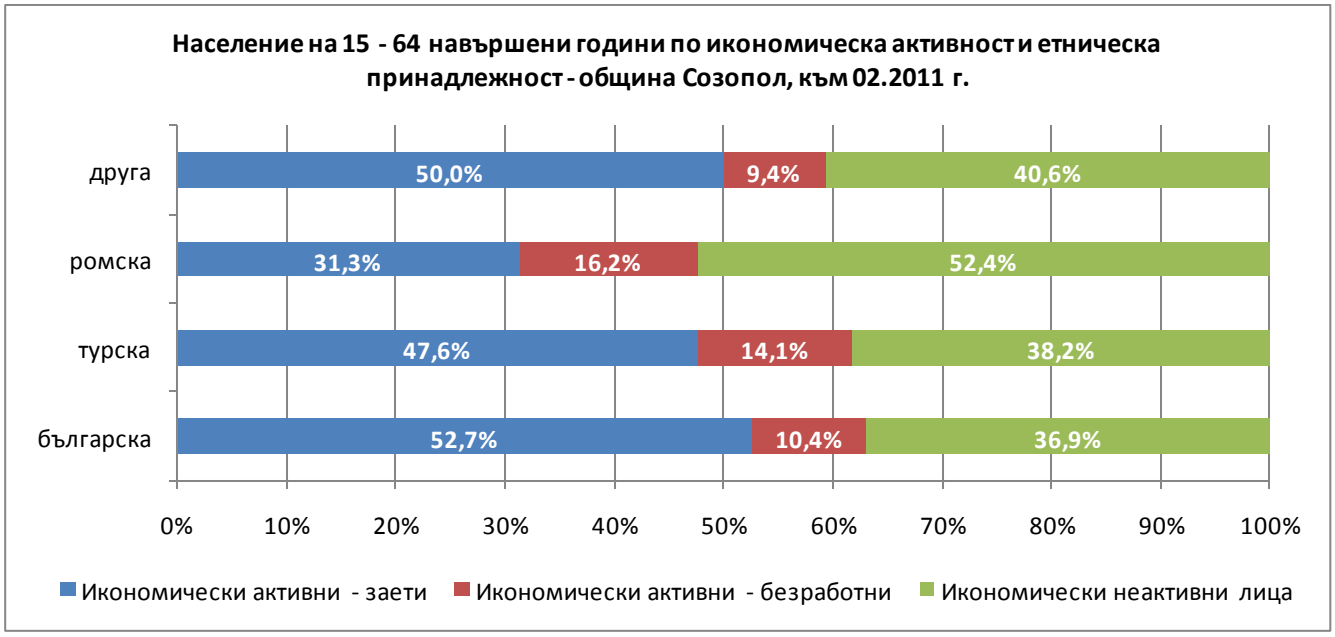
Фигура 17: Коефициент на икономическа активност по местоживеене в община Созопол

Източник: НСИ

Икономическата активност, според етническата принадлежност на жителите на общината също показва неравномерно разпределение. Висок е делът на икономически активните лица от българската и турската етнически групи, но безработицата за турската етническа група е почти 4% по-висока. Съществено се отличава от средните за общината стойности ромската етническа група, за която преобладават икономически неактивните лица (52,4%) и при която безработицата има най-високи стойности – 16,2 %.

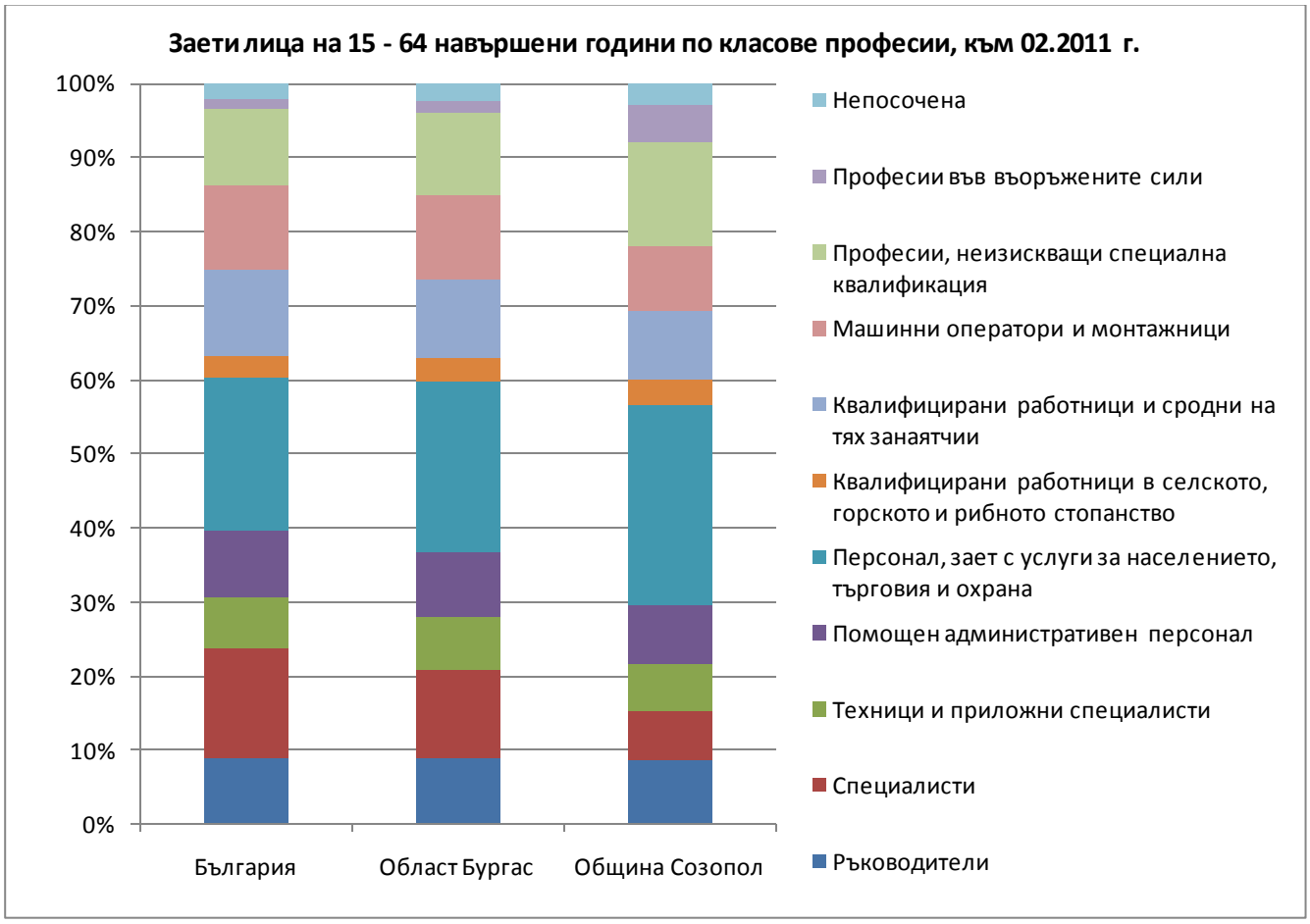
Фигура 18: Коефициент на икономическа активност по етническа принадлежност

Източник: НСИ

Структурата на заетостта по класове професии се различава от средните показатели за страната. В общината личи по-големият дял на хората, заети в обслужващата сфера и професиите не изискващи специална квалификация, което е резултат от подчертано туристическия характер на местната икономика. Същевременно, значително по-малко, спрямо средните равнища за страната, са специалистите, квалифицираните работници, занаятчиите, машинните оператори и монтажниците.

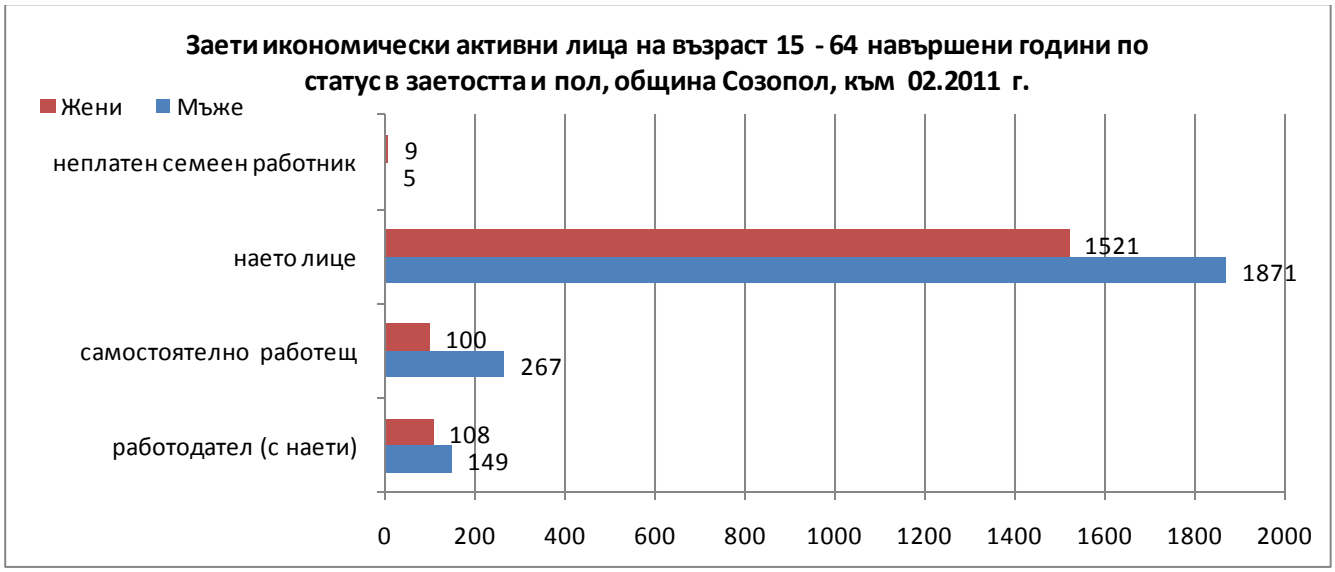
Фигура 19: Заети лица по класове професии

Източник: НСИ

По отношение на статуса на заетостта, прави впечатление, че значително повече са заетите мъже, които преобладават в почти всички от посочените категории. Изключителен е превесът на мъжкия пол по отношение на самостоятелно (свободните) работещите лица. Тази характеристика дава известни поводи за притеснения най-вече що се отнася до склонността на жените от общината да реализират пълноценно своя потенциал в предприемачески инициативи. Потенциално поле за работа на местите служби по заетостта би било стимулирането на жените от общината да стартират собствен бизнес или да се реализират на пазара на труда със свободни професии.

Фигура 20: Заети лица по статус на заетостта и пол

Източник: НСИ

Според данни от НСИ, регистрираните безработни през 2010 г. са 452 д. От тях, до 29 г. вкл. са 100 д. Прави впечатление сериозното разминаване между данните от бюрото по труда и тези от преброяването, къде хората, определили се като безработни са два пъти повече – 902 души. Основни причини за високата безработица сред младежите са несъответствие между търсене и предлагане в пазара на труда, стремежът на работодателите да наемат изградени професионалист и, липса на квалификация, специалност и професия сред част от безработните младежи. Голям е и процентът на безработните с ниско образователно равнище. Положителна е тенденцията за намаляване на дела на продължително безработните с регистрация в БТ, като към 12.2010 г. те са били едва 72 д. С оглед намаляване на делът на безработните и икономически неактивните лица в общината е необходимо да бъдат пълноценно използвани възможностите, които ОПРЧР и други национални програми за заетост предлагат.

Таблица 9: Регистрирани безработни лица

Безработни	Регистрирани безработни лица - брой			Равнище на безработица - %
	Общо	от тях:		
		На възраст до 29 години включи-телно	С продължителност на регистрацията повече от 1 година	
2005	604	182	317	10.98
2010	452	100	72	8.2

Източник: НСИ

Основен проблем в заетостта е подчертаната й сезонност и прогресиращо свиване в аграрния сектор и индустрията. Огледалният феномен, безработицата, се подхранва и от несъответна квалификация (включително и за туризъм), неграмотност (сред ромите) и де-социализация (нежелание за намиране на работа)

3.3.6. Спорт

Спортните клубове на територията на общината са представени от футболен клуб "Созопол", гребен клуб "Созопол" и спортен клуб "Киборг" - подготвящ състезатели по фитнес и културизъм и клуб по карате "Буши-до", гр. Черноморец. Общината разполага само футболни стадиони, закрит плувен басейн и квартални спортни площадки. Добра практика са изградените модерни спортни площадки в с.с. Крушевец и Равадиново. Независимо от това, комбинираните площадки за тенис, волейбол, баскетбол и мини-футбол остават недостатъчни. Остро се чувства и нуждата от тенис кортове. Макар и застъпени, мащабите на водните спортове са скромни спрямо условията. Ремонтите на съществуващите и изграждането на нови, модерни спортно-развлекателни съоръжения са обобщените потребности в тази сфера.

Желаните насоки за възстановяване и развитие на спорта в общината са:

- Подкрепа за детско- юношеския спорт;
- Модернизация на спортните бази;
- Изграждане на нови спортни бази;
- Отреждане на общински терени за спортни бази;
- Създаване на нови спортни клубове;
- Осигуряване на достъп за хора с увреждания до спортните бази;
- Организиране на акции за спонсориране и съпътстващи инвестиции в спортни съоръжения

3.3.7. Култура

Културно-историческо наследство (КИН)

Територията на община Созопол носи следите на всички исторически епохи. Тракийско, елинско, византийско, възрожденско и съвременно присъствие са напластявали култура и ценности. Високата културно-историческа и познавателна стойност на уникални паметници от античната и средновековната българска епоха, превръщат Созопол в поле за изследвания, база за туристически продукти, "културен гръбнак" на настоящите поколения и "мост" за прехвърляне на ценности към бъдещите. Обявяването на Старинен Созопол за архитектурен и археологически резерват[12] е признание за националното му значение.

Именно старият гр. Созопол съхранява най-ценните, експонирани и атрактивни обекти. Атмосферата на богато културно напластяване се формира от неповторимите архитектурни ансамбли от възрожденски къщи (103 бр.)[13], множество параклиси[14], църкви[15] и още много археологически обекти[16]. Частично реставрирани и консервирани са останките от крепостните стени (VI-XIV в.), напомнящи за съществуването на стария град през вековете на разцвет. В резервата са запазени и реставрирани около 60 архитектурни и археологични паметници, като всяка година активно се работи по проучването и социализирането на нови археологически обекти.

Останалата територия на общината е също осеяна от материални следи на минали епохи, свързани с бит, строителство, военно дело, корабоплаване, рударство, религии, погребални обреди. Част от тях са изследвани и с близка възможност за експониране, но повечето са само потенциал за бъдещи археологически разкопки.

С особено голям потенциал за реставрация и атрактивно експониране е манастирският комплекс[17] в националния природен и археологически резерват о-в "Св. Иван". Допълнително условие е реконструкцията на пристана, осигуряващ единственият достъп по вода. След реставрации и експониране, в землището на гр. Черноморец също би могъл да се "сглоби" съдържателен наследствен маршрут - древният тракийски град "Антий"(п-ов Атия), параклиса "Св. Мина", манастирище "Св. Никола".

По прилежащия на Созопол Медни рид има останки на тракийски крепости ("Малкото кале" край с. Равадиново, на вр. "Бакърлъка", вр. Атия, Лободово кале), долмени (край с. Росен), стари рудници. Следи на подобни има и на югозапад, в землищата на с.с. Габър, Зидарово и Крушевец. Почти край всички села има тракийски надгробни могили, много долмени и древни следи от развитото до скоро в района рударство. Широко представена е традиционната архитектура в три основни типа - черноморска, странджанска и тракийска къща. Освен комплекса от странджански къщи в с. Индже войвода, добри образци на възрожденски къщи има и в селата Вършило, Зидарово, Извор и Крушевец. За съжаление, повечето са изоставени отдавна и са застрашени от срутване.

---

[12] ПМС 320/07.09.1974 г.

[13] Най- представителните Созополски къщи, паметници на културата от XVIII-XIX в., са: "Къща на Мариета Стефанова", "Къща на Креаноолу", "Къща на Тодор Загоров", "Къща на Куртиди - Тракийски хан", "Къща на Димитър Ласкаридис" и др.

[14] Средновековните църковни храмове на Созопол са разрушени от османските турци през XV - XVIII в. Върху техните основи християнското население издига малки параклиси - около 20 бр. Някои от тях са запазени: "Св. Атанас", "Св. Димитър", "Св. Никола", "Св. Неделя", "Св. Марина", "Исус Христос", "Възнесение" и др.

[15] "Св. Богородица" (XV в.)- паметник на културата под закрила на ЮНЕСКО, "Св. Св. Кирил и Методий" (XIX в.)-строена от Уста Генчо, действащите църкви: "Св. Георги" (XIX в., най-голямата созополска църква) и "Св. Зосим" (XIX в.);

[16] Останки от антични и средновековни жилищни и занаятчийски комплекси - "Античният кладенец", "Портата", "Стената"; Античен и средновековен християнски комплекс до църквата "Св.Георги"; некропол на Аполония Понтийска и др.;

[17] "Св. Йоан Продром", съществувал от VI до XVII, най-големият манастирски комплекс на Черноморското крайбрежие;

Въпреки многото досегашни усилия и повишен интерес, богатото и повсеместно разпространено културно-историческо наследство на общината остава далеч под желаните и възможни нива на опазване и социализация. Анализът на КИН разкрива следните *проблеми:*

- Липса на общинска стратегия и Програма за опазване и социализация на археологическите паметници - много от тях могат да бъдат унищожени, защото общината е лишена от възможност да реагира ефективно при посегателства и други тежки нарушения;
- Слаба или липсваща експонираност на археологическите обекти в селските райони на общината; в допълнение, те са в среда с трудна достъпност, неразвита инфраструктура и видими белези на запустялост;
- Липсва добра визуална информация на отделните паметници и комплекси (с изключение на тези в гр. Созопол).
- Няма специализирани водачи, често се прави импровизирано / некомпетентно представяне на археологическото наследство, разпространяват се некачествени указатели и рекламни брошури.

Обобщени, проблемите пред опазването, експонирането и валоризирането на КИН в община Созопол са:

- Въпреки осигурените сериозни инвестиции през последните години, все още се наблюдават финансови дефицити и недостатъчно квалифицирани кадри за проучване, консервация, експониране и опазване;
- Недостатъчни приходи от социализацията на КИН (основен източник за поддържането);
- Ограничаване на урбанизацията в исторически запазени среди (с особена сила се отнася за Старинен Созопол);
- Разширяване на териториите със защитен режим - включване на всички запазени среди с висока културно- историческа, познавателна и атрактивна стойност;
- Продължаваща консервация и експониране на археологическите обекти;
- Активна реклама и маркетинг на КИН, включване в специализирани туристически продукти и като допълнение, в тези на ваканционния морски туризъм.

Култура

Културата на Созопол се развива както в "мъртвите" си форми (археологически и музейни), така и в бита на живите съвременници, макар и с по-скромни стойности. Средища на културното израстване и духовното обогатяване на населението в общината са 2 музея, художествена галерия, етнографска сбирка, 11 читалища и библиотеки към тях, религиозни домове и други културни институции.

Архитектурният и археологически резерват - Старинен Созопол, съдържа повечето от значимите културни институции на общината:

- *Археологически музей - Созопол* - разположен е в модерната сграда на културния дом, съхранява и експонира най-ценните находки от материалната култура на Созопол и района от V хил.пр.хр. до XVII в.;
- *Музей "Крепостна стена с кула* - представя реставриран фрагмент от крепостната стена и археологически находки в прилежащия терен; част от пространството е галерия на съвременно изкуство;
- *Градска художествена галерия,* разположена в сградата на старото училище; разполага с представителна колекция на художници-маринисти и пластични изкуства; организира художествени пленери и образователни форуми;

- *Етнографска сбирка* (структура на общинския музей), разположена в сградата на Тракийска къща; съхранява и представя битовия фолклор на този край; предстои обогатяване на сбирката с и усвояване на втория етаж от къщата за нуждите на музея;

В останалите населени места има *две музейни сбирки* - "Килийно училище" в с. Росен и етнографска сбирка при читалището в гр. Черноморец. *Проблем* на музейната сфера е както недостатъчната информация и реклама, така и липсата на собствени екскурзоводи.

Читалищата са "капилярите" на мрежата от културни институции. Функциониращите в общината към настоящият етап наброяват 11, но активна дейност развиват само тези в гр. Созопол, гр. Черноморец, селата Зидарово и Росен. Най-активно е читалището "Отец Паисий" в гр. Созопол. В него функционират 9 художествени колектива[18]. То е организационно ядро в културния календар на града. Амбицията му е да създаде културен информационен център нови клубни форми за художествена дейност.

Дейността на селските читалища е по-скромна, но те са безценни "хранилища" на пъстрия букет от етнически групи[19] и техните обичаи. Автентичният фолклор (във всичките му аспекти) е един от най-реализуемите туристически ресурси на вътрешността.

Въпреки активната подкрепа на общината, *физическото състояние* на читалищата в някои селища е незадоволително. Обзавеждането и оборудването на читалищата също се нуждае от обновяване - необходими са компютри, музикални инструменти, озвучаваща техника, носии.

Църковните храмове са важно средище на духовността и културата на созополци. В общината няма селище без църква. Жителите на много от тях[20] се гордеят с високата архитектурна и художествена стойност на сградите, иконостасите и стенописите им.

Календарът на *културните прояви* в общината е изключително богат и разнообразен - от национално значимите празници на изкуствата "Аполония", през таченият от всички созополци празник на града "Света Марина" (17 Юли), традиционните дни на културата "Созополско вдъхновение" (м. май - м. юни), международни фестивали на детското творчество и славянските култури, до камерни срещи и пленери на "влюбени" в Созопол поети и художници.

Културната дейност се ръководи компетентно от Обществено - експертен съвет, който приема годишна програма и изготвя проекти за нейното осъществяване. В областта на културата са нужни инвестиции за основни и текущи ремонти на културните обекти, оборудване с компютърна техника и обогатяване на книжния фонд, както и за стимулиране на изявени местни културни дейци и на деца с изявени творчески наклонности в различни области.

Културният живот на общината изглежда много богат, но с изключение на "Аполония" (форум на елитно национално изкуство), остава с ниска популярност извън границите й. Атрактивните и стойностни прояви са ориентирани предимно към гост-туристи в активния сезон. Независимо от новите придобивки, инфраструктурата в културната зона остава недостатъчна.

3.3.8. Основни изводи

Благодарение на механичен прираст, компенсиращ умерения отрицателен естествен прираст, населението на общината слабо нараства. Делът на трудоспособните хора е висок, но младите намаляват. Образователното равнище нараства, но е чувствително под средното за областта и страната.

- Повишаване квалификацията на педагогическите и управленски кадри;
- Осигуряване на кадри, сервизна база и Интернет връзка за всички "IT" кабинети;

[18] Детски и женски танцови състави, театрална трупа, школа по модерен и класически балет, школа по изобразително изкуство, група за стари градски песни, фолклорна група, езикова школа;

[19] Рупци, загорци, тракийци, гърци ...

[20] Освен Созопол, с.с. Росен, Вършило, Зидарово, Индже войвода;

- Интеграция на ромските деца в образователния процес;
- Повишаване ефективността на педагогическия и административен контрол;
- Създаване на възможности за непрекъснато обучение през целия живот;
- Абсолютно и относително нарастване на лицата с висше, полувисше и средно образование
- Намалява броят/делът на младите хора до 15 г.
- Нараства абсолютният брой на възрастното население
- Коефициент на икономическа активност по-нисък от средния за областта и страната
- Подчертана сезонност на доминиращите стопански сектори - туризъм, селско и горско стопанство
- Недостатъчна квалификация (включително и за туризъм), неграмотност (сред ромите) и де-социализация (нежелание за намиране на работа)
- Капацитетът на училищата напълно задоволяващ сегашните нужди на общината
- Наличие на само една детска яслена група
- Незадоволително състояние на материално-техническата база в част от училищата и детските градини
- Намаляващ контингент ученици и наличие на слети паралелки
- Липса на професионално училище
- Лоша и неефективна пътна мрежа до част от селищата, затрудняваща ежедневните пътувания на учениците
- Разнообразно и уникално културно-историческо наследство на територията на цялата община
- На територията на общината се намират 2 музея, художествена галерия, етнографска сбирка, 11 читалища и библиотеки към тях, религиозни домове и други културни институции.
- Календарът на културните прояви в общината е изключително богат и разнообразен
- Липса на общинска стратегия и Програма за опазване и социализация на археологическите паметници
- Слаба или липсваща експонираност на археологическите обекти в селските райони на общината
- Повечето атрактивни и стойностни прояви остават с ниска популярност извън границите на общината
- Сравнително добро състояние на материално-техническата база в общинския център
- Ненавременно осигуряване на здравна помощ в по- отдалечените села

3.4. Инфраструктурно и териториално развитие, свързаност и достъпност на територията

3.4.1. Транспорт

Разположението на град Созопол на 30 км южно от областния център Бургас, прави общината лесно достъпна, както от вътрешността на страната, така и от чужбина. Като утвърден транспортен център с международно значение, гр. Бургас е обслужван с воден, въздушен, жп и автотранспорт.

Пътна мрежа

Основната крайбрежна артерия, обслужваща главно туристическия поток в общината и селата от източната й част, е второкласният II-99 *(Бургас - Черноморец - Созопол - Приморско - Царево - Малко Търново).* На територията на общината попадат 32.4 км от този път, които са в добро експлоатационно

състояние. В дълбочина, общината се "разполовява" от първокласния път I-9 (Европейска категоризация Е87) - *Румъния/Дуранкулак - Варна - Бургас - Маринка - Звездец - Малко Търново/Турция.* Този път провежда главно транзитните потоци към Турция и същевременно е единствената връзка на селата от западната част на общината с републиканската пътна мрежа. Дължината му в общинската територия е 23.8 км. Преобладаващата част от участъка е в средно- добро експлоатационно състояние. Третокласният път III-992 *(Бургас - Росен - Веселие - Ясна поляна - Приморско)* - 9.5 км, е с участъци в лошо състояние. Прекатегоризираните четвъртокласни пътища (IV-7907 и IV-9009) обслужват периферни части от общината.

Таблица 10: Дължина и състояние на републиканската пътна мрежа в общината

ПЪТ ОТ РЕПУБЛИКАНСКАТА ПЪТНА МРЕЖА	Обща Дължина (км)	Отн. дял в добро състояние (%)	Отн. дял в средно състояние (%)	Отн. дял в лошо състояние (%)
I-9 Румъния /Дуранкулак - Варна - Бургас - Маринка - Звездец - Малко Търново/ Турция	*23.8*		*89.0*	*11.0*
II-99 Бургас - Черноморец – Созопол - Приморско - Царево – Малко Търново	*32.4*	*88.3*		*11.7*
III-992 Бургас - Росен - Веселие - Ясна поляна - Приморско	*9.5*	*63.0*		*37.0*
III-7907 Средец - кв. Меден рудник - Присад - Димчево - Маринка	*7.0*			*100.0*
III-9009 Маринка - Звездец - Ново Паничарево - Ясна поляна	*3.0*		*7.0*	*93.0*
Пътни връзки	*2.0*	*100.0*		
ОБЩО - км	***77.7***	***47.1***	***27.6***	***25.3***

И трите основни трасета от *републиканската пътна мрежа* са ориентирани в посока север-юг и не способстват интегрирането на населените места от общината помежду им и с общинския център. Липсва пряка пътна връзка запад - изток, която да приближи селата от западната част на общината (Зидарово, Габър, Вършило) към общинския център и бреговата зона.

Общинската пътна мрежа (около 70 км) в голямата си част е в лошо състояние, което допълнително затруднява комуникациите с отдалечените села. Зле поддържани, с масова нужда от основен ремонт, тези пътища стават почти непроходими в периоди с тежки атмосферни условия. Гъстотата на общинската пътна мрежа е 0,106 км/км^2, по-ниска от средната за Бургаска област (0,132 км/км^2) и средната за страната (0,161 км/км^2'.

Таблица 11: Дължина и състояние на общинската пътна мрежа

№	№ на пътя	Наименование	Дължина км	Състояние
1	IV-90059	/I-9/- м. "Отманли" - Черноморец	6.0	лошо
2	IV-90065	/Бургас - Царево/ - Созопол	8.3	лошо
3	IV-90066	/Бургас - Царево/ - Равадиново	4.0	лошо
4	IV-90803	Росен - м. Росен	8.2	лошо
5	IV-90804	Росен - Равна гора	3.0	лошо
6	IV-98004	Маринка - Зидарово - Вършило	17.1	средно
7	IV-98006	/Зидарово - Вършило/ - Габър	3.5	лошо
8	IV-98022	/Маринка - Звездец/ - Инджe войвода	3.1	лошо
	местен път	Равадиново - Веселие	7.3	лошо
Всичко за общината			**60.5**	**лошо**

Липсата на преки пътища и транспортни връзки между отделни селища и общинския център, затруднява не само обслужването на местното население, но и желаното навлизане на туризъм във вътрешността. Задължителното преминаване през гр. Бургас или гр. Созопол, става осезателно бреме за пътуващите ученици и социално слабите. По същите причини, повечето усилия за развитие на туризъм в селските територии на общината (Вършило, Крушевец, Индже войвода) се правят от фирми на съседни общини (Приморско и Бургас). В същото време, туристите от крайбрежието на община Созопол търсят "българското село" в община Поморие. Тези факти не са аргумент за териториално затваряне на туристическия продукт, но са тревожен сигнал за *отсъствието на структурни елементи в мрежата от пътни връзки.*

Улична мрежа

Уличната мрежа на град Созопол е частично асфалтирана. Състоянието е много добро в централната част на града и изключително лошо в новите територии, къде на много места изградена улична мрежа практически липсва. Това е следствие на инвестиционния бум, който обаче постепенно затихва през последните. Спецификата на уличната мрежа и ограничения капацитет за паркиране създават известни проблеми за движението, особено в туристическия сезон.

Транспортно обслужване

В община Созопол са развити автобусният, таксиметровият и морският транспорт. Транспортното обслужване се осъществява предимно с автобуси от бургаски фирми (водеща е "Бургас-бус"). Услугите се допълват и от много превозвачи с леки коли и микробуси (отново водеща е бургаска фирма

"Минибус експрес"). Общински обществен транспорт покрива всички селища. Като цяло, транспортното обслужване на населението е добро. *Сериозният проблем* на транспортното обслужване е *липсата на автогара* в гр. Созопол, отговаряща на съвременните изисквания, както и на единна транспортно-информационна система. Това създава много негативи за имиджа на туристическата дестинация. Нерешен проблем остава и нормалното поемане на автомобилния поток през активния сезон. Новоизградените туристически зони се нуждаят от устройствени и инвестиционни мерки за осигуряване на базовите елементи на транспортната инфраструктура.

Морски транспорт

Общината разполага с *пристанище Созопол*[21], което има регионално значение. Използва се изключително за пътнически превози, развлекателно-туристически пътувания, както и за товарни превози. Има общо седем корабни места и морска гара с ГКПП и ДИК. През последните години през туристическия сезон постоянно функционира линия по направлението Созопол-Несебър-Варна-Балчик и обратно.

Яхтени пристанища и пристани за рибарски лодки са изградени в гр. Созопол, гр. Черноморец, в залива Атия, при в.с.Дюни. Добре е съоръжено яхтеното пристанище в Созопол. Замразени са проучванията за изграждане на яхтено пристанище в залива Вромос край Черноморец. Необходими са по-активни действия за обновяване на съоръженията и откриване на крайбрежна линия Черноморец - Созопол - Дюни - Ропотамо, което ще разшири значително възможностите за предлагане на морския пътнически транспорт. Поради своята туристическа насоченост, той има сезонен характер.

3.4.2. Енергийни мрежи

Електроснабдяване

Източник на *електроенергия* за общината е националната електроенергийна система посредством подстанция "Созопол", включена двустранно в системата 110 kW. Подстанцията е с трансформация на напрежението 110/220 kW и инсталирана трансформаторна мощност 41 kW. Електропроводите 110 kW,

[21] Има пасажерски кей с дължина 80м., товарен кей с дължина 100 м и газене 3.20м., и открита складова площ от 8 200 м2.

свързващи подстанция "Созопол" към подстанция "Бургас" и подстанция "Приморско", дават възможност за резервиране при аварии. Електропроводът 110 kW, свързващ подстанция "Меден рудник" с районната подстанция "Босна", също минава през територията на общината, като от подстанция "Босна " се захранват основно селата от планинската част на общината.

Отделните населени места се захранват от електроразпределителната мрежа на средно напрежение основно посредством изводи 20 kW от подстанция "Созопол", а също и от съседните общини Бургас и Приморско. Ниската плътност на застрояване на трансформаторните постове, особено в селските райони, наред с недоброто състояние на електроразпределителната мрежа, създава критични ситуации. В някои от селата от тила на общината вече е необходимо изграждане на нови трафопостове, а интензивното ново строителство по крайбрежието изисква и нови мощности, осигуряващи нарастващото електропотребление. Необходимо е и доизграждане на кабелната мрежа в старата част на Созопол.

Въпреки че всички населени места са електрифицирани, *основен проблем* за електроснабдяването са *дългите въздушни мрежи ниско напрежение* и трудностите за поддържане на някои участъци. Това води до влошаване параметрите на подаваната електроенергия (голям пад на напрежението), увеличаване на загубите и намаляване на ефективността и качеството на електроснабдяването. Най-осезателни са тези проблеми в крайбрежната част на общината (също и в района на Зидарово), където потреблението бързо нараства.

Газоснабдяване

Като цяло, в Югоизточна България *газоснабдяването* за битови нужди е слабо развито, но според областните стратегии е основен приоритет. От южният клон на националната газопроводна система е изградено разклонение за Бургас и с. Дебелт и две газоразпределителни станции /ГРС/, като се газифицират предимно промишлени обекти. Съществува готов работен проект за газификацията на ж.к. Меден рудник в гр. Бургас, но все още няма проект за продължението към община Созопол. При доказана икономическа обосновка е възможно изграждане на инфраструктура за битова газификация на общината.

3.4.3. ВЕИ и енергийна ефективност

Значителна част от потребностите на местното население за отопление и битови нужди се задоволяват от горене на дървесина. Досега не е отделяно сериозно внимание и средства за изграждането на съоръжения за използване на възобновяеми енергийни източници /ВЕИ/ - енергията на слънцето, вятъра, морето.

3.4.4. Водоснабдителна и канализационна инфраструктура

Водоснабдяване

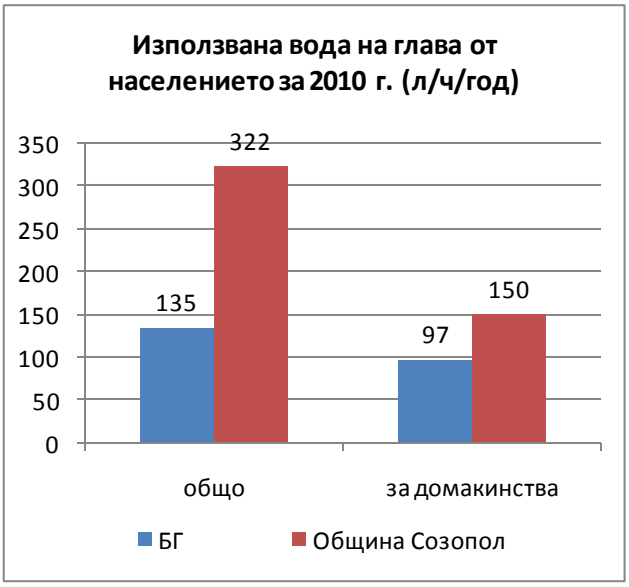
С нерешени проблеми остават селата Вършило и Инджe войвода. На територията на общината няма язовири за питейно водоснабдяване. Потребностите се задоволяват от язовирите - "Ясна поляна" (от него черпи гр. Созопол) и "Ново Паничарево" (с.с. Крушевец и Зидарово), допълнени от местни водоизточници (в останалите села). Селищата във вътрешността на общината изпитват сериозен дефицит от вода през цялата година. Село Присад се нуждае от тръбопровод за свързване с водоснабдителна система "Ясна поляна". За по-голяма сигурност във водоснабдяването, трябва да се предприемат действия за възстановяване на строителството на язовирите "Инджe войвода" (в територията на общината) и на "Раков дол" - между общините Созопол и Средец. Строителството им е замразено поради недостиг на средства. Всички селища в община Созопол са водоснабдени. Делът на водоснабденото население е 100%.

Таблица 12: Жилища според източника на водоснабдяване

Жилища според източника на водоснабдяване, 02.2011 г.	Общо за общината		в градовете		в селата	
	брой	%	брой	%	брой	%
Обществено водоснабдяване	4558	98.40%	2263	99.39%	2295	97.45%
Собствен водоизточник	16	0.35%	3	0.13%	13	0.55%
Обществено водоснабдяване и собствен водоизточник	13	0.28%	4	0.18%	9	0.38%
Няма източник на вода	45	0.97%	7	0.31%	38	1.61%

Източник: НСИ

Фигура 21: Годишно използвана вода на глава от населението

Състоянието на водопроводната система в селищата на общината, като цяло не е добро. Тя е амортизирана и с изчерпан капацитет. Повечето тръбопроводи са етернитови (79%), загубите на вода са 60% (колкото и средните за страната). Реконструкция е необходима в почти всички селища, като най-належаща е в Старинен Созопол. За новата част на гр. Созопол, Черноморец и някои обекти по крайбрежието също са необходими значителни инвестиции за разширяване, модернизация и привеждане на водопреносната мрежа в съответствие с динамично растящите потребности. За някои райони, вече са необходими радикални/нови решения, които да премахнат натрупаните проблеми.

Източник: НСИ

Без спешни инвестиции в доизграждане, модернизиране и по-голяма сигурност на водопреносната мрежа и водоснабдяването, общината се изправя пред сериозни заплахи за бъдещото си развитие (не само като конкурентноспособна туристическа дестинация). Почти двойно по-високата консумация на глава от населението годишно е в резултат на силното туристическо присъствие през летните месеци. То показва и критичната нужда от инвестиции в подобряване на водостопанската инфраструктура с оглед ограничаване на загубите и подобряване качеството на питейната вода.

Канализация и пречистване на отпадъчните води

Канализацията в община Созопол е чувствително по-слабо развита от водоснабдяването. Мрежата в гр. Созопол е изградена до 90%, но в много от селата едва достига 13% или изобщо липсва. Съществуващите канализационни мрежи и съоръжения са предимно от смесен тип (94%).

Таблица 13: Осигуреност на жилищата с канализация

Осигуреност на жилищата с канализация, 02.2011 г.	Общо за общината		в градовете		в селата	
	брой	%	брой	%	брой	%
Свързана с обществена канализация	2897	62.54%	2251	98.86%	646	27.43%
Свързана с изгребна яма	138	2.98%	8	0.35%	130	5.52%
Свързана със септична яма или друго пречиствателно съоръжение	786	16.97%	8	0.35%	778	33.04%
Свързана с попивна яма	730	15.76%	0	0.00%	730	31.00%
Няма канализация	81	1.75%	10	0.44%	71	3.01%

Източник: НСИ

Канализационните води от новата част на града се поемат от помпената станция на Харманите, която ги прехвърля към колектора от старата част на града, след което водите се заустват дълбоководно в морето (поради липса на изградена пречиствателна станция). Новата ПСОВ - Созопол е в процес на изграждане, като се очаква цялостите работи по станцията и довеждащите съоръжения да приключат през 2014 г. Пречиствателната станция ще поема изцяло отпадните води на град Созопол (Стария и Новия град), гр. Черноморец, с. Атия, с. Равадиново, местност Буджака и част от къмпингите Смокиня, Златна рибка, Каваците и Веселие. Пречиствателната станция на в.с. Дюни практически не функционира и се нуждае от изграждане на вторично стъпало.

Изграждането на надеждни канализационни мрежи и въвеждането им в пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) вече е неотложен приоритет. Тази прозаична потребност е част от екологичните стандарти на ЕС, както и на тур-операторите и туристите. Осуетеното сертифициране на плажовете (чистота на пясък и морска вода) би застрашило международния туризъм в общината.

3.4.5. Информационна и комуникационна инфраструктура

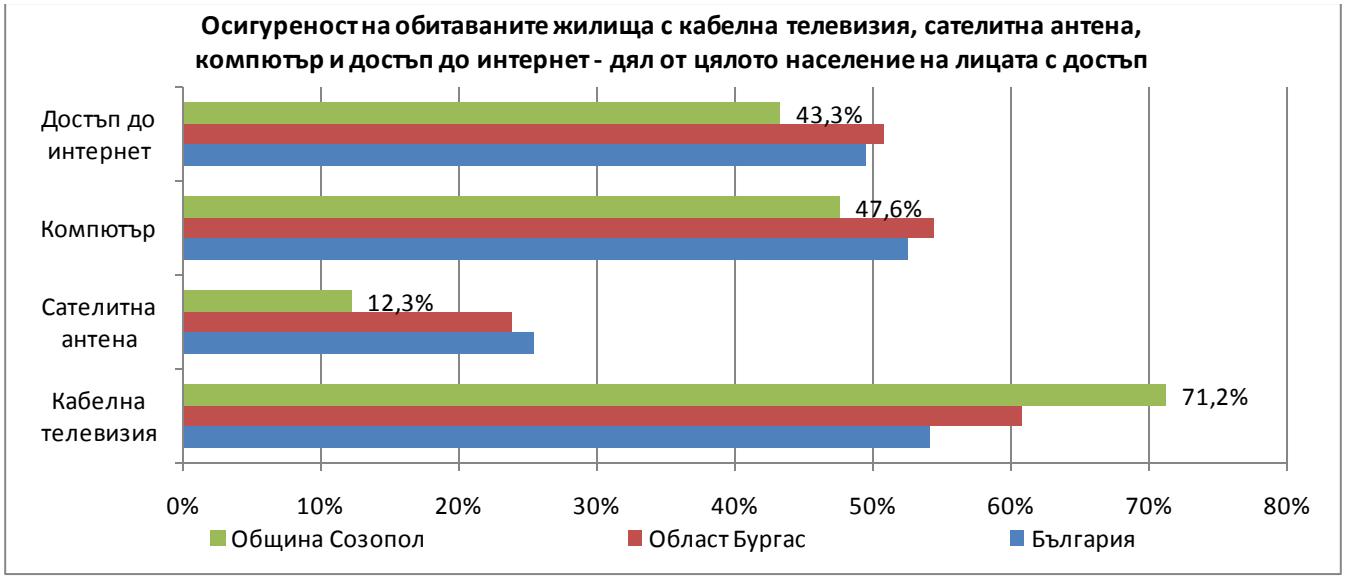
В община Созопол, БТК предоставя своите услуги в следните населени места парк Росенец, с. Атия, с. Извор, с. Крушевец, с. Росен с. Габър, с. Зидарово, с. Индже войвода, с. Равадиново, гр. Черноморец и гр. Созопол . Действащите към момента тел. постове са над 6000, като над 85% от тях са цифрови телефонни постове. Цифровата централа, която обслужва всички клиенти на БТК от с. Атия до с.Резово (общ. Царево) е разположена в гр.Созопол.

Докато телефонната мрежа е добре развита, *телефонната плътност* е по-ниска от средната за Бургаска област. Изградената кабелна мрежа в общината и монтираният капацитет в централите дават възможност да се удовлетворят почти всички искания за телефонни постове, но въпреки това, съществуват определени териториални диспропорции. В селата Вършило и Равна гора, телефонната плътност е под 20, докато в с. Индже войвода е почти 60, а в гр. Созопол - 42.1.

БТК предоставя и модерни телекомуникационни решения, като широколентов достъп до Интернет (ADSL), използване на "метро" услуги и отдаване на цифрови наети линии под наем в селищата гр. Черноморец, с. Крушевец, с. Росен, гр. Созопол както и в курортните селища Дюни, Червенка и Градина.

Осигуреността на домакинствата в общината с достъп до интернет, компютър и сателитна антена е значително под средните нива както за страната, така и за област Бургас. По-добрата осигуреност с кабелна телевизия, най-вероятно е породена от добрата осигуреност на голяма част от ваканционните жилища по крайбрежието.

Фигура 22: Осигуреност на жилищата с кабелна телевизия, сателитна антена, компютър и интернет

Източник: НСИ

По отношение на достъпа на жителите на селата до основните елементи на информационното общество, област в която могат да бъдат предприети сериозни мерки е осигуряването компютри и достъп до интернет. Общината би могла да предлага тези основни услуги в културните институции на своята територия и най-вече в местните читалища.

Фигура 23: Осигуреност на обитаваните жилища с кабелна телевизия, сателитна антена, компютър и достъп до интернет в градовете и в селата в община Созопол

Източник: НСИ

По-голямата част от територията има *покритие от мрежи на мобилни оператори*. Няма пълно покритие за населените места и землищата на селата от западната част от общината - Вършило и Индже войвода.

Пощенските станции осигуряват ежедневно обслужване на всички населени места. Настройването на пощенските услуги се затруднява от два паралелни процеса - динамично разрастване на потребностите в крайбрежната зона и обратно, редуцирането им под критичния минимум за ефективно обслужване в някои зони от вътрешността.

3.4.6. Териториално и урбанистично развитие на общината

Селищната мрежа на общината съдържа 10 села и 2 града – Созопол и Черноморец, попадащи в категорията "много малки градове". В групата на селата има две "средни" (Росен и Зидарово), 5 "малки" (Равна гора, Равадиново, Крушевец, Габър и Атия) и 3 "много малки" села (Вършило, Индже Войвода и Присад). За разлика от много други общини, Созопол още няма напълно или почти обезлюдени села.

Средната селищна гъстота (2,2 селища на 100 км^2), е над два пъти под тази за страната (около 5). Отчитайки и демографската маса, гъстотата на населените места в крайморската част е с много по-благоприятни измерения. Средното отстояние между населените места е около 5 км, което би било добра предпоставка за формиране и функциониране на една жизнена териториално-селищна общност, ако се реализират липсващите пътни връзки.

По степен на урбанизация (около 50% градско население), община Созопол е под средната стойност за страната. Останалата демографска маса от е разпределена в равномерна мрежа от села. Икономическият им облик (с изключение на крайбрежните[22]) е селскостопански, с подчертан самовъзпроизводствен характер. Като цяло, в селата липсват възможности за трудова заетост, обезпечаваща жизнена кариера на млади хора. Обслужващите функции са съсредоточени изключително в града и по крайбрежието.

По степен на благоустроеност, селата имат сходни характеристики - всички са електрифицирани и водоснабдени (но някои от тези от вътрешността са с остър недостиг на вода), във повечето отсъства

[22] Атия и Равадиново, които имат водещи рекреационно - туристически функции;

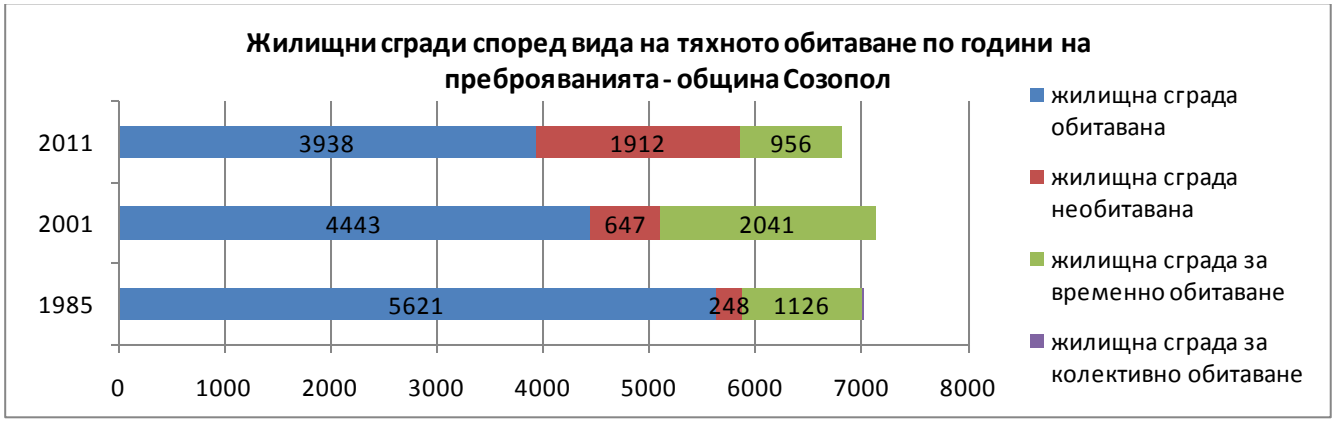
канализация. Сравнима е и благоустроеността на уличната мрежа - някога изградена с трайна настилка, сега е повсеместно в лошо състояние. Обобщената оценка за град Созопол по този показател би била мозайка от нормален стандарт на благоустроеност (преобладаващ) и недоизградени или амортизирани зони.

Като физическа структура, селищната мрежа е сравнително добре развита, балансирана тъкан върху цялата територия на общината. Дисбалансът (поляритетът) се дължи на достъпността, на демографските и функционалните характеристики.

3.4.7. Жилищен сектор

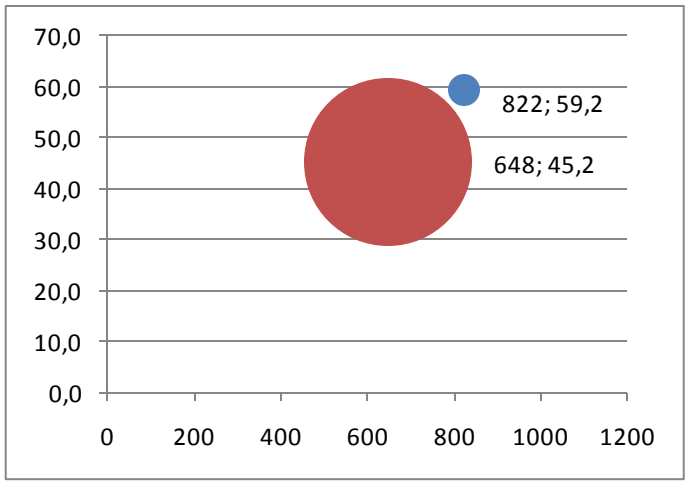
Жилищния сектор на община Созопол е силно дефиниран от една много характерна черта, а именно наличието на голям брой жилища, които са предназначени предимно за ваканционно обитаване. Резултатите от последното преброяване на населението показват, че 2868 от всички жилищни сгради на територията на общината са или за временно обитаване или необитавани. Проследяването на тенденцията във времето показва силна тенденция на нарастване броя на тези жилища. Това, от една страна, е резултат от засиленото строителство на ваканционни сгради през последните години, но от друга е в следствие на силното обезлюдяване на голяма част от селата от западната част на общината.

Фигура 24: Жилищни сгради според вида на тяхното обитаване

Източник: НСИ

Фигура 25: Жилищна задоволеност на 1000 души и средна жилищна площ на 1000 душ – област Бургас (червено) и община Созопол (синьо)

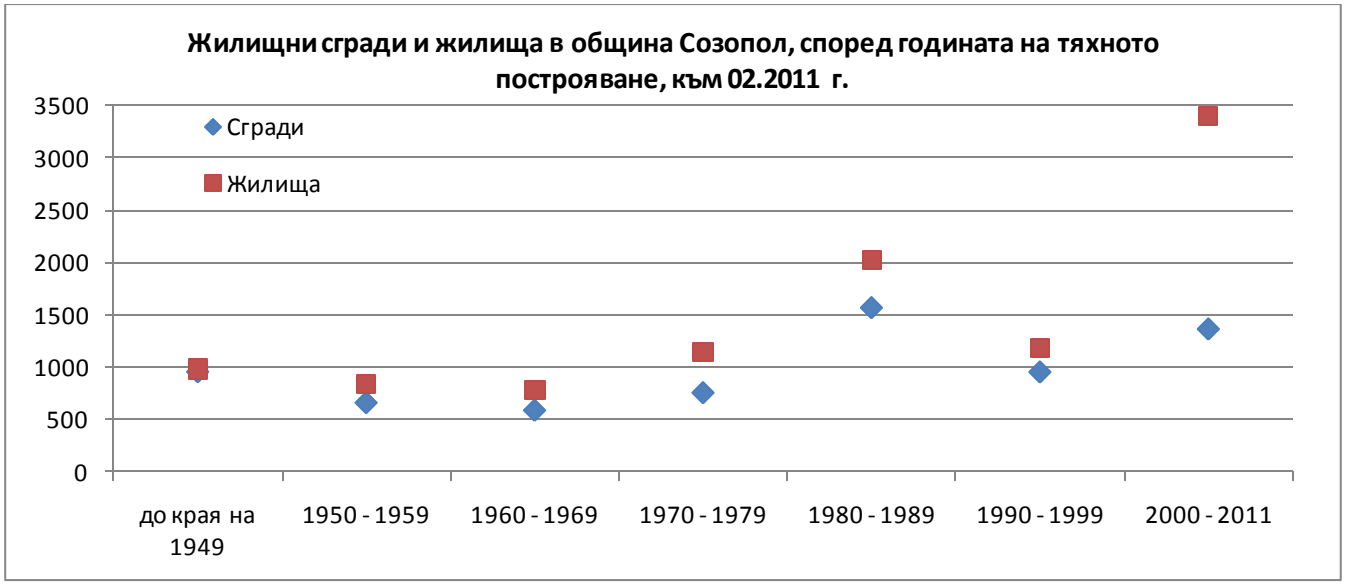
Източник: НСИ

Жилищната задоволеност на територията на общината също е характеристика, формирана под силното влияние на туристическия сектор. На представената фигура са посочени характеристиките за община Созопол и за област Бургас, като осигуреността с жилища за общината достига до 822 жил/1000 д. Отново по-висока, но не така драстично, е и средната жилищна площ на човек от населението, която за Созопол е 59,2 $м^2$/човек. Това се обяснява от относително по-малката площ на жилищата, предназначени за ваканционно обитаване.

Интересни са и характеристиките на сградите, според годината на тяхното построяване. На представената фигура изключително ясно личи увеличеното съотношение жилища:сгради, за построените в периода на строителна експанзия 2000-2011 г. През тези години, най-вече в крайморските части на общината, се

строят повече, но значително по-малки жилища, които обикновено са част от много фамилна жилищна сграда.

Фигура 26: Жилищни сгради и жилища в община Созопол

Източник: НСИ

3.4.8. Основни изводи

- Всички населени места на територията на общината са водоснабдени
- Липса на ПСОВ на територията на общината – в ход на изпълнение е проекта;
- Нужда от реконструкция на почти цялата съществуваща ВиК – вече има сериозни подобрения в някои от селата;
- Недостатъчен капацитет на наличната ВиК мрежа
- Непосредствена близост до областния център
- Развит автомобилен, таксиметров и морски транспорт
- Липса на преки пътни връзки между някои населени места на общината
- Липса на автогара, отговаряща на съвременните изисквания
- Всички населени места в общината са електрифицирани
- Липса на общинска стратегия за развитие на енергийния сектор
- Недостатъчен капацитет на наличната енергийна мрежа
- Състоянието на мрежата НН изисква подмяна на участъци и ново строителство
- Липса на алтернативни източници на енергия
- Добра изграденост на съобщителни услуги се предлагат главно в общинския център и курортните селища
- Недостатъчен капацитет на наличната инфраструктура
- Средното отстояние между населените места е около 5 км, което е добра предпоставка за формиране и функциониране на една жизнена териториално-селищна общност
- Като физическа структура, селищната мрежа е сравнително добре развита, балансирана тъкан върху цялата територия на общината.

- Формират се два района с контрастни различия - "крайбрежен" и "вътрешност"
- Периферното разположение на общинския център, ниският клас пътища и липсата на "мрежови" пътни връзки, затрудняват достъпността му от централната и югозападната част на общината.
- В селата липсват възможности за трудова заетост, обезпечаваща жизнена кариера на млади хора.

3.5. Екологично състояние и рискове

Комплексната оценка на отделните групи фактори, влияещи върху качеството на средата показва, че община Созопол се характеризира с *добро качество на околната среда.* Природните и климатични дадености на територията са с благоприятни екологични характеристики. Черноморското крайбрежие и курортните зони са с параметри, отговарящи на изискванията за туризъм и рекреация (според изискванията на Директива 76/160 на ЕС и националния мониторинг).

3.5.1. Природни ресурси

Водни ресурси

Подпочвените води в общината са малко и се използват главно чрез каптиране на извори с неголям дебит - от 0.1 до 5 л/сек. Ивицата на североизток от селата Росен и Равадиново, както и на запад от с. Вършило и на северозапад от с. Присад е напълно лишена от подпочвени води. Най-богати в това отношение са терасите на р. Ропотамо, районът на юг от гр. Черноморец и на север от мина Росен, както и около езерото Алепу.

През територията на общината протичат множество реки - гъстотата на речната мрежа е над 1.62 км/кв.км за водосбора на р. Факийска и до 2-3 км/кв.км за водосбора на р. Дяволска. Най- голямата река - Факийска, извира от Странджа, западно от връх Кервансарай. Във водосбора й са изградени шест малки язовира, като два от тях са снети от отчет. Изграден е изравнител при Раков дол с обем W=3 000 000 куб. м за водоснабдяване на "Промет" ЕАД, чието потребление възлиза на 10 000 000 куб. м годишно. На водосбора на реката има 2425 дка напоявани площи. Във водосбора на р. Изворска са изградени два малки язовира, от които се напояват 850 дка площи. Освен това с течащи води се напояват 1950 дка.

Като цяло районът страда от недостиг на вода поради засушаванията през последните 15 години. Същевременно не се използва рационално изградената напоителна система, чиято експлоатация би следвало да се възстанови.

Почви

Почвените видове на община Созопол са разнородни и покриват почти цялата класификация за България. *Канелени горски и излужени канелени горски почви* са разпространени около гр. Созопол и в землищата на с.с. Равна гора, Зидарово, Габър и Вършило (върху хълмист и полу-хълмист релеф). *Псевдо-подзолисти горски почви* има около с.с. Росен, Инджe войвода и Крушевец (върху терени с равнинен и полегат релеф). *Смолниците* са представени най-вече в ниските подножия в землището на с. Присад. *Ливадни почви* са характерни за речните долини в землищата на с.с. Равадиново и Зидарово. *Ливадно-блатни и блатни почви* са най-широко разпространени в речните устия. *Черноземи* има само в землището на с. Инджe войвода. Разнообразието на почвените комплекси предлага и широк диапазон на аграрни дейности - от пасищно животновъдство, до слети култури, трайни насаждения и зеленчукопроизводство. Като цяло, естественото плодородие на почвите е средно до високо.

Горски ресурси

Горският фонд на община Созопол[23].(25 852[62] ха) се стопанисва от *Държавно лесничейство (ДЛ) "Бургас"(10* 011.3 ха), *ДЛ "Ново Паничарево"* (8 248.7 ха) и *Държавна дивечовъдна станция "Ропотамо"*

[23] За разработване на раздела "Горско стопанство" е ползвана информация от действащите лесоустройствени проекти на ДЛ "Бургас" (2004 г.), ДЛ "Ново Паничарево" (1997 г.) и ДДС "Ропотамо" (2002 и 2004 г.).

(7 592.6 ха). Най-значителните площи от горския фонд са в землищата на с.с. Индже Войвода (23.8%), Вършило и Габър (по 10.3%).

Преобладаващият релеф на заетите от гори терени е хълмист и хълмисто предпланински. Това е поясът на равнинно-хълмистите дъбови гори (0 до 500 м.н.в.). С изключение на югозападната част на територията, хидрографската мрежа е слабо развита. Водосборите са с подчертано сезонен отток, без пороен характер. Около 5% от площта на горския фонд е ерозирана (главно площна ерозия). Част от тези площи са залесени с иглолистни култури и ерозионните процеси са овладени.

От естествено растящите, най-широко разпространение имат *широколистните издънкови гори*[24]. Чрез залесяване са създадени насаждения от иглолистни и широколистни видове[25]. В крайречните и лонгозни гори растителността е главно от тополови и ясенови насаждения и култури.

Преобладаващото стопанско ползване на горите е за добив на дървесина[26] за преработка и дърва за огрев. Останалата част от горския фонд се заема от *противоерозионни гори и земи* (в т.ч. защитна еднокилометрова крайбрежна ивица на Черно море), *вододайни зони, рекреационни гори* (лесопарк "Созопол"), *семепроизводствени насаждения, географски култури, гори и земи в защитени територии* (природните забележителности "Нос Агалина" и "Водениците", защитените местности "Стария сват", "Устие на р.Изворска", "Раков дол" и "Тясна река").

Таблица 14: Разпределение на горския фонд на общината по землища:

№	Землище	ДЛ "Бургас"	ДЛ "Ново Паничарево"	ДДС "Ропотамо"	Общо	%
1.	с.Вършило	2666,1	-	-	2666,1	10,3
2.	с.Габър	2161,8	-	510,9	2672,7	10,3
3.	с.Зидарово	1418,8	-	954,7	2373,5	9,2
4.	с.Индже Войвода	-	6114,9	13,5	6128,4	23,8
5.	с.Крушевец	-	2133,8	306,9	2440,7	9,4
6.	с.Присад	52,1	-	448,8	500,9	1,9
7.	с.Равадиново	399,1	-	986,2	1385,3	5,4
8.	с.Равна гора	49,9	-	1250,0	1299,9	5,0
9.	с.Атия	-	-	-	-	-
10.	с.Росен	1582,9	-	99,3	1682,2	6,5
11.	гр.Созопол	774,2	-	1596,7	2370,9	9,2
12.	гр. Черноморец	760,8	-	-	760,8	2,9
	Обща площ:	10011,3	8248,7	7592,6	25852,6	100

3.5.2. Биологично разнообразие

"Биоразнообразие и специфика" са двете основни характеристики на Созополската флора. Обособяват се две различни зони - крайбрежна и странджанска. В крайбрежната зона са се настанили типично средиземноморски растителни видове[27], някои от които са уникални за българската природа. Особено богати на редки и ендемични видове са горите на странджанската част[28]. Като цяло, естествената

[24] От благун, цер, келяв габър, зимен дъб, космат дъб, мъждрян и др.

[25] Черен бор, бял бор, благун, цер, космат дъб, червен дъб, сребролистна липа, брекиня, акация и др

[26] Произвежда се едра иглолистна дървесина, фурнирна дървесина, липова дървесина и др

[27] Грипа, зеленика, ксеротревни формации, редица едногодишни луковични растения

[28] Странджанска зеленика, странджански дъб, понтийско бясно дърво, странджанска боровинка, дива мушмула, лавровишня, горун, източен бук, ксеротермни церово-благунови гори, лонгозни гори и др.

растителност има повече рекреационни, познавателни, и т. нар. средообразуващи функции. Преобладаващото стопанско ползване на горите се изразява в добив на дървесина[29].

Специфична е и фауната, особено в странджанската зона, формирана от няколко различни климатични влияния[30]. Много от видовете, населяващи Странджа, са национални ендемити[31], някои от които още не са проучени. Районът е характерен с особено големи популации на влечуги[32]. Разнообразни и осезателни са и популациите на бозайници[33] и птици[34]. Рибната фауна на морето[35] също е белязана с разнообразие, но популациите на шелфовите видове прогресивно намаляват, а миграционните се задържат все по-кратко време в обичайните коридори.

3.5.3. Защитени местности

Защитените територии са не само значима част от природния баланс, но и потенциален значим туристически ресурс за общината. Под режим на защита са три категории - поддържан резерват, природни забележителности и защитени местности.

- БАКЪРЛЪКА Категория: Защитена местност Местоположение: с. Равадиново;
- БЛАТОТО Категория: Защитена местност Местоположение: гр. Созопол;
- БЛАТОТО АЛЕПУ категория: Природна забележителност Местоположение: с. Равадиново;
- КАЗАКОВ ВИР Категория: Защитена местност Местоположение: с. Индже войвода;
- КОЛОКИТА /КОРЕНЯТА/ Категория: Защитена местност Местоположение: гр. Созопол;
- МУРВАТСКА РЕКА Категория: Защитена местност Местоположение: с. Веселие, Община: Приморско, с. Росен, Община: Созопол;
- НОС АГАЛИНА Категория: Природна забележителност Местоположение: гр. Созопол;
- НОС ЧЕРВЕНКА Категория: Природна забележителност Местоположение: гр. Черноморец;
- ОСТРОВИ СВ. СВ.ИВАН И ПЕТЪР Категория: Защитена местност Местоположение: гр. Созопол;
- ПЯСЪЧНАТА ЛИЛИЯ Категория: Поддържан резерват Местоположение: гр. Созопол;
- ПЯСЪЧНИ ДЮНИ - м. Алепу Категория: Природна забележителност Местоположение: с. Равадиново;
- ПЯСЪЧНИ ДЮНИ м/у к-г. Зл. рибка и к-г Градина Категория: Природна забележителност Местоположение: гр. Созопол;
- РАКОВ ДОЛ Категория: Защитена местност Местоположение: с. Габър;
- РОПОТАМО Категория: Резерват Местоположение: гр. Приморско, Община: Приморско, гр. Созопол, Община: Созопол;
- СТАРИЯТ СОВАТ Категория: Защитена местност Местоположение: с. Габър, с. Присад;
- ТЯСНАТА РЕКА Категория: Защитена местност Местоположение: с. Вършило, с. Индже войвода;[36]

[29] Едра иглолистна , фурнирна, липова дървесина;
[30] Малоазиатски, кавказки и кримски климат;
[31] Екзотични пеперуди и бръмбари
[32] Пепелянка, слепок, водна змия, гущери, стрелец и др.
[33] Странджански чакал, лисица, дива котка, катерица, видра, пор, златка, борсук, сърна, заек, елен (лопатар), глиган.
[34] Орел, ястреб, гарга, врана, дрозд, гургулица, синигер, врабче, орехче, славей, пчелояд, чайки и др.водни птици;
[35] Попче, сафрид, паламуд, лефер, калкан, карагьоз, цаца, хамсия, платерина, илария, акула и др.
[36] Източник на информация: Изпълнителна агенция по околна среда

Общ проблем не само за общината, но и за страната като цяло е лошото стопанисване на природното наследство, недостатъчното използване на неговия потенциал чрез включване в туристически продукти и генериране на приходи за адекватното му опазване и експониране.

3.5.4. Състояние на компонентите на околната среда

Атмосферен въздух

Поради липса на големи източници на атмосферно замърсяване, на територията на общината не се извършва системно измерване на концентрациите на основните вредности чрез стационарни пунктове за контрол на атмосферния въздух. Мониторингът, който се осъществява от РИОСВ - Бургас е по утвърден график за емисионен контрол на източници на организирани емисии. Съгласно експертното становище на РИОСВ - Бургас, *качеството на атмосферния въздух отговаря на санитарно- хигиенните норми.* Основните замърсители на въздуха са горивните инсталации с битов характер, емисиите от МПС и емисиите от незапръстени и необработени депа за твърди битови отпадъци (ТБО). Причини за сравнително високите нива на прах са и ниската степен на благоустроеност и непочистването на улич ната мрежа. Автотранспортът, особено през активния туристически сезон, изхвърля в атмосферата главно въглеводороди, азотни и серни окиси, прах и оловни аерозоли. Разрастването на автомобилните потоци и остаряването на автопарка, представляват неблагоприятна перспектива за влошаване на екологическите характеристики на въздуха в прилежащите на пътните артерии райони.

Шум

На територията на общината не са правени изследвания и измервания за шумово натоварване. Освен от лавинообразно увеличаващия се трафик през летния сезон, поради слаб контрол, сериозен шумов дискомфорт причиняват и нощните заведения (особено в преуплътнената среда на гр. Созопол). За подобряване на акустичната обстановка в града и общината, трябва да се предприемат ефективни мерки за:

- Регистриране и картотекиране на източниците на наднормен шум;
- Разработване на специални правила за контрол на шумовото замърсяване от увеселителни заведения през активния туристически сезон;
- Спазване на изискванията за осигуряване на нощно спокойствие на населението и туристите;
- Упражняване на ефективен контрол върху планирането, проектирането, изграждането и експлоатацията на обектите, източници на интензивен шум, както и върху всички фактори, формиращи акустичната среда.

Води

Докато делът на водоснабденото население е почти 100%, този на осигуреното с канализация е под 65%. Заустването на непречистени битови и промишлени отпадъчни води е основен източник за замърсяването на водите в общината. Основните екологични инфраструктури за опазване качеството на водите - канализация и пречиствателни станции за отпадни води (ПСОВ), са неадекватни както спрямо нуждите (на населението, бизнеса и туризма), така и спрямо изискванията на европейското и национално законодателство. Поради липса на функциониращи пречиствателни станции в общината, отпадните води се заустват в морето или в почвите.

По данни на МОСВ, в крайбрежните води на общината през последните години се наблюдава тенденция към подобряване на основните показатели. Мониторингът на състоянието на морската вода показва отсъствие на отклонения съгласно Българските и Европейски норми по хидро-физични показатели: активна реакция на морската вода; разтворен кислород, биохимична потребност на кислород. На отделни места са регистрирани стойности на биогенни елементи (азот и фосфор) над нормите, дължащи се на замърсявания от непречистени битови води и залпови замърсявания. Микробиологичните

характеристики на морската вода през активния сезон отговарят на Българските стандарти и на Директивите на Европейската общност. Радиологичните характеристики са в границите на естествения радиационен фон. Режимът на замърсяване с нефтопродукти на крайбрежието се характеризира с локалност и нестабилност по сезони и е под нормите за курортните зони.

За комплексно решаване на проблемите със замърсяването на водите е важно да се прилага така наречения "интегриран подход", при който се разглеждат всички обекти, свързани с повишаване ефективността на ВиК системите и подобряване качеството на услугите. Тези обекти включват водоизточник, довеждане на водата до населеното място и нейното пречистване до качества за питейни нужди, подобряване състоянието на вътрешната водопроводна мрежа, отвеждане на отпадъчните води и тяхното пречистване.

Директивите на ЕС (до 2010 г. всички населени места над 10 000 екв. жители, а до 2014 г. н.м. от 2 000 до 10 000 екв. жит., да бъдат обхванати с канализационни мрежи и пречистване на отпадъчните води), налагат:

- доизграждане на липсващата и подмяна на амортизираната канализационна система;
- изграждане на колектори и тласкатели, необходими за функционирането на новата ПСОВ-Созопол;
- доизграждане и пускане в експлоатация на ПСОВ - Созопол в съответствие със съвременните екологични изисквания;
- увеличаване на капацитета на пречиствателната станция и въвеждане на биологично пречистване на водите на курортно селище "Дюни";
- изграждане на канализационни мрежи и съоръжения за новите жилищни и вилни имоти по крайбрежието.

Брегова ивица

Бреговата ивица на община Созопол (от южната граница на парк Росенец до н. Хумата на юг) е силно разчленена. Брегът има предимно източно-североизточна експозиция, открит за вълнения от североизточния сектор. Проявите на негативни процеси, влияещи върху бреговата ивица, се дължат основно на антропогенна намеса. Свлачището при къмпинг "Черноморец" е възникнало в резултат на морска абразия, битови води от къмпинга и геоложка характеристика на района. Локалното свлачище - срутище в Райския залив е с малки размери (от така наречения блоков тип) и се дължи на абразионното подкопаване на основата на брега от зимните щормове и действието на подпочвените води. Затлачването и замърсяването на акваторията на яхтеното пристанище на в.с. Дюни се дължи на неправилно построения мол. Неправилно проектираната връзка между брега и остров Св. Кирик е основната причина за затлачването и замърсяването на акваторията на пристанището и в гр. Созопол. В зоната на общината се намират два наблюдавани района от бреговата ивица, които влизат в Генералната схема за брегозащита на крайбрежието - Черноморски и Созополски.

В *Черноморския район,* който се характеризира с висок и стръмен бряг, има необходимост от укрепване на два участъка с обща дължина 21 952 м:

- От нос Форос до н. Чукаля (висок и стръмен бряг с допустима скорост на абразия) - укрепване на брега е необходимо от северната страна на н. Чукаля;
- От нос Чукаля до н. Атия - има необходимост от укрепване на брега около парк Росенец;
- От н. Акин до н. Хрисосотира - в този участък от брегова защита се нуждае северната част на н. Акин, където се наблюдава активизиране на блоково свличане под въздействие на вълнението;
- От н. Хрисосотира до вълнолома на гр. Созопол - около пристанището на гр. Созопол е необходимо подхранване с чакъл за защита на плажа, южно от къмпинг Златна Рибка;

В *Созополския район* от укрепване се нуждаят 8 700 м - от вълнолом Созопол до н. Христос - необходима е защита на малкия Созополски залив с дистанционни инженерни съоръжения.

От анализа на бреговата ивица, проведен паралелно с анализа на останалите природни и антропогенни компоненти, оказващи въздействие върху нейното състояние, могат да се направят следните изводи за нуждите от брегозащита:

- Бреговата ивица в зоната на общината е устойчива по отношение на вълновата абразия. В около 90% от дължината на бреговата ивица скоростта на абразия е равна или по- малка от 0.01 м/год., а в останалите 10% - около 0.25-0.10 м/год.;
- По-интензивна абразия се наблюдава в северната част на н. Свети Никола и в южната част на Созополския залив (след къмпинг "Златна Рибка);
- Плажната ивица е динамично устойчива, като в последните 10-15 години се наблюдава малко увеличаване на площта на плажовете;
- При къмпинг Черноморец, бреговата линия е застрашена от свличане и потъване в морето, поради образуваните там свлачища. Свлачищата са с малки размери и могат лесно да бъдат стабилизирани.

3.5.5. Управление на отпадъците

На места в туристическата зона, проблемът с управлението на отпадъците застрашава качеството на околната среда и представлява риск за човешкото здраве. Единственият прилаган метод за третиране на отпадъците е депонирането им. Количеството на генерираните и депонирани отпадъци се увеличава ежегодно. В активния туристически сезон (май - септември), източниците и обемът на отпадъците се увеличават няколкократно. Допълнителен агресивен източник на замърсяване е интензивното и в голяма степен стихийно строителство по крайбрежието.

От 2007 г. на територията на община Созопол вече функционира регионално депо за ТБО[37], което обслужва 48 хил. жители, вкл. от съседните общини Приморско и Царево. Депото заема площ от 9.7 ха и е с капацитет 1 323 хил. $м^3$- Построени са 3 клетки за депониране и пресоване на отпадъците, пречиствателна станция с два 400 кубикови резервоара, административни сгради. Отделно депото разполага с биологична пречиствателна станция, където в крайната фаза инфилтрата от боклуците се аерира до максимално чисто ниво. На практика построените съоръжения предоставят възможност да се реализира затворен цикъл на работа на депото. Въпреки това, част отпадъци се натрупва в нерегламентирани сметища на територията на общината (предимно по протежението на Черноморската ивица).

Стопанските дейности в общината не създават опасни отпадъци в количества, които да налагат изграждането на специализирани депа за обезвреждане на опасни отпадъци. Изключение е антропогенното повишение на радиоактивността в залива Вромос, в резултат от рудодобива и флотацията в Мини Росен. Предприети са мерки за намаляване на радиационното замърсяване чрез строителството на депо за рекултивация на сух флотационен отпадък. Мониторингът на радиационното състояние потвърждава ефективността на рекултивационната дейност върху почвения слой и повърхностните води.

Ангажиментите, поети от България относно прилагането на Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъци и изискванията за осигуряване на екологосъобразно обезвреждане на отпадъците, предвиждат за територията на община Созопол:

- Саниране на доскоро регламентирани и неорганизирани сметища и поетапното им ликвидиране;
- Създаване на система за контрол при депониране на битови, строителни и промишлени отпадъци;

[37] Съгласно Националната програма за управление на отпадъците

- Създаване на система за разделно събиране на опасни отпадъци от общината и проучване на възможности за съвместното им обезвреждане и съхраняване с други общини;
- Разработване на програма за работа с обществеността

3.5.6. Основни изводи

- Липса на големи източници на замърсяване
- Сравнително високи нива на прахово замърсяване на въздуха
- Влошаване на екологическите характеристики на въздуха в прилежащите на пътните артерии райони
- Липса на големи източници на акустично замърсяване през зимния сезон
- Наличие на регионално депо за ТБО
- Липса на големи източници на опасни отпадъци
- Увеличение на количеството генерирани отпадъци и наличие на нерегламентирани сметища
- Антропогенно повишение на радиоактивността в залива Вромос
- Тенденция към подобряване на показателите на крайбрежните води
- Липса на функциониращи ПСОВ на територията на общината
- Разгъната брегова ивица, предпоставка за развитие на морски и рекреативен туризъм
- Богат горски и земеделски ресурс
- Ограничаване на възможностите за рекреационни дейности през студеното полугодие
- Голям брой защитени територии
- Разнообразие на почвени комплекси, предлагащо широк диапазон на аграрни дейности
- Разнообразна флора и фауна
- Недостиг на сладководни ресурси

3.6. SWOT-анализ

SWOT анализът е широко популярна техника от стратегическото управление. Анализът разглежда четири фактора, които идентифицират проекта, продукта или организацията за които са приложени.

	Положително влияние	Отрицателно влияние
Вътрешна среда	**СИЛНИ СТРАНИ (STRENGTHS)** • Благоприятно географско положение; • Благоприятна климатична и природо-географска характеристика и природни ресурси; • Благоприятна екологична обстановка; • Наличие на богато КИН и археология; • Богат културен календар; • Наличие на пристанища; • Силно развита туристическа индустрия; • Висока концентрация на средства по ОП в общината;	**СЛАБИ СТРАНИ (WEAKNESSES)** • Недостатъчна степен на интеграция на малцинствата; • Ниско образователно равнище на населението; • Изключително ниско образователно равнище на малцинствените групи; • Нисък коефициент на икономическа активност; • Преобладаващ сезонен характер на доходите на населението и силна зависимост от туризма; • Неустойчива структура на икономиката и заетостта; • Силно ограничени възможности за трудова заетост в западните села; • Слаба активност на бизнеса за ползване на възможностите предоставени от ОПРКБИ, ПРСР и ОПРСР; • Малък дял на приходите и заетостта във вторичния сектор; • Не добре поддържана водостопанска инфраструктура; • Изолация на вътрешните части на общината; • Висока степен и безразборност при застрояване на крайбрежната ивица;
Външна среда	**ВЪЗМОЖНОСТИ (OPPORTUNITIES)** • Повишаване цялостното качество на туристическия продукт; • Наличие на сериозен туристически ресурс в алтернативни сфери – селски, културен и природо-познавателен; • Развитие на професионално обучение в приоритетни за общината сектори; • Развитие на базирани на знанията интензивно и биологично земеделие; • Развитие на хранително-вкусова промишленост във връзки със сектора и научния потенциал на Бургас; • Пълноценно оползотворяване на ресурсите на морето за развитие на рибарството и аквакултурите;	**ЗАПЛАХИ (THREATS)** • Влошаване на общото екологично състояние на общината; • Слаба екологична култура и мотивация на бизнеса за опазване на околната среда; • Ускорено застаряване на населението; • Ограничаване достъпа до здравеопазване; • Продължаващо екстензивно развитие на туризма; • Забавяне изграждането и рехабилитацията на инфраструктурата; • Продължаващ процес на урбанизация; • Висока степен на емиграция на квалифицирана работна ръка;

4. ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНАТА

Съгласно нормативните изисквания на ЗРР и разпоредбите на ЗМСМА, Общинският план за развитие на Община Созопол определя целите, приоритетите, мерките и конкретните дейности за развитие на общината в средносрочен план (в рамките на 7 годишния планов период). Общата рамка на плана съответства на целите и приоритетите на стратегическите и плановите документи от по-високите нива, което е важна предпоставка за постигането на устойчивост в развитието на общинската териториална и социална общност.

Основните принципи и подходи при изготвяне на Плана за развитие на общината и неговата реализация през плановия период са свързани с:

- Предвиждане на приоритети и мерки, които да съответстват на политиките на ЕС за социално-икономическо сближаване и на регламентите на Структурните фондове. Това е предпоставка за финансовата осигуреност на предвидените приоритети и мерки по линия на европейските фондове.
- Прилагане на подход на интеграция и съгласуваност между отделните секторни направления в развитието на общината и нейната територия, което е гаранция за постигане на синергичен ефект и балансираност.
- Комбиниране и допълване на отделните мерки с оглед постигане на интегрирани пакети, въздействащи върху инфраструктурния, човешкия, иновационния и природо-културния потенциал на общината.
- Отчитане на целите и приоритетите на основните планови и стратегически документи на страната за периода до 2013 г.

Прилагането на тези принципи и подходи отчита реалните възможности за преодоляване на различията между градските и селските територии и създаването на предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на общинския център, който играе все по-важна роля за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и устойчивото развитие на общината.

4.1. Визия за развитие на общината

Визията на община Созопол отразява желаното състояние за развитието на местната общност в един дългосрочен период. Тя отразява мнението на хората и има мобилизиращ и консенсусен характер, обединяващ цялата териториалната общност. След внимателна оценка на разработена в предишната актуализация на ОПР визия, тя беше високо оценена и потвърдена както от експертното мнение на консултанта, така и от служителите на общинската администрация. В следствие на това формулировката на визията в новата актуализация на плана се запазва:

„Община Созопол – водеща туристическа и културна дестинация на Южното Черноморие, просперираш край на устойчиво икономическо, екологично и социално развитие“

Визията отразява спецификата на общината и изводите от SWOT анализа. Тя кореспондира с визията на „Европа 2020“ и акцентите на Новата кохезионна политика на ЕС за периода 2014 – 2020 г. и конкретизира на местно ниво визиите на НСРР, РПР, ОСР и ОПРР.

4.2. Стратегически цели за развитие на общината

Актуализацията на стратегията за развитие на общината се прави за да подобри възможностите за нейното ефективно изпълнение до края на периода на действието на общинския план за развитие, поради което тя следва да отчита в максимална степен изискванията на прилаганите финансови инструменти към момента с цел получаване на финансова подкрепа за реализация на проекти. В тази връзка следва да се осигури подходящо съответствие на приоритетите на общинския план за развитие с приоритетите на оперативните програми, по които общината е бенефициент по отделни операции. При

актуализиране на заложените цели и приоритети от действащия общински план за развитие е необходимо да се прецени:

- кои от тях са актуални към момента и са приемливи да останат (съобразени са с потребностите на района и са в съответствие с актуализирания документ на ОСР);
- кои цели и приоритети намаляват или губят своята значимост - да се прецени дали да отпаднат или да се промени формулировката им;
- кои са новите цели и приоритети, които да бъдат включени.

При определянето на целите и приоритетите следва да се оцени тяхната реалистичност, да бъдат оценени ползите и възможното динамично въздействие както върху социално-икономическите характеристики на развитието, така и върху качеството на околната среда.

В предходната актуализация на ОПР на община Созопол фигурират една главна стратегическа цел и три стратегически цели. Главната стратегическа цел, по своето съдържание, показва стремежа на общината към постигане на дефинираната визия за развитие. От тази гледна точка, и оглед запазването на визията на ОПР, като напълно релевантна и отговаряща на потенциалите и нуждите на общината, настоящата актуализация на плана запазва и неговата главна стратегическа цел:

„Изграждане на устойчива икономика, постигане на висок жизнен стандарт и съхраняване на екологичния баланс за превръщане на община Созопол във водеща туристическа и културна дестинация на Южното Черноморие"

Трите стратегически цели, заложени в предходния общински документ за развитие също отговарят както на характерните потенциали на общината, така и на идентифицираните необходимости. Въпреки, че по своята същност те покриват изключително широк спектър от потенциални приоритетни направления, което би довело до известна загуба на фокус на стратегията на плана, те предполагат интервенции, насочени във важни и актуални за развитието на общината сфери. Постигането на всяка една от стратегическите цели пълноценно ще спомогне за постигане на онова състояние в развитието на общината, дефинирано във визията на ОПР. Настоящата актуализация на плана предлага малки корекции във вече определените стратегически цели на общината:

Стратегическа цел 1 – Създаване на условия за ускорено и устойчиво икономическо развитие на секторите земеделие, риболов и аквакултури и основан на техния ресурс промишлен сектор.

Стратегическа цел 2 – Превръщане на община Созопол във водеща дестинация на Южното Черноморие, за интегриран морски, селски и културно-исторически туризъм.

Стратегическа цел 3 – Повишаване стандарта на живот на населението и съхраняване на околната среда.

Стратегическите цели на общината са пряко следствие на изводите от SWOT анализа и пълноценно отговарят както на постановките на националната политика за регионално развитие, така и на новата кохезионна политика на ЕС.

4.3. Приоритетни направления в развитието на общината

Актуализираните приоритети за развитието на община Созопол фокусират изпълнението на плана върху постигането на трите дефинирани стратегически цели. Те покриват широк спектър от мерки и дейности, насочени към постигане на дефинираното във визията на плана състояние на социално-икономическото и екологично развитие на общината. Тези приоритети отразяват спецификата на общината и са формулирани на базата на изводите от SWOT анализа. Те кореспондират с приоритетите на Стратегията „Европа 2020" за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и акцентите на Новата кохезионна политика на ЕС за периода 2014 – 2020, както и с приоритетите на НСРР, РПР, ОСР и ОПРР.

Приоритет 1: „Подобряване качеството на специализираното образование, човешкия и социален капитал на общината"

Достъпът до добро образование и обучение, съобразено с нуждите на икономиката, конкретно на туристическата и преработвателната индустрии, слеското и рибното стопанство и възможностите за реализация на трудовия пазар допринасят за повишаване привлекателността на общината за инвеститорите и от там за подобряване на общото благосъстояние на хората. То е свързано с европейските приоритети за насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила; насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността. Инвестициите в образованието, уменията и ученето през целия живот са фактор за повишаване на човешкия и социален капитал на общината.

Приоритет 2: „Осигуряване на оптимални условия за развитие на бизнеса и стимулиране на предприемачеството"

Този приоритет очертава развитието на общината в икономическата област. Той е насочен към създаване на условия за устойчиво и балансирано развитие на Община Созопол в областта на регионалната конкурентоспособност и заетост; повишаване на местния иновационен капацитет; промотиране на предприемачеството и развитието на бизнес мрежи и подобряване на административните услуги за икономическите субекти на територията на общината. Местният акцент за устойчиво икономическо развитие се фокусира в секторите земеделие, риболов и аквакултури и свързания с техния ресурс промишлен сектор, който от своя страна е специфична база за развитието на туризма. Така формулираните задачи в рамките на този приоритет са в синхрон и подкрепа на стремежа на ЕС за осъществяване на „интелигентен и приобщаващ растеж".

Приоритет 3: „Подобряване на свързаността и физическата среда на територията на общината"

Изграждането, реконструкцията и поддържането на инфраструктурите е една от основните цели на общинската администрация в изпълнение на тяхната мисия за предоставяне на базисни услуги на населението и гарантиране на съвременна и качествена жизнена среда. В тази област съществуващите проблеми и диспропорции са най-осезаеми и нуждата от осигуряване на качествени проекти и финансиране на дейностите е най-належаща. Жизнената среда се характеризира от взаимообвързаните системи на природната и урбанизираната среда, интегрирани от изградените инфраструктури, които спомагат за подобряване на свързаността на общината . Специфичните цели на този приоритет, групират мерки и конкретни дейности в изграждането и реконструкцията на градската среда и инфраструктурите - инвестиране в устойчиво развитие на транспорта и премахване на участъците с незадоволително състояние на ключови мрежови инфраструктури – водоснабдяване и канализация, съобщения, топлофикация, управление на отпадъци и др.

Приоритет 4: „Подобряване на екологичната обстановка на територията на общината"

Така формулирания приоритет отразява разбирането за комплексно отношение и интегриран подход към околната среда, която включва най-общо природата около нас, урбанизираната среда и инфраструктурите, които осигуряват основните жизнени функции и развитието, а също така и отношението към ресурсите и енергийната ефективност. Запазването на околната среда и подобряването на нейното качество; защитата на здравето на човека, рационалното използване на природните ресурси; предприемането на мерки на местно ниво за преодоляване на регионални или глобални екологични проблеми – това са задачи за осъществяване на общоевропейския приоритет за „устойчив растеж".

Приоритет 5: „Предлагане на интегриран туристически продукт на община Созопол"

Този приоритет е насочен към утвърждаване и развитие на уникалните дадености на общината, характеризиращи я като културен и туристически център с национално значение. Постигането на ефективно и балансирано туристическо развитие чрез ревитализиране и социализиране на културното и природното наследство в общината е специфична област със значителен потенциал за стимулиране на социално-икономическото развитие. Усилията за капитализиране на тези възможности са насочени към

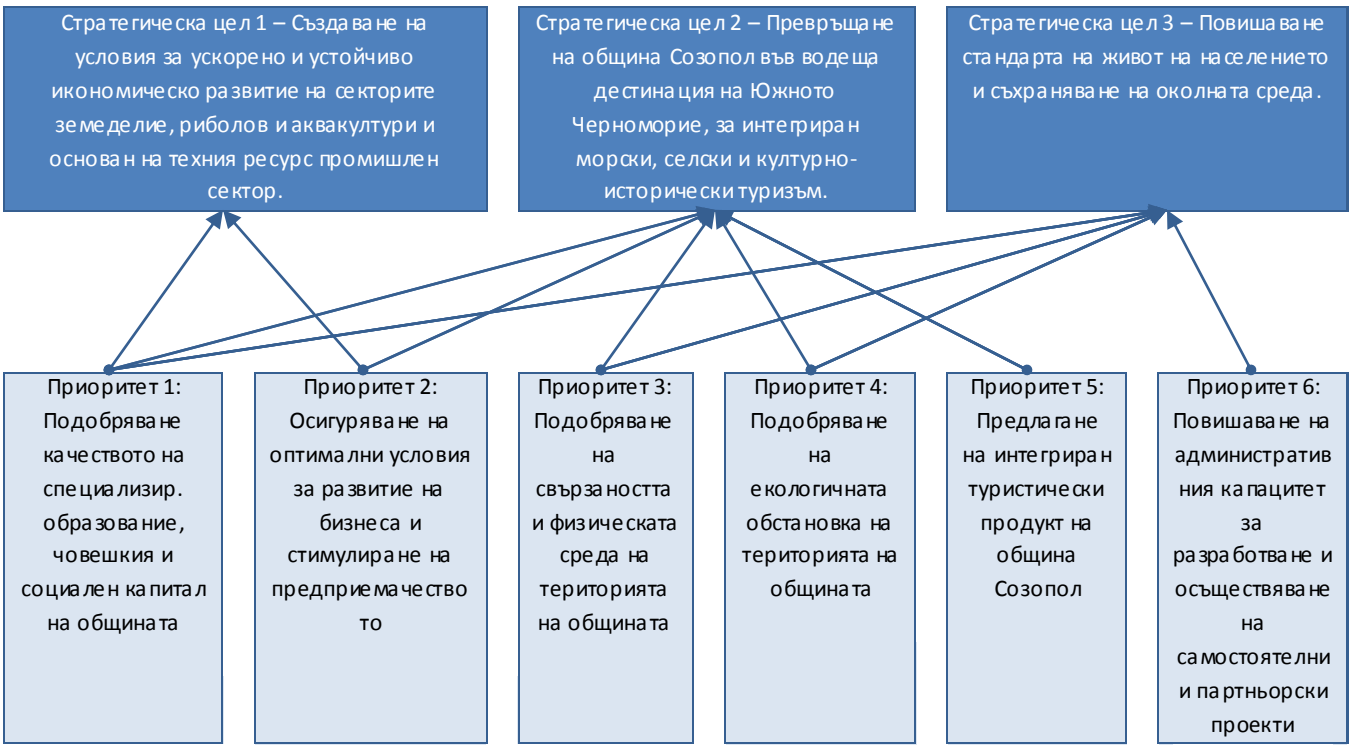
създаване на продаваеми туристически продукти и туристически "новини", изграждане на туристическа инфраструктура, квалификация на кадри, специализирана информация, активен маркетинг, транснационално коопериране, информираност и адекватно поведение на местното население, благоустрояване в основните туристически ареали.

Приоритет 6: „Повишаване на административния капацитет за разработване и осъществяване на самостоятелни и партньорски проекти"

Целите на ОПР могат да бъдат успешно осъществени в условия на добро местно управление, основано на принципите на прозрачност, отчетност и ефективност. Националната Програмата за изпълнение на Стратегията за децентрализация разшири обхвата на взаимоотношенията в публичната сфера. Тя визира процесите на деконцентрация (между централните и регионалните органи за управление) и децентрализацията в рамките на общината (между общината, кметствата и заведенията за предоставяне на услуги). Важна предпоставка за успешното прилагане на децентрализацията е повишаването на административния капацитет за разработване и осъществяване на самостоятелни и партньорски проекти. Очертаването на специален приоритет по отношение на доброто управление, включително и в усвояването на средствата от ЕС е важна предпоставка за подобряване качеството на ОПР като инструмент за управление.

Взаимовръзките и отношението между Стратегическите цели и Приоритетите на плана могат да бъдат представен в следния графичен вид:

Фигура 27: Взаимовръзки между Стратегическите цели и приоритетите на ОПР на Созопол

Тази блок-схема нагледно показва, как избраните приоритети съдействат за успешното реализиране на стратегическите цели, като почти всички от тях оказват стимулиращо влияние на повече от една цел.

4.4. Специфични цели по приоритети за развитието на общината

4.4.1. Приоритет 1: „Подобряване на специализираното образование, човешкия и социален капитал на общината"

Специфична цел 1.1: Подобряване условията за развитие на личността

Проблемът за развитието на личността (човешкия фактор) е актуален и винаги ще бъде актуален. Актуализацията на ОПР си поставя за цел да проучи и осъществи възможностите за подобряване

условията за развитието на творческите способности, жизнената активност и личностната реализация на жителите на общината и преди всичко на младите хора. Осъществяването на тази специфична цел предполага конкретни действия за задържане и привличане на специализирани кадри в различни сфери на обществения живот и стимулиране на неправителствения сектор в разширяване на неговата дейност за развитието на културата, спорта и младежките дейности.

Специфична цел 1.2: Повишаване на общото и специализираното образователно равнище

В съзвучие с общоевропейските идеали за изграждане на икономика базирана на знанието и с националния приоритет за развитие на образованието, актуализираният ОПР си поставя специфичната цел за подпомагане навлизането на младите хора на пазара на труда. Демографските тенденции за периода до 2020 г. налагат необходимост от адекватни и своевременни промени в предучилищното, основното и средното образование, преоценка на потребностите от всички видове ресурси на образователната система – човешки, материални, финансови, информационни и т.н. Същевременно тук става въпрос за акцент в развитието на специализираното образование в приоритетни сектори, каквито са селското стопанство, риболова, аквакултурите и основаната на тях преработвателна промишленост, както и туризма на територията на общината.

Специфична цел 1.3: Насърчаване развитието на пазара на труда и социална интеграция.

Специфичната цел се стреми към обогатяване на пазара на труда и укрепване на социалната интеграция. Важно условие за навлизането на младите хора на пазара на труда е обучение на работното място, организиране на практики и други форми за придобиване на трудов опит. Целта се фокусира върху подобряване и оптимизиране на предлаганите социални услуги, осигуряване на равен достъп до тях и ограничаване на предпоставките за социална изолация.

4.4.2. Приоритет 2: „Осигуряване на оптимални условия за развитие на бизнеса и стимулиране на предприемачеството”

Специфична цел 2.1: Подобряване на услугите и инфраструктурата за местния бизнес.

Административната тежест върху бизнеса е голяма, което е видно както от множество изследвания, така и от международни сравнения. Въпреки не особено развитите процеси на децентрализация в страната, не малка част от тази тежест се налага от местните власти под формата на високи местни данъци и такси, тромава администрация, некачествени услуги, лоша инфраструктура и др. Всичко това може да се промени, но за целта е необходима подходяща среда, в която са налице стимулите за по-добро управление на местно ниво, както и добро сътрудничество между общинска администрация и браншовите организации на местния бизнес в облекчаване на административните бариери. Една от основните грижи на общинската власт е да създава предпоставки в областта на местната нормативна уредба, разпространението на информацията, взаимодействието с предприятията и изграждането на инфраструктурите за повишаване качеството на бизнес средата.

Специфична цел 2.2: Реализиране на различни форми на стимули за местния бизнес в приоритетните за общината сектори.

Атрактивната бизнес среда е ключов фактор за привличане на нови инвестиции в производствени мощности и за стабилизиране на малките и средни предприятия. Тя включва подобрен достъп до пазари, информация, транспорт и други специализирани услуги. Местната икономика на община Созопол се нуждае от целенасочено подпомагане на малките и средни предприятия, с оглед балансираното развитие на устойчив икономически комплекс. Важна предпоставка за реализирането на целта е осигуряването на информация за възможностите за финансиране и изпълнение на проекти, подпомогнати от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, както и от други национални програми. Местният бизнес се нуждае от по-добра и навременна ориентация за начините за получаване на финансова подкрепа, от цялостни решения за своите инвестиционни проекти; от идентифицирането

на подходящи програми и комбинирането им с изграждане на оптимална структура на проектното финансиране.

4.4.3. Приоритет 3: „Подобряване на свързаността и физическата среда на територията общината"

Специфична цел 3.1: Подобряване на транспортната обстановка.

Накъсаността на общинската пътна мрежа и отсъствието на пътни направления в посока запад-изток, които да допълват републиканската пътна мрежа, ориентирана в посока север-юг, затрудняват балансираното териториално развитие на общината. Тази цел е насочена към осигуряване на свързаност между селищата на територията на общината, както и на самата община с националните и международни транспортни коридори. От съществено значение за общината са и уличната пътна мрежа в населените места, както и водния транспорт.

Специфична цел 3.2: Обновяване и подобряване на физическата среда

Целта е подобряване на физическата и жизнената среда на община Созопол, чрез реконструкция, изграждане и възстановяване на обществени зони, което да доведе до устойчива градска среда с по-високо качество на живот, по-добри екологични условия и нови възможности за икономическо и социално развитие. Практически това означава подобряване на уличната инфраструктура в града, реконструкция и създаване на нови зони за отдих, спорт и забавления, което от своя страна ще подобри социалната атмосфера. Тази цел доразвива европейските и национални цели за *„Подобряване качеството на живот и работната среда с по-добър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност".*

Специфична цел 3.3: Подобряване на информационната и комуникационна свързаност за населението и бизнеса

Целта е ориентирана към изграждане, реконструкция и поддържане на съобщителната, комуникационната и информационната инфраструктура на общината – насърчаване използването на модерни, достъпни онлайн публични и бизнес услуги; подпомагане на малките и средни предприятия за възприемане и ефективно използване на информационните и комуникационни технологии; въвеждане на информационни и комуникационни технологии във всички нива на образованието и здравеопазването; осигуряване на достъп до високоскоростен широколентов интернет за по-голямата част от жителите на общината.

4.4.4. Приоритет 4: „Подобряване на екологичната обстановка на територията на общината"

Специфична цел 4.1: Оптимизиране управлението на отпадъците.

За постигането на тази цел се предвижда провеждане на инициативи за повишаване съзнанието на гражданите за намаляване на общото количество отделени битови отпадъци на глава от населението; изграждане на мощности с регионален капацитет за третиране и преработване на битовите отпадъци; саниране на действащите регламентирани депа на територията на общината; повишаване капацитета на системата за разделно събиране на ТБО и популяризиране важността на системата сред обществеността; прилагане на система за контрол при депониране на битови, строителни, опасни и промишлени отпадъци и др.

Специфична цел 4.2: Подобряване на ВиК мрежите и съоръженията

Тази цел предвижда реконструкция и модернизация на съществуващите мрежи и съоръжения за довеждане на питейни води и намаляване загубите на вода във водопроводните мрежи, както и мерки за подобряване качествата на питейната вода. За осъществяването на тази цел се предвижда и доизграждане, реконструкция и модернизация на канализационни мрежи и съоръжения;

изготвяне на проект за изграждане на дъждовна канализация и отводнителни съоръжения, защитаващи инфраструктурни обекти и сгради.

Специфична цел 4.3: Осигуряване на защита от природни и антропогенни рискове.

Формирането на политика за защитата на живота, здравето и имуществото на населението, околната среда, културните и материалните ценности при бедствия и аварии, е приоритет, произтичащ от задължението на държавата и общината да гарантират сигурността на гражданите. Той се осъществява чрез превантивна работа с цел намаляване на риска от бедствия и аварии, минимизиране на отрицателните последици и бързо възстановяване при критични ситуации. Гражданската сигурност се постига чрез развитие, поддържане и ефективно използване на ресурси за превенция, мониторинг, своевременна и адекватна реакция и преодоляване на последствията от бедствия, аварии и други значителни негативни въздействия върху населението, материалната сфера и в частност върху критичната инфраструктура.

Специфична цел 4.4: Съхраняване и популяризиране на биологичното разнообразие.

Тази цел е насочена към запазване и поддържане на биологичното разнообразие, чрез разширяване мрежата от защитени обекти и защитени ландшафти, в т.ч. и културни ландшафти, провеждане на активна информационна кампания за стойността и качеството на природата в общината, устойчиво използване на нейните компоненти и справедлива подялба на ползите, произтичащи от използването на генетичните ресурси. В рамките на целта се предвижда и съответен обмен на необходимите технологии, вземайки предвид всички права върху тези ресурси и технологии, и осигуряване на подходящо финансиране.

Специфична цел 4.5: Внедряване на енергоспестяващи технологии и стимулиране използването на възобновяеми енергийни източници.

Политиката за чиста енергия споделя други общи цели с широк диапазон програмата за развитие на общината. Най-съществените от тях са: насърчаване на конкурентоспособността и трудовата заетост, осигуряване на достъп до основни стоки и услуги и укрепване на община Созопол като партньор в устойчивото развитие. Енергията от ВЕИ и енергийната ефективност са в състояние да окажат силно въздействие върху предизвикателствата, пред които са изправени другите секторни политики. В тази връзка на ниво община следва да се прилага координиран подход върху рационалното използване на енергията. Този подход кореспондира с един от хоризонталните европейски приоритети – устойчиво развитие и пестене на ресурси. Тя е насочена към одобряване на екологичното състояние на общината и е свързана с разработването и реализацията на програмата „За чист Созопол". Тази цел предполага провеждане на инициативи за повишаване съзнанието на гражданите във връзка със стремежа към използването на възобновяеми енергийни източници.

4.4.5. Приоритет 5: „Предлагане на интегриран туристически продукт на община Созопол"

Специфична цел 5.1: Разнообразяване на туристическата привлекателност на общината чрез предлагане на алтернативни продукти

Традициите в областта на културата са безценен ресурс на общината, който трябва да бъде използван по най-рационален начин за нейното утвърждаване като културен център на национално и европейско ниво. Историческият и културен туризмът в съчетание с прекрасните плажове и морето има потенциал за развитие като водещ, бързо разрастващ се икономически сектор в община Созопол по отношение на финансови приходи и разкриване на нови работни места. Община Созопол разполага с всички предпоставки за развитие на туристически дейности – богато културно-историческо наследство, множество защитени територии. За оптимално използване на наличните ресурси, е необходимо прилагането на алтернативни форми на туризъм, които да допринесат за преодоляване на сезонния характер на туристическите услуги. В това отношение селският туризъм, като алтернативен и високо

потенциален туристически продукт има голямо бъдеще. Необходими са и по-активни мерки за популяризиране на възможностите за почивка в комбинация със спорт и рекреативни дейности.

Специфична цел 5.2: Обвързване на селското стопанство, риболовът и хранително-вкусовата промишленост със силния туристически сектор

Тази цел се стреми към обвързване на селското стопанство, риболовът и хранително-вкусовата промишленост с традиционно развития силен туристически сектор. Насочена е към подобряване на механизмите на взаимодействие между отделните равнища на публично управление и към повишаване на обвързаността на секторните политики с потребностите на местната общност. Приходите, реализирани от туризъм, могат да спомогнат за просперитет и на другите отрасли на общинската икономика (по-конкретно на търговията, транспорта, съобщенията, селското стопанство, риболова, производството на аквакултури и др.), за диверсификация на икономическите дейности в малките населени места, и за повишаване на социално-икономическото благосъстояние на жителите на общината. Освен това, по този начин ще се постигнат осезаеми резултати в развитието на обществената сфера и изявата на националната идентичност, като принос в обогатяването на европейското културно многообразие.

4.4.6. Приоритет 6: „Повишаване на административния капацитет за разработване и осъществяване на самостоятелни и партньорски проекти"

Специфична цел 6.1: Повишаване на административния капацитет на общинската администрация.

Актуализацията на ОПР цели да създаде стимули за по-активна роля на гражданите, обществените съвети, настоятелствата и кметствата в решенията, които се вземат в рамките на общината. Това означава подпомагане изграждането на местни партньорства със социални структури и представители на бизнеса; изграждане на капацитет за извършване на мониторинг и контрол върху предоставяните от външни доставчици услуги; развитие на публично-частни партньорства, аутсорсинг и други форми на предоставяне на услуги в интерес на населението.

Задача на актуализираният ОПР е да очертае основните насоки за промени структурите на общинската администрация, които да повишат ефективността на тяхното функциониране и да доведат до предоставяне на по-качествени услуги. Тази форма на децентрализация се характеризира с предоставяне на ресурси, прехвърляне на източници на ресурси, на права за определяне на техния размер, начин на използване и на отговорности за финансиране на обществени услуги. По-ефективното и ефикасно разпределение и използване на публичните ресурси се определя от възможността на общината да използва наличните ресурси, т.е. разходните й права и отговорности, които от своя страна се свързват с възможността за: планиране на разходите; правото на задържане на текущите икономии на средства и преходния остатък; преразпределяне на средства между функции, дейности, видове разходи; наличие на инвестиционни ресурси; делегиране на средства на външни изпълнители; финансов контрол на използването на средствата.

Специфична цел 6.2: Подобряване на работата в партньорство с общини от региона, трансграничното и транснационално сътрудничество.

Осъществяването на специфичната цел за подобряване на работата в партньорство с общини от региона, трансграничното и транснационално сътрудничество изисква създаване на условия за междуобщинско кооперииране с цел кандидатстване и управление на проекти от фондовете на ЕС и предоставяне на услуги от общ интерес на участващите общини.

4.5. Мерки за постигане на специфичните цели в развитието на общината

4.5.1. Приоритет 1: „Подобряване на специализираното образование, човешкия и социален капитал на общината"

Специфична цел 1.1: Подобряване условията за развитие на личността

Мярка 1.1.1: Привличане на специализирани медицински кадри и стимулиране на неправителствения сектор в разширяване и подобряване на здравните услуги

- Обновяване на медицинските пунктове в селищата извън Созопол;
- Финансово стимулиране на медицински специалисти за привличането им в непривлекателни селски райони на общината;
- Участие в международни проекти и здравни мрежи;
- Активно включване на неправителствения сектор в разширяване и подобряване на здравните услуги;
- Изграждане на поликлиника с модерно обслужване и привличане на добри професионалисти за медицинско обслужване на населението – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Мярка 1.1.2: Развитие фестивалната и културната дейност, домакинство на национални и международни културни прояви

- Реконструкция и модернизиране на общинските културни институции - читалища, зали, младежки клубове;
- Разширяване на контактите с културни институции - за включване на Созопол като домакин на национални и международни културни прояви (ЮНЕСКО, Министерство на културата, НИПК.);
- Подобряване на информационната система и рекламата за културните обекти в общината;
- Иницииране на нови фестивални прояви в град Созопол;
- Ремонт и реконструкция на сградата „Тракийски хан" и установяване на общински Етнографски музей;
- Насърчаване на предприемачеството в сферата на културата, обвързване с културен туризъм;
- Организиране на идентични и/или паралелни международни културни прояви в рамките на мрежи от партньорски градове в и извън България на принципа на ротационното домакинство – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Ремонт на археологическия музей – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Реконструкция и модернизация на художествената галерия – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Мярка 1.1.3: Развитие на спорта и младежките дейности в специфични за общината насоки

- Реализиране на публично-частни партньорства при изграждане и ползване на спортните обекти;
- Изработване на спортен календар от специалисти, включващ общински, републикански и международни спортни мероприятия;
- Изграждане на футболен стадиони с комбинирана спортна площадка в с. Росен;
- Изграждане на нова модерна база за развитие на морските спортове и подновяване на материалната база - гребна база, водолазен център, ветроходство;
- Създаване на клуб по подводен риболов в гр. Созопол;

- Осигуряване на достъп на хора с увреждания до спортните бази;
- Възстановяване на традиционни спортни прояви;
- Създаване на общински мажоретен състав;
- Изграждане на школа по морски спортове;
- Подпомагане на детския и юношески футбол;
- Създаване и финансово обезпечаване на младежка инициативна група, която да изготвя и реализира план за младежки дейности;
- Изграждане на спортни центрове и младежки центрове в селата на територията на общината – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Специфична цел 1.2: Повишаване на общото и специализираното образователно равнище

Мярка 1.2.1: Подобряване качеството и осигуряване на равен достъп до образование

- Създаване на фонд за допълнително възнаграждение на учителите от общинския бюджет;
- Превръщане на затворените училища по селата в зелени училища и летни лагери;
- Основен ремонт на ОУ "Христо Смирненски" - с. Атия, ОУ "Отец Паисий" - с. Равна гора, ОУ "П. К. Яворов" - с. Крушевец;
- Осигуряване на транспорт за учениците на територията на общината, вкл. закупуване на необходимите транспортни средства;
- Финансово подпомагане на деца с изявени дарби;

Мярка 1.2.2: Развитие на специализираното образование в приоритетни сектори на територията на общината:

- Осигуряване на подходящи връзки между Бургаските академична общност и стопански субекти на община Созопол;
- Приоритетно подпомагане на квалификацията и преквалификация на работещи в секторите туризъм, рибарство, аквакултури, селско и горско стопанство, хранително-вкусова промишленост, културно-историческо наследство;
- Осигуряване на стипендии за учащи и студенти в сферата на туризма, рибарството, аквакултурите, селското и горското стопанство, хранително-вкусовата промишленост, културно-историческото наследство, за допълнителната им квалификация в престижни образователни и професионални институции в и извън България;
- Осигуряване на масов достъп до актуална информация и повишаване на научното обслужване в аграрния сектор;
- Подкрепа за професионално обучение на заетите в сектора рибарство и аквакултури;
- Проучване на възможностите за създаване на специализирано учебно заведение по туризъм, рибарство и аквакултури;

Специфична цел 1.3: Насърчаване развитието на пазара на труда и социална интеграция.

Мярка 1.3.1: Развитие на пазара на труда и предприемачеството

- Усъвършенстване на системата за координация между работодателите и Агенцията по заетостта и насърчаване използването на предлаганите от ДБТ услуги по заетостта;

- Изграждане на информационна система за търсената от инвеститорите работна сила и съответно предлаганите специалисти;
- Подкрепа за жителите на общината при предоставяне на обучение за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения;
- Подкрепа за жителите на общината при предоставяне на консултантски услуги за стартиране и развитие на предприемачески инициативи;
- Подкрепа на безработни лица за стартиране на собствен бизнес;
- Помощ за индивиди за самонаемане;
- Осигуряване на трудова заетост на местни безработни чрез включването им в изпълнението на общински инфраструктурни проекти;
- Развиване на институционални механизми с участието на социалните и икономическите партньори и мониторинг на нуждите на пазара на труда;

Мярка 1.3.2: Повишаването на квалификацията и преквалификацията на икономически активните лица на територията на общината.

- Подкрепа за професионално обучение на предприемачи и самонаети;
- Езиково обучение;
- Създаване на център за квалификация и преквалификация на кадри (по възможност в партньорство със съседни общини) в секторите селско, горско и рибно стопанство, аквакултури и туризъм – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Организиране на програми за повишаване на квалификацията на професионалните кадри – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Организиране на програми за обучение на непрофесионални кадри (в селски, еко- и хоби- туризъм, риболов) – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Мярка 1.3.3: Социална интеграция

- Модернизация на системите за социална защита насочена към поддържане на заетостта;
- Въвеждане на ефективни мерки против социално изключване на представители на уязвими групи;
- Насърчаване достъпа на уязвимите групи до образование и мотивиране за активно поведение на трудовия пазар;
- Интеграция на децата от етническите малцинства, чрез мерки за стимулиране на тяхното активно участие в самодейни и художествени състави и групи;
- Подобряване достъпа на хора с увреждания до обществени места, сгради, транспорт, обществена информация;

Мярка 1.3.4: Разнообразяване и подобряване качеството на социалните услуги

- Осигуряване на максимално широк набор от социални услуги, предоставяни в домашна среда;
- Поддържане на услугата социален патронаж за цялата община;
- Осигуряване на услугите „социален асистент” и „домашен помощник” за самотни възрастни хора, хора с увреждания и деца със специални нужди;
- Закупуване на специализиран автомобил с платформа за транспорт на хора с увреждания;

- Развитие на малки фамилни центрове за отглеждане на сираци;
- Изграждане на обществена трапезария за социално слаби;
- Изграждане на Център за обществена подкрепа – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Изграждане на Дневен център за деца с увреждания – гр. Черноморец – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Изграждане на Център за настаняване от семеен тип, за извеждане на деца от специализирани институции – с. Атия – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Изграждане на Дневен център за възрастни с увреждания – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Изграждане на хосписи с мобилни грижи по домовете – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Изграждане на модерен дом за възрастни хора – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Изграждане на защитени жилища за хора в неравностойно положение – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Предоставяне на помещения за нуждите на нестопанските организации в общината – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

4.5.2. Приоритет 2: „Осигуряване на оптимални условия за развитие на бизнеса и стимулиране на предприемачеството”

Специфична цел 2.1: Подобряване на услугите и инфраструктурата за местния бизнес.

Мярка 2.1.1: Подобряване на общите условията за бизнес в общината

- Развитие и предоставяне на нови онлайн услуги от общинската администрация;
- Административна подкрепа за бизнеса в изготвяне и реализация на инвестиционни проекти и бизнес планове;
- Увеличаване броя на инициативите за публично-частни партньорства между общината и бизнеса;
- Увеличаване броят на концесионираните обекти;
- Създаване на център за разпространение на информация, обучение, консултации и подкрепа на стартиращи и други МСП – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Мярка 2.1.2: Подобряване на условията за представителите на селско- и горскостопанския сектори

- Съдействие за комасация на необходимата земя при подмяна и увеличаване на трайните насаждения (лозя, овощни градини);
- Информационна, методическа и организационна помощ за създаване на сдружения за напояване;
- Осигуряване на достъп до научно-приложните разработки за оптимизиране на напояването (информационно-съветваща система);
- Разпространение на информация за изискванията и предимствата на биологичното земеделие.
- Организационна помощ за сертифициране и регистрация на биологични ферми;

- Изготвяне/актуализация на земеустройствени проекти и схема за микро-райониране на културите;
- Подготовка на технологичен план, залесяване, презалесяване и поддръжка на горските култури;
- Подобряване на достъпа до земеделските стопанства - изграждане, отводняване и стабилизиране на селскостопански пътища;
- Изграждане и подобряване на горски пътища;
- Изграждане и подобряване на горски водни пунктове за борба с пожарите;

- Изграждане на сезонно земеделско тържище и борса – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Актуализиране и картиране на микрорайоните, подходящи за поливно земеделие – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Организиране на базари за продукти от биологични ферми – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Мярка 2.1.3: Подобряване на условията за рибарския бизнес и за отглеждащите аквакултури

- Подкрепа за реализацията на стратегията на Местната рибарска група;
- Популяризиране на морския риболов и специфичните за общината рибни продукти;
- Подпомагане на частния сектор за изграждане на сервизна база, свързана с морските дейности, в т.ч. оборудване на малки морски съдове;
- Обновяване и изграждане на рибарски пристанища в Созопол и Черноморец и на лодкостоянки;
- Подкрепа за научни изследвания, проучващи възможностите за развитие на сектора на територията на общината;

- Изграждане на местна борса за риба и рибни продукти – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Мярка 2.1.4: Подобряване на услугите за представителите на хранително-вкусовата промишленост

- Анализ на местните ресурси и потенциални възможности за инвестиционни инициативи в хранително-вкусовата индустрия;
- Осигуряване на предпоставки и стимулиране развитието на преработваща селскостопански продукти промишленост, основана на малки и средно големи стопански субекти, които да затворят производствения цикъл в селата на територията на общината;
- Предоставяне на общински терени за ползване за развитие на сектора;

- Създаване на модерен индустриален парк (устройствено планирана и инфраструктурно съоръжена площадка) за привличане на инвеститори в мощности за преработка на растителна и животинска продукция – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Специфична цел 2.2: Реализиране на различни форми на стимули за местния бизнес в приоритетните за общината сектори.

Мярка 2.2.1: Стимулиране и развитие на клъстери и бизнес мрежи

- Проучване на възможностите и изготвяне на проекти за създаване на клъстери в туризма, морската индустрия, селското стопанство и преработвателната промишленост;

- Укрепване на сътрудничеството със съществуващите и стимулиране създаването на нови браншови организации и партньорства между селскостопанските производители (зърно производители, животновъди, овощари, пчелари);
- Подпомагане създаването на мрежа от ферми за аквакултури;
- Подпомагане развитието на рибарски общности;
- Стимулиране изграждането на клъстер "Туризъм";
- Включване в регионален клъстер "Морска индустрия";
- Създаване на условия за включване в регионален клъстер "Бургаски храни";
- Подкрепа за създаването на организации и сдружения на представители на местната хранително-вкусова промишленост;

Мярка 2.2.2: Стимулиране и подпомагане на местния бизнес

- Подкрепа на натурални и полу-пазарни стопанства за превръщането им в пазарно-ориентирани;
- Стимулиране и подпомагане на местния бизнес за кандидатстване по различни донорски програми и финансови инструменти;
- Оказване на подкрепа и помощ при развитие капацитета на местния бизнес за кандидатстване в рамките на ОПРКБИ и ПРСР;
- Подпомагане на частни инициативи за създаване на микро- предприятия;
- Прилагане на стратегия за местно развитие, разработена по мярката „ЛИДЕР";
- Въвеждане на данъчни облекчения за развитието на малкия и среден бизнес в приоритетни направления – селско, горско и рибно стопанство, аквакултури и преработвателна промишленост;
- Консултантска и методическа подкрепа за създаване и развитие на МСП в преработващата промишленост;
- Организиране на ефективна реклама за общината като перспективно място с добри условия за правене на успешен бизнес;
- Създаване на координационна програма за насочване на нови инвестиционни инициативи към хранително-вкусовата промишленост;

4.5.3. Приоритет 3: „Подобряване на свързаността и физическата среда на територията общината"

Специфична цел 3.1: Подобряване на транспортната обстановка.

Мярка 3.1.1: Изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща общинска пътна мрежа (окончателно реализиране на дейностите - след 2013 г.)

- BGS1037 /1-9, Бургас - Маринка/ - м. Отманли - Граница общ./Бургас - Созопол/ - Черноморец
- BGS1210 / 11-99/ - Созопол - къмпинг Каваци /11-99/
- BGS1211 /11-99 - Черноморец - Созопол/- Равадиново
- BGS2216 /1-9, Крушевец - м. Босна/ - Индже войвода
- Местен път - с. Черноморец - къмпинг "Златна рибка"
- Отклонение от път /Атия - Росен/ до с Равадиново - 10 км

- с. Равадиново - в.с. Дюни - 4 км
- Изграждане на липсваща пътна връзка между Вършило и Индже войвода – 6 км.

Мярка 3.1.2: Подобряване на инфраструктурата за развитие на водния транспорт

- Възобновяване проучванията за изграждане на яхтено пристанище в залива Вромос край Черноморец;
- Модернизация на малките пристани за използване от туристите;
- Осъвременяване на съоръженията и откриване на крайбрежна линия "Черноморец - Созопол - Дюни - Ропотамо" – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Мярка 3.1.3: Подобряване на транспортното обслужване.

- Откриване на нови автобусни линии. Осигуряване на ежедневни връзки между селата и общинския център;
- Подобряване на системата за обществен транспорт чрез модернизиране на автопарка;
- Разработване и приемане на транспортна схема за цялата община – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Създаване на общински фонд за поддържане на транспортната инфраструктура и модернизиране на общинските пътища – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Изграждане на автогара с транспортен информационен център – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;
- Изграждане на пешеходен надлез на разклона с Атия – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Специфична цел 3.2: Обновяване и подобряване на физическата среда

Мярка 3.2.1: Благоустрояване на публичните пространства

- Обновяване на съществуващите и изграждане на нови защитени детски площадки;
- Изграждане на крайбрежна алея в кв. Буджака;
- Изграждане на парково пространство в с. Равадиново;
- Възстановяване на обществени зелени площи – паркове и градини в селата в пределите на общината;
- Изграждане на спортни и фитнес площадки в селата от общината;
- Реконструкция на градската градина в Созопол;
- Ремонт на южната крайбрежна алея в стария град на Созопол;
- Цялостно изграждане на инфраструктура в местността „Мисари” – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;

Мярка 3.2.2: Рехабилитация на селищната улична мрежа

- Изграждане и ремонт на пешеходни настилки и тротоари в градовете Черноморец и Созопол;
- Ремонт и асфалтиране на улици в градовете Черноморец и Созопол;
- Ремонт на улиците в Стария град на Созопол;

- Изграждане, реконструкция и рехабилитация за улична мрежа, тротоари и площади в селата на общината;

- Трасиране и изграждане на нова уличната мрежа (кв. Буджака и кв. Мисаря) – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Изграждане на паркинги в кв. Буджака и кв. Мисаря – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;

Специфична цел 3.3: Подобряване на информационната и комуникационна свързаност за населението и бизнеса

Мярка 3.3.1: Развитие на телекомуникационната и съобщителната мрежи

- Оборудване на MSAN /мрежа с многофункционален достъп/ в населените места Черноморец - в. з. Червенка, м. Аклади; зоната между к-г "Градина" и к-г "Златна рибка"; к-с "Санта Марина" - срещу к-г "Златна рибка"; гр. Созопол - м."Буджака"- 2 бр., в района след в.с. "Дюни";
- Проектиране и изграждане на съвременна инфраструктура в новосъздаващите се жилищно-курортни зони;
- Подобряване на телекомуникационното обслужване в малките населени места на основата на нови цифрови телефонни централи;

Мярка 3.3.2: Развитие на информационното общество

- Подобряване достъпа до и развитието на онлайн публични и бизнес услуги;
- Подпомагане на бизнеса, в т.ч. МСП за възприемане и ефективно използване на информационните и комуникационни технологии;
- Въвеждане на информационни и комуникационни технологии във всички нива на образованието и здравеопазването;
- Осигуряване на достъп до високоскоростен широколентов интернет за по-голямата част от жителите на Общината;
- Осигуряване на свободен за жителите достъп до интернет, информационни и комуникационни технологии в селските читалища на територията на общината;

4.5.4. Приоритет 4: „Подобряване на екологичната обстановка на територията на общината"

Специфична цел 4.1: Оптимизиране управлението на отпадъците.

Мярка 4.1.1: Рекултивация на нарушени терени

- Премахване на нерегламентираните сметища и рекултивация на нарушени терени;
- Саниране и рекултивация на досега действащите регламентирани депа на територията на общината;
- Санкциониране и премахване на незаконни и опасни постройки;

Мярка 4.1.2: Подобряване на системата за управление на отпадъците

- Създаване на система за контрол при депониране на битови, строителни, опасни и промишлени отпадъци;
- Извършване на ежегоден мониторинг на компонентите, касаещи управлението на отпадъците - води, въздух, почви, инфилтрат и др.;

- Повишаване капацитета на системата за разделно събиране на ТБО и популяризиране важността на системата сред обществеността;

Мярка 4.1.3: Инфраструктурно и технологично осигуряване на управлението на отпадъците

- Изграждане на депа за строителни отпадъци;
- Изграждане на площадки за компостиране на биоразградими отпадъци;
- Закупуване на модерна техника за почистване на улиците

Специфична цел 4.2: Подобряване на ВиК мрежите и съоръженията

Мярка 4.2.1: Подобряване на съоръженията и инфраструктурата за довеждане на питейни води.

- Реконструкция на водопроводната мрежа в старата част на гр. Созопол;
- Реконструкция на водопроводна мрежа с. Равна гора;
- Изграждане на водопровод кв. "Мисаря" - гр. Созопол;
- Разширяване и модернизация на водопроводната мрежа в новата част на гр. Созопол и привеждането ѝ в съответствие с нарасналите потребности – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Разширяване и модернизация на водопроводната мрежа в Черноморец – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Изграждане на нов питеен водопровод за с. Присад /в т.ч. инженерно геоложко проучване / – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Изграждане на водоеми с. Равадиново, с. Зидарово, с. Крушевец /вкл. инженерно геоложки проучвания/ – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Реконструкция на водоснабдителна мрежа с. Зидарово, с. Росен, с. Крушевец – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Реализиране на дейности за възстановяване на замразеното строителство на язовирите "Индже войвода" и "Раков дол" (финансиране на проектиране и проучване) – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;;

Мярка 4.2.2: Подобряване на съоръженията и инфраструктурата за отвеждане и пречистване на отпадни води.

- Доизграждане на ПСОВ - Созопол и довеждащи колектори;
- Изграждане на канализация в с. Зидарово, с. Росен, с. Крушевец, с. Равна гора;
- Изграждане на пречиствателно съоръжение за отпадъчни води от канализационната мрежа с. Равна гора;
- Заустване на условно чисти води от ПСОВ-Созопол;
- Изграждане на канализационен тласкател и главен колектор от с. Черноморец за включване на отпадъчните води в ПСОВ - Созопол;
- Рехабилитация на канализационната мрежа в гр. Созопол;
- Изграждане на довеждащи колектори от стар град - Созопол до КПС „Пристанище";
- Изграждане на Канална помпена станция /КПС/ „Пристанище" и тласкатели;
- Изграждане на КПС "Хармани", тласкатели и главен колектор;

- Изграждане на канализационна мрежа за кв. „Мисаря";

- Изграждане на системи за вторично пречистване на водите и включване в експлоатация на ПСОВ на в.с. Дюни – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Изграждане на КПС - Веселие / местност "Ачмалъци" и местност "Мапи" - з-ще гр. Созопол, КПС "Каваци" - землище гр. Созопол, КПС "Буджака" - землище гр. Созопол, КПС "Златна рибка" - землище гр. Созопол, КПС "Дюни" - землище гр. Созопол, КПС "Алепу" - землище гр. Созопол – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Изграждане на КПС - Атия с тласкател и довеждащ колектор за включване в ПСОВ - Созопол;
- Изграждане на канализация с.о. Червенка - землище с. Черноморец и включване в канализационен тласкател на с. Черноморец до ПСОВ - Созопол;
- Изграждане на КПС с. Зидарово – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Изграждане на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води от канализационната мрежа с. Крушевец, с. Зидарово, с. Росен – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Изграждане на канализация в с. Атия – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;

Специфична цел 4.3: Осигуряване на защита от природни и антропогенни рискове.

Мярка 4.3.1: Борба с ерозията и абразията и укрепване на свлачищата

- Укрепване на свлачищата при к-г Черноморец;
- Преработка на вълнозащитния мол и изграждане на наносоотклоняваща щпора при пристанище "Дюни";

- Укрепване на морския бряг в Черноморския район - участъци с обща дължина 21 952 м (от нос Форос до н. Чукаля; от нос Чукаля до н. Атия - около парк Росенец; от н. Акин до н. Хрисосотира, от н. Хрисосотира до вълнолома на гр. Созопол) – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Укрепване на морския бряг в Созополския район - общо 8 700 м (от вълнолом Созопол до н. Христос - защита на малкия Созополски залив с дистанционни инженерни съоръжения) – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;

Мярка 4.3.2: Справяне с кризисни ситуации

- Изготвяне на общинска програма за действие при кризисни ситуации;
- Сформиране, обучение и подготовка на спасителни групи в случаи на природни бедствия, аварии и катастрофи;
- Сформиране, обучение и подготовка на доброволчески отряди за ранно реагиране в случаи на природни бедствия, аварии и катастрофи;
- Изграждане на система за ранно сигнализиране при извънредни и кризисни ситуации

Специфична цел 4.4: Съхраняване и популяризиране на биологичното разнообразие.

Мярка 4.4.1: Опазване на биоразнообразието

- Провеждане на активна информационна кампания за стойността и качеството на природата в общината
- Проучване и популяризиране на видовия състав на флората и фауната в региона;

- Увеличаване броя на защитените територии в общината, чрез мероприятия по опазване и възстановяване на застрашени биологични видове;
- Включване на нови територии в екологичната мрежа „Натура 2000";
- Изготвяне на Планове за управление на защитените местности;

Мярка 4.4.2: Екологичен мониторинг

- Изготвяне на общинска програма за околна среда;
- Приемане на общинска наредба за опазване на околната среда;
- Организиране извършване на постоянни наблюдения от страна на РИОСВ – Бургас по отношение състоянието на компонентите на околната среда – състояние на въздуха, морската вода, реките и шумово замърсяване на територията на общината – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Постоянно наблюдение на радиационното замърсяване на залива Вромос – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;

Мярка 4.4.3: Подобряване на екологичното състояние на общината

- Разработване и реализиране на програма „За чист Созопол";
- Провеждане на инициативи за повишаване съзнанието на гражданите във връзка със стремежа към намаляване на общото количество отделени битови отпадъци;

Специфична цел 4.5: Внедряване на енергоспестяващи технологии и стимулиране използването на възобновяеми енергийни източници.

Мярка 4.5.1: Диверсифициране на енергийното потребление

- Изготвяне на общинска програма за разширяване на делът консумирана енергия от ВЕИ в общото енергийно потребление на общината;
- Въвеждане на алтернативно енергоснабдяване чрез разработване на проект за газификация на общината;
- Стимулиране на местата за настаняване и другите обекти, обслужващи туризма да развиват собствен добив на енергия от ВЕИ;

Мярка 4.5.2: Подобряване на енергийната ефективност

- Изготвяне на общинска програма за енергийна ефективност;
- Разширяване на мрежата от енергоефективно улично осветление;
- Разработване на общинска програма за стимулиране на бизнеса, въвеждащ мерки за енергоспестяване;
- Въвеждане на минимални критерии за енергийна ефективност на стопанските субекти;
- Иницииране на конкурс и награда за туристическо предприятие с най-добра стратегия за енергийна ефективност;

4.5.5. Приоритет 5: „Предлагане на интегриран туристически продукт на община Созопол"

Специфична цел 5.1: Разнообразяване на туристическата привлекателност на общината чрез предлагане на алтернативни продукти

Мярка 5.1.1: Проучване, социализиране и популяризиране на културно-историческото наследство на територията на общината.

- Изготвяне на актуална експертна оценка за състоянието на съществуващите туристически обекти и довеждащата инфраструктура на територията на общината;
- Проучване, съхранение и експониране на археологически обекти;
- Сертифициране и контрол на туристическите фирми, организиращи посещения в археологическите обекти;
- Разработване на проект за включването на островите Св. Иван, Св. Петър и Св. Кирик в туристическото предлагане;
- Устройване на "улица на занаятите", организиране на Панаир на местните занаяти;
- Устройване на пешеходна зона до параклисите в Старинен Созопол - "Св. Марина", "Св. Зосим", "Св. Атанас", "Св. Димитър", "Св. Апостоли", "Св. Пантелеймон";
- Подобряване на инфраструктурата и достъпа до експонираните и атрактивни археологически артефакти извън Созопол;
- Изграждане на Културно-анимационен център „Свети Никола", гр. Черноморец;
- Развитие на туристически продукт „Етнографски комплекс Созопол", включващ традиционните са града: производство на смокиново сладко, изработване на рибарски мрежи и принадлежности, изработване на дантели;

Мярка 5.1.2: Популяризиране на селския туризъм, като алтернативен и високо потенциален туристически продукт.

- Подкрепа за създаване на местни сдружения за развитие на селски туризъм (Инджe войвода, Крушевец, Вършило);
- Системно проучване, картотекиране и категоризиране на ресурсите за селски туризъм;
- Създаване на завършен продукт за селски туризъм "Созополска Странджа" (включващ природно и културно наследство, бит и обичаи);

Мярка 5.1.3: Развитие на фестивалния, спортния и конгресен туризъм.

- Изготвяне на актуални програми за празничните обичаи и обреди в селата;
- Разработване на туристически продукт "фестивален туризъм", включващ патронни празници (Св. Марина, Св. Николай), кукерски празници (Черноморец, Зидарово) и др.;
- Включване на атрактивни събития от културния календар на общината в туроператорски пакети;
- Създаване на организация за развитие на конгресен туризъм с участието на общината, бизнеса и НПО;
- Организиране и провеждане на турнири по плуване, гребане, сърф, подводен риболов, плажен волейбол, туристическо ориентиране и др.;

- Развитие на услугите за спортен морски (Созопол, Черноморец) и сладководен риболов (водоеми край Черноморец, Равадиново, Равна гора, Габър);
- Изграждане/окомплектоване на яхтено пристанище в Черноморец;
- Изграждане на мостици в к-г "Градина", м. Червенка, плаж Харманите и м. Буджака;
- Изграждане на голф-комплекс и голф-игрище чрез ПЧП – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;

Мярка 5.1.4: Развитие на екологичния, ловния и природо-познавателния туризъм

- Разработване на маршрути и беседи за посещения на природни забележителности - р-т "Пясъчна лилия", м. "Колокита", блато "Алепу", нос "Агалина" и др.;
- Включване на плажове в движението "Син флаг";
- Развитие на инфраструктурата и повишаване на популацията в дребно-дивечовите стопанства; изготвяне на офертни пакети за ловен туризъм;
- Изграждане на нови пешеходни алеи и еко-пътеки;
- Проектиране и изграждане на пешеходни и вело-пътеки (Созопол - Зл. рибка - Св. Марина, Черноморец – Бакърлъка; Равадиново - Малкото кале; Созопол - Каваци - Дюни и др.);
- Изграждане на еко-туристическа инфраструктура в защитените обекти - пътеки, заслони, пейки, наблюдателни площадки, места за палене на огън и др;
- Проектиране и изграждане на Ботаническа градина в Равадиново – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;

Специфична цел 5.2: Обвързване на селското стопанство, риболовът и хранително-вкусовата промишленост със силния туристически сектор

Мярка 5.2.1: Координация и обвързване на секторите

- Изработване на цялостно "меню за свободното време" – в обхват на различни изохронни и теми, както в територията на община Созопол, така и извън нея (чрез конкурс);
- Разработване на механизми за директни търговски връзки между местните производители и туристическия бизнес;
- Осигуряване на безплатни и преференциални места за местни производители за предлагане на тяхната продукция на туристи във високия туристически сезон;
- Разработване на интегрирани туристически маршрути за територията на цялата община;
- Организиране на съвет за интегрирано развитие на секторите с участието на представители на всички браншове;
- Осигуряване на безплатни / евтини места за местни производители на тържище за селскостопанска продукция на територията на Созопол – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;

Мярка 5.2.2: Подобряване качеството на туристическото предлагане

- Стимулиране създаване на местни браншови и продуктови сдружения – с обхват на цялата община и по туристически локализации/селища;
- Организиране на конкурси, стимулиращи стремежа към висок професионализъм и качество - за най-добър хотелиер, гид/аниматор, ресторантьор и т.н;

- Провеждане на периодични проучвания сред туристите за удовлетвореността от туристическото им обслужване (информационно, хотелиерско, ресторантьорско, тур- операторско, транспортно);

- Изграждане на туристически информационен център – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;
- Изграждане на летище за малки самолети в Равна гора на мястото на предишното селско-стопанско летище – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;

Мярка 5.2.3: Популяризиране на интегрирания туристически и производствен продукт на общината

- Създаване на уникално рекламно послание (мото) и туристически / търговски знак (лого);
- Реализиране на единна програма за визуална информация, ориентация и реклама на туристическото предлагане и местните продукти;
- Обогатяване на web-страницата на общината с информация за местната селскостопанска, рибна и хранителна продукция;
- Обновяване и поддържане на WEB страница на общината с актуална информация за туристическото предлагане (единен информационно-резервационен портал); изграждане на мрежови връзки към всички WEB сайтове, рекламиращи българския туризъм;
- Периодично организиране на масирани рекламни кампании, в.т.ч. и платени публикации в специализирани чуждестранни издания;
- Изработване на мултимедийна презентация на общината с многоцелево предназначение – публични форуми, културни институции, обществен транспорт, бил-бордове, заведения;
- Инициране и провеждане на туристически семинари, изложби, презентации и конкурси;
- Организиране на промоции на нови туристически и традиционни селскостопански и рибни продукти;
- Участие в туристически изложения и борси и изложения за местни селскостопански, рибни и хранителни продукти;
- Провеждане на маркетингови проучвания за определяне на приоритетните пазари за местните продукти, установяване на контакти с организации – потенциални “агенти” за нови дистрибуционни канали;
- Организиране на информационна кампания за новите тенденции и философията на устойчивия туризъм;

4.5.6. Приоритет 6: „Повишаване на административния капацитет на общината за разработване и осъществяване на самостоятелни и партньорски проекти”

Специфична цел 6.1: Повишаване на административния капацитет на общинската администрация.

Мярка 6.1.1: Подобряване на местното самоуправление

- Въвеждане на съвременни информационни продукти за обслужване на населението и бизнеса, базирани на технологията "Електронна община" с три компонента: - Население - Администрация; Администрация - Бизнес; Администрация - Администрация;
- Обучение на местната администрация за работа с нови информационно-комуникационни технологии;

- Създаване на капацитет в общинската администрация за самостоятелно определяне на местните данъци и такси;
- Увеличаване на дела на собствените приходи (с акцент върху концесиите и ПЧП) и местните правомощия за предоставяне на услуги, поемане на по-големи отговорности към населението за предоставяните услуги от общината;
- По-ефективно управление на общинската собственост чрез създаване на "общинска поземлена банка";
- Изграждане на пълноценно функциониращи системи за мониторинг на реализацията на общинския план за развитие;
- Съставяне на ежегоден доклад за публичен мониторинг на дейността на общинския съвет, кметската институция и общинската администрация;
- Създаване на специализирана структура в рамките на общинската администрация, която ефикасно да координира, разработва и защитава инвестиционни проекти;
- Реализиране на обществен контрол върху дейността на общинските служители, чрез анкетиране и публично огласяване на получените от анкетите резултати;
- Изнасяне на административни услуги в другите населени места от общината. Осигуряване на достъп до онлайн услугите във всяко едно населено място в общината;
- Осигуряване участието на представители на общината в работни групи за разработване на проекти на нормативни актове и на стратегически и програмни документи, засягащи местното самоуправление;
- Привличане на външни доставчици за местни социални и други специализирани услуги;
- Разширяване предлагането на интегрирани услуги (административни и технически) по електронен път за гражданите чрез взаимодействие между териториалните структури на централната власт и местните власти;

Мярка 6.1.2: Създаване на партньорства за местно развитие

- Предоставяне на достъп от официалната интернет страница до пълен набор осъвременена информация за различните документи, подготвяни от общината, както и за подготвените и в процес на подготовка проекти;
- Реализиране на ефективно взаимодействие и партньорство между общинската администрация, структурите на гражданското общество и социално-икономическите партньори при формулирането на местни политики и решаването на значими и актуални обществени проблеми;
- Създаване на консултативен съвет към общината (с участие на представители на бизнеса, НПО, църковните настоятелства и гражданското общество) за обсъждане и граждански контрол на дейността на администрацията;
- Развитие на публично-частни партньорства за осъществяване дейности по плана за развитие на общината;
- Обучение на местните партньори за разработване, финансиране и управление на съвместни проекти и прилагане на интегрирани програми за развитие;
- Изграждане на дискусионни форуми - като съвети по партньорство между общината и съответните браншови партньори, в т.ч. туристически бизнес, агро-бизнес, рибарството, аквакултурите, хранително-вкусовата промишленост и др.

- Разширяване на възможностите за участие на гражданите в местното самоуправление чрез използване на формите на пряката демокрация – организиране на обществени форуми за обсъждане на важни за общината въпроси;
- Разширяване на кръга от актове на общински съвет, които да се приемат след публично обсъждане;
- Увеличаване капацитета на неправителствените организации и бизнеса да предоставят обществени услуги по договор с местната власт;
- Кооперирane между общинската администрация и гражданските организации в съвместно участие в програмите за териториално сближаване на ЕС;
- Осигуряване на консултантски услуги за общинските институции от НПО в сферата на стимулирането участието на местните общности във вземането на решения;

Специфична цел 6.2: Подобряване на работата в партньорство с общини от региона, трансграничното и транснационално сътрудничество.

Мярка 6.2.1: Регионално сътрудничество

- Партньорство на местно, регионално и трансгранично ниво за устойчива експлоатация на рибните запаси;
- Създаване на условия за между общинско кооперирane с цел кандидатстване и управление на проекти от фондовете на ЕС и предоставяне на услуги от общ интерес на участващите общини;
- Запознаване с добрите практики на администрацията на община Бургас в областта на разработването и управлението на проекти в рамките на оперативните програми, други донорски програми и партньорства с градове и общини извън България;

Мярка 6.2.2: Трансгранично сътрудничество

- Изготвяне на анализ и план за трансгранично сътрудничество на общината за предстоящия програмен период;
- Разработване на Интернет страница за обмен на добри практики за устойчиво развитие в трансграничния регион;
- Обучения, семинари, конференции, учебни посещения, съвместни срещи, включващи и социално-икономическите партньори (университети, НПО, бизнес сдружения, синдикати и т.н.);

Мярка 6.2.3: Транснационално и междурегионално сътрудничество

- Логистична и финансова подкрепа за участието на образователните институции в международни програми за сътрудничество;
- Изграждане на двустранни отношения с европейски общини и градове, които имат подобна роля на културно-исторически и туристически средища;
- Участие в международни мрежи от градове (в и извън рамките на програми, предлагани от ЕС), в които се търсят решения за общи проблеми и се изследват подобни тенденции в развитието на градовете и общините;
- Развитие на контакти и активна международна дейност с институциите на ЕС и страните-членки на общността за изучаване на техния опит и усвояване на добри практики по основните направления на развитие;

5. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА, ОБОБЩАВАЩА НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

Индикативната финансова таблица обобщава намерението на местната власт за разпределение на необходимите финансови ресурси за изпълнението на плана по основните приоритети, заложени в него. Спектърът на възможните финансови ресурси обхваща: местно публично финансиране (общинския бюджет); външно публично финансиране (държавен бюджет и средства по линия на Кохезионната политика на ЕС и други донори); публични заеми и частно финансиране.

Таблица 15: Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана

ПРИОРИТЕТ	Местно публично финансиране		Външно публично финансиране		Публични заеми		Частно финансиране		Общо (хил. лв)
	Сума (хил. лв.)	дял (%)	Сума (хил. лв.)	дял (%)	Сума (хил. лв.)	дял (%)	Сума (хил. лв.)	дял (%)	
Приоритет 1: "Подобряване на специализираното образование, човешкия и социален капитал на общината"	3 102	30,9%	6 940	69,1%	0	0,0%	0	0,0%	**10 042**
Приоритет 2: „Осигуряване на оптимални условия за развитие на бизнеса и стимулиране на предприемачеството”	1 794	8,3%	5 620	25,9%	12 180	56,1%	2 100	9,7%	**21 694**
Приоритет 3: „Подобряване на свързаността и физическата среда на територията общината”	4 860	12,9%	18 181	48,4%	13 600	36,2%	900	2,4%	**37 541**
Приоритет 4: „Подобряване на екологичната обстановка на територията на общината”	2 760	2,1%	12 7310	97,9%	0	0,0%	0	0,0%	**130 040**
Приоритет 5: „Предлагане на интегриран туристически продукт на община Созопол”	2 100	14,7%	3 660	25,6%	0	0,0%	8 550	59,7%	**14 310**
Приоритет 6: „Повишаване на административния капацитет на общината за разработване и осъществяване на самостоятелни и партньорски проекти”	918	56,0%	720	44,0%	0	0,0%	0	0,0%	**1 638**
Общо за всички приоритети	**15 534**	**7,2%**	**162 431**	**75,5%**	**25 780**	**12,0%**	**11 550**	**5,4%**	**215 265**

Горната таблица показва по категоричен начин, че външното публично финансиране, т.е. очакваните пари преди всичко от средства по линия на Кохезионната политика на ЕС (структурните фондове) ще осигурят почти три четвърти от общите суми заложени в индикативната финансова таблица.

Фигура 28: Финансиране изпълнението на ОПР по източници на финансиране

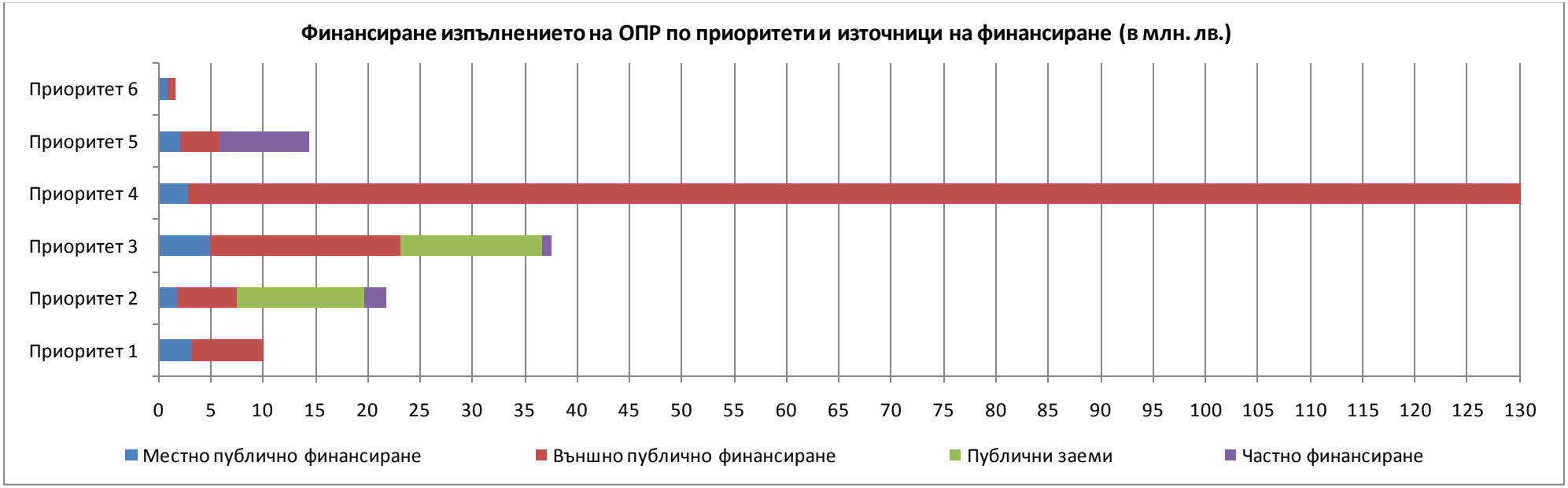

Фигура 29: Финансиране изпълнението на ОПР по приоритети

Графиките показват, че подобно на разпределението по източници на финансиране, разпределението по приоритети е също така неравномерно. Около 60% от общата сума заложена в индикативната финансова таблица ще бъде използвана за осъществяване на Приоритет 4: „Подобряване на екологичната обстановка на територията на общината". На второ място е Приоритет 3: „Подобряване на свързаността и физическата среда на територията общината". Тези резултати са логични и правилно отразяват спецификата на общината, изводите от анализа и действителните потребности от рехабилитация и изграждане на базисната инфраструктура в областта на водоснабдяването, канализацията, пречистването на водите, транспортната инфраструктура и физическата среда. Прави впечатление сравнително амбициозното внимание отделено на специфичните цели, мерките и дейностите по Приоритет 2: „Осигуряване на оптимални условия за развитие на бизнеса и стимулиране на предприемачеството". На пръв поглед, основният приоритет, отразяващ спецификата на община Созопол - Приоритет 5: „Предлагане на интегриран туристически продукт на община Созопол", изглежда подценен по отношение на планирания финансов ресурс. Практически, обаче, планираните средства по другите приоритети косвено ще подпомогнат развитието на туристическия сектор.

Фигура 30: Финансиране изпълнението на ОПР по приоритети и източници на финансиране

Обосновката на горната графика за финансиране изпълнението на ОПР по приоритети и източници на финансиране, кореспондира с характера на проектите и допустимите дейности по външното публично финансиране, т.е. по основните източници на това финансиране – националните оперативни програми и то преди всичко оперативна програма „Околна среда“ и оперативна програма „Регионално развитие“. Общините са главните бенефициенти по тези програми. Проектите, особено тези по „Околна среда“ са много големи, тяхната стойност понякога надхвърля стойността на всички останали проекти по другите оперативни програми. Този факт поставя огромни предизвикателства пред общинското ръководство, свързани с управлението на проектите, изграждането на административен капацитет и осигуряването на т.н. „мостово финансиране“.

6. ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПЛАНА

Индикаторите за наблюдение на общинския план за развитие отчитат степента на постигане на целите и приоритетите за развитие, определени в съответните документи въз основа на данните за физическото и финансовото им изпълнение. Използват се три вида - финансови и физически индикатори за конкретен продукт, индикатори за резултат и индикатори за въздействие. Финансовите и физическите индикатори отчитат какво е изпълнението на финансирането и реализацията на конкретни продукти за всеки от приоритетите на база на планираните ресурси в индикативната финансова таблица. Финансовите индикатори отчитат, както конкретното изпълнение, така и участието на различните финансови източници и партньорите. Индикаторите за оценка на изпълнението на отделните мерки по приоритетите за развитие са от типа „индикатори за резултат", тъй като по някои мерки те се отнасят за единични конкретни проекти. Избраните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за постигнатата промяна и напредъка по реализацията на целите.

Таблица 16: Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на общинския план за развитие на община Созопол.

Приоритет / Специфична цел / Мярка ИНДИКАТОР	Мерна единица	Изт. на инфо	Пер. на отчитане	Базова стойност (2011)	Целева стойност (2015)
ПРИОРИТЕТ 1: "ПОДОБРЯВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНОТО ОБРАЗОВАНИЕ, ЧОВЕШКИЯ И СОЦИАЛЕН КАПИТАЛ НА ОБЩИНАТА"					
Специфична цел 1.1: Подобряване условията за развитие на личността					
Мярка 1.1.1: Привличане на специализирани медицински кадри и стимулиране на неправителствения сектор в разширяване и подобряване на здравните услуги					
Брой обновени медицински пунктове в селищата извън Созопол	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год.	0	4
Брой новопривлечени медицински специалисти в непривлекателни селски райони на общината	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	3
Изграждане общинска поликлиника	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	1
Мярка 1.1.2: Развитие фестивалната и културната дейност, домакинство на национални и международни културни прояви					
Брой реконструирани и модернизирани общински културни институции	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	7
Брой проведени нови фестивални прояви	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	3
Мярка 1.1.3: Развитие на спорта и младежките дейности в специфични за общината насоки					
Брой реализирани публично-частни партньорства при изграждане и ползване на спортните обекти	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	3
Брой хора, използващи новоизградените спортни и младежки центрове в селата на територията на общината	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	1000
Специфична цел 1.2: Повишаване на общото и специализираното образователно равнище					
Мярка 1.2.1: Подобряване качеството и осигуряване на равен достъп до образование					
Брой деца, които учат в ново ремонтирани училища	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	180
Средства отделени за стимулиране на ученици и учители	хил. лв.	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	350
Мярка 1.2.2: Развитие на специализираното образование в приоритетни сектори на територията на общината					
Средства отделени за стипендии в приоритетните направления	хил. лв.	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	200

Приоритет / Специфична цел / Мярка ИНДИКАТОР	Мерна единица	Изт. на инфо	Пер. на отчитане	Базова стойност (2011)	Целева стойност (2015)
Специфична цел 1.3: Насърчаване развитието на пазара на труда и социална интеграция					
Мярка 1.3.1: Развитие на пазара на труда и предприемачеството					
Брой предприятия, които си сътрудничат с изследователски институти/ звена	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	3
Брой хора участвали в съвместни инициативи за местна заетост и професионално обучение (вкл.квалификация и преква-лификация)	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	30
Брой хора, участвали в проекти за насърчаване на равенството между половете, равните възможности и социалното включване	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	30
Брой работни места, създадени в подпомагани предприятия	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	100
Мярка 1.3.2: Повишаването на квалификацията и преквалификацията на икономически активните лица на територията на общината					
Създаден център за квалификация и преквалификация на кадри	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	1
Б рой хора с осигурена заетост след квалификация и/или преквалификация в центъра	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	30
Мярка 1.3.3: Социална интеграция					
Брой хора в неравностойно положение, ползващи удобствата на изградените съоръжения за подобрена достъпност на средата	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	300
Мярка 1.3.4: Подобряване качеството и увеличаване диапазона на социалните услуги					
Брой изградени малки фамилни центрове за отглеждане на сираци;	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	2
Капацитет на ново изградените центрове за социална помощ от резидентен тип;	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	80
ПРИОРИТЕТ 2: „ОСИГУРЯВАНЕ НА ОПТИМАЛНИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕСА И СТИМУЛИРАНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО"					
Специфична цел 2.1: Подобряване на услугите и инфраструктурата за местния бизнес					
Мярка 2.1.1: Подобряване на общите условията за бизнес в общината					
Брой фирми ползвали нововъведени административни услуги за бизнеса	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	50
Мярка 2.1.2: Подобряване на условията за представителите на селско- и горскостопанския сектори					
Брой реализирани проекти по ПРСР от фермери;	брой	ОС "Земеделие и гори"	1 год	0	10
Възстановени площи на поливно земеделие;	дка.	ОС "Земеделие и гори"	1 год	0	2000
Брой сертифицирани, регистрирани и активно работещи биологични ферми;	брой	ОС "Земеделие и гори"	1 год	0	5
Площ на залесените и презалесени гори	дка.	ОС "Земеделие и гори"	1 год	0	2000
Брой пазарни стопанства, които се възползват от подобрените и изградени горски и селски пътища;	брой	ОС "Земеделие и гори"	1 год	0	30

Приоритет / Специфична цел / Мярка ИНДИКАТОР	Мерна единица	Изт. на инфо	Пер. на отчитане	Базова стойност (2011)	Целева стойност (2015)
Изградено сезонно земеделско тържище и борса;	брой	ОС "Земеделие и гори"	1 год	0	1
Мярка 2.1.3: Подобряване на условията за рибарския бизнес и за отглеждащите аквакултури					
Брой проекти, реализирани в рамките на стратегията на Местната рибарска група	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	10
Брой обновени рибарски пристанища;	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	2
Изградена местна борса за риба и рибни продукти;	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	1
Относително повишение на общите приходи в сектора	%	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	50
Брой финансирани в общината частни проекти по ОПРСР	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	10
Мярка 2.1.4: Подобряване на услугите за представителите на хранително-вкусовата промишленост					
Брой новооткрити предприятия на хранително-вкусовата промишленост	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	5
Относително повишение на общите приходи в сектора	хил. лв.	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	7
Специфична цел 2.2: Реализиране на различни форми на стимули за местния бизнес в приоритетните за общината сектори					
Мярка 2.2.1: Стимулиране и развитие на клъстери и бизнес мрежи					
Брой клъстери към които принадлежат представителите на местния бизнес	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	3
Брой създадени организации и сдружения на представители на местната хранително-вкусова промишленост	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	2
Мярка 2.2.2: Стимулиране и подпомагане на местния бизнес					
Брой финансирани в общината частни проекти по ОПРКБИ	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	7
Брой новооткрити фирми в приоритетните за общината сектори	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	30
Брой предприятия, получили нефинансова помощ	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	100
ПРИОРИТЕТ 3: „ПОДОБРЯВАНЕ НА СВЪРЗАНОСТТА И ФИЗИЧЕСКАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА ОБЩИНАТА"					
Специфична цел 3.1: Подобряване на транспортната обстановка					
Мярка 3.1.1: Изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща общинска пътна мрежа					
Брой жители чиято непосредствена достъпност е подобрена от рехабилитираната и новоизградена общинска пътна мрежа	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	4000
Мярка 3.1.2: Подобряване на инфраструктурата за развитие на водния транспорт					
Брой туристи ползващи ежегодно модернизираните малки пристани;	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	5000
Мярка 3.1.3: Подобряване на транспортното обслужване					
Брой жители, ползващи новооткритите автобусни линии	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	500
Създаден общински фонд за поддържане на транспортната инфраструктура и модернизиране на общинските пътища	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	1

Приоритет / Специфична цел / Мярка ИНДИКАТОР	Мерна единица	Изт. на инфо	Пер. на отчитане	Базова стойност (2011)	Целева стойност (2015)
Специфична цел 3.2: Обновяване и подобряване на физическата среда					
Мярка 3.2.1: Благоустрояване на публичните пространства					
Брой жители, ползващи ежеседмично обновените и новооткрити детски площадки;	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	800
Брой новоизградени / възстановени паркове и градини;	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	7
Брой жители, ползващи ежеседмично изградените спортни и фитнес площадки;	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	1200
Мярка 3.2.2: Рехабилитация на селищната улична мрежа					
Брой жители с подобрена достъпност, в следствие на новоизградената / рехабилитирана улична мрежа;	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	2000
Специфична цел 3.3: Подобряване на информационната и комуникационна свързаност за населението и бизнеса					
Мярка 3.3.1: Развитие на телекомуникационната и съобщителната мрежи					
Процент от домакинствата с кабелна / сателитна телевизия	%	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	83,5	90
Мярка 3.3.2: Развитие на информационното общество					
Процент от домакинствата с достъп до интернет	%	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	43,3	65
Брой жители с осигурен достъп до интернет в селските читалища на територията на общината;	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	3000
ПРИОРИТЕТ 4: „ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОБСТАНОВКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА"					
Специфична цел 4.1: Оптимизиране управлението на отпадъците					
Мярка 4.1.1: Рекултивация на нарушени терени					
Санирани и рекултивирани сметища;	дка.	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	2
Мярка 4.1.2: Подобряване на системата за управление на отпадъците					
Дял на събраните разделно и рециклирани битови отпадъци	%	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	1	15
Мярка 4.1.3: Инфраструктурно и технологично осигуряване на управлението на отпадъците					
Брой изградени площадки за компостиране на битови отпадъци;	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	2
Специфична цел 4.2: Подобряване на ВиК мрежите и съоръженията					
Мярка 4.2.1: Подобряване на съоръженията и инфраструктурата за довеждане на питейни води					
Допълнителен брой лица от населението с подобрено водоснабдяване	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	5000
Намаление на загубите на вода във водоснабдителната мрежа	%	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	60	40
Брой новоизградени водоеми	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	3
Мярка 4.2.2: Подобряване на съоръженията и инфраструктурата за отвеждане и пречистване на отпадни води					
Допълнителен брой население (жители) с подобрено третиране на отпадъчните води	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	7500
Изградени и въведени в експлоатация ПСОВ и съоръжения към нея	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	1
Допълнителен брой население (жители) с подобрено отвеждане на отпадъчните води	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	2000

Приоритет / Специфична цел / Мярка ИНДИКАТОР	Мерна единица	Изт. на инфо	Пер. на отчитане	Базова стойност (2011)	Целева стойност (2015)
Специфична цел 4.3: Осигуряване на защита от природни и антропогенни рискове					
Мярка 4.3.1: Борба с ерозията и абразията и укрепване на свлачищата					
Дължина на укрепения морски бряг	км	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	31
Мярка 4.3.2: Справяне с кризисни ситуации					
Брой сформирани групи / отряди за ранно реагиране при бедствия и аварии	брой	РУ МВР	1 год	0	3
Специфична цел 4.4: Съхраняване и популяризиране на биологичното разнообразие					
Мярка 4.4.1: Опазване на биоразнообразието					
Определени нови територии на защита	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	2
Площ на естествените местообитания с подобрен статус	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	5
Мярка 4.4.2: Екологичен мониторинг					
Брой на постоянните наблюдения на околната среда по елементи на територията на общината	брой	РИОСВ	1 год	0	4
Мярка 4.4.3: Подобряване на екологичното състояние на общината					
Относителен дял на антропогенно натоварените територии (инфраструктура, селища, промишлени обекти)	%	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	1,8 (2000 г)	макс 3%
Специфична цел 4.5: Внедряване на енергоспестяващи технологии и стимулиране използването на възобновяеми енергийни източници					
Мярка 4.5.1: Диверсифициране на енергийното потребление					
Брой домакинства, ползващи собствени ВЕИ	брой	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	300
Мярка 4.5.2: Подобряване на енергийната ефективност					
Намаление на енергийното потребление в обществени сгради	%	Дир. „УТКИПЕ"	1 год	0	10
ПРИОРИТЕТ 5: „ПРЕДЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ"					
Специфична цел 5.1: Разнообразяване на туристическата привлекателност на общината чрез предлагане на алтернативни продукти					
Увеличения в броя на туристите, посетили нетрадиционни туристически обекти	%	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	300
Мярка 5.1.1: Проучване, социализиране и популяризиране на културно-историческото наследство на територията на общината					
Брой туристи, посетили новопроучените и експонирани археологически обекти	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	30 000
Брой туристи, посетили обекти чиято прилежаща инфраструктура е била подобрена	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	30 000
Мярка 5.1.2: Популяризиране на селския туризъм, като алтернативен и високо потенциален туристически продукт					
Брой туристи посетили селата от Созополска Странджа (Инджe войвода, Крушевец, Вършило);	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	?	10 000
Мярка 5.1.3: Развитие на фестивалния, спортния и конгресен туризъм					
Среден годишен брой участници в организираните и проведени спортни турнири	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	7 400	1 2000
Мярка 5.1.4: Развитие на екологичния, ловния и природо-познавателния туризъм					
Брой разработени и изградени нови еко маршрути	брой	Дир. „ИДМДТ"	1 год	0	4

Приоритет / Специфична цел / Мярка ИНДИКАТОР	Мерна единица	Изт. на инфо	Пер. на отчитане	Базова стойност (2011)	Целева стойност (2015)
Брой плажове включени в движението „Син флаг”	брой	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	2
Дължина на проектираните и изградени вело-пътеки	км.	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	20
Специфична цел 5.2: Обвързване на селското стопанство, риболовът и хранително-вкусовата промишленост със силния туристически сектор					
Мярка 5.2.1: Координация и обвързване на секторите					
Брой туристи, възползвали се от възможностите на интегрираните продукти, предлагани под формата на „Меню за свободното време”	брой	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	10 000
Брой осигурени безплатни и преференциални места за местни производители за предлагане на тяхната продукция на туристи във високия туристически сезон;	брой	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	20
Мярка 5.2.2: Подобряване качеството на туристическото предлагане					
Брой създадени местни браншови и продуктови сдружения	брой	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	5
Изграден туристически информационен център – на принципа на ПЧП	брой	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	1
Мярка 5.2.3: Популяризиране на интегрирания туристически и производствен продукт на общината					
Участие на общината в рекламни кампании	брой	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	8
Проведени туристически семинари, изложби, презентации и конкурси	брой	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	8
Участие в туристически изложения и борси и изложения за местни селскостопански, рибни и хранителни продукти	брой	Дир. „ИДМДТ”	1 год	0	16
ПРИОРИТЕТ 6: „ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНАТА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА САМОСТОЯТЕЛНИ И ПАРТНЬОРСКИ ПРОЕКТИ”					
Специфична цел 6.1: Повишаване на административния капацитет на общинската администрация.					
Мярка 6.1.1: Подобряване на местното самоуправление					
Брой реализирани ПЧП на територията на общината;	брой	Дир. „АФ”	1 год	0	5
Брой новореализирани концесии;	брой	Дир. „АФ”	1 год	0	5
Брой жители, ползвали по места осигурените онлайн административни услуги във селищата извън общинския център;	брой	Дир. „АФ”	1 год	0	1000
Брой жители, ползвали нови административни онлайн услуги	брой	Дир. „АФ”	1 год	0	3000
Мярка 6.1.2: Създаване на партньорства за местно развитие					
Брой проведени обществени обсъждания	брой	Дир. „АФ”	1 год	0	12
Брой проекти, насърчаващи правно-нормативното и административното сътрудничество и сътрудничеството между гражданите и институциите	брой	Дир. „АФ”	1 год	0	3
Създаден консултативен съвет към общината	брой	Дир. „АФ”	1 год	0	1
Специфична цел 6.2: Подобряване на работата в партньорство с общини от региона, трансграничното и транснационално сътрудничество.					
Мярка 6.2.1: Регионално сътрудничество					
Брой одобрени съвместни проекти с партньори от региона	брой	Дир. „ЕМСКХД”	1 год	0	4

Приоритет / Специфична цел / Мярка ИНДИКАТОР	Мерна единица	Изт. на инфо	Пер. на отчитане	Базова стойност (2011)	Целева стойност (2015)
Мярка 6.2.2: Трансгранично сътрудничество					
Брой одобрени съвместни проекти с турските партньори	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	7
Мярка 6.2.3: Транснационално и междурегионално сътрудничество					
Брой одобрени съвместни проекти с международни партньори	брой	Дир. „ЕМСКХД"	1 год	0	3

7. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕТО, ОЦЕНКАТА И АКТУАЛИЗАЦИЯТА НА ПЛАНА

Наблюдението и контролът по изпълнението на ОПР на Община Созопол, съгласно Закона за регионално развитие е задача на Кмета на Общината и на Общинския съвет. Практически този процес се осъществява, чрез сформиране на работна група за наблюдение на ОПР. Групата за наблюдение включва представители на Общински съвет и експерти от състава на общинската администрация, като организацията и функционирането й се регламентира със заповед на Кмета на Общината. Групата за наблюдение:

- Разглежда и утвърждава индикаторите за наблюдение относно изпълнението на плана;
- Периодично извършва преглед на постигнатия напредък;
- Обсъжда резултатите и степента на достигане на целите и приоритетите;
- Разглежда резултатите от междинната оценка, ако такава е възложена;
- Ежегодно изготвя доклад за изпълнението, като предлага мерки за промяна, ако това е наложително.

В рамките на дейността си групата за наблюдение изготвя регулярни или конкретни отчети, които предоставя на Кмета на Общината и на Общинския съвет. В отчетите се оценява и прогресът при изпълнението на плана. Тя изготвя и годишния доклад за резултатите от изпълнението на ОПР, който се обсъжда и приема от Общинския съвет за сведение и последващо изпълнение.

Конкретният набор от индикатори може да бъде променян, разширяван и допълван, като решението за окончателния избор следва да е на общинския съвет. Изключително важно е матрицата (таблицата) с индикаторите да се попълва ежегодно от отговорното общинско звено, с цел по-лесната оценка и подобряването изпълнението на плана, както и за да бъде дадена добра основа за изготвянето на ОПР за периода 2014-2020г.

8. ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Ефективното планиране и успешното устойчиво и интегрирано развитие се основават на отворен и прозрачен процес с широко включване на гражданите и заинтересованите страни във всичките му етапи. Подходът за осъществяване на този процес може да бъде формален и неформален. При формалния подход гражданското участие и взаимодействието на управляващите със заинтересованите страни се основава на законова регламентация – кой, как и къде може да участва, докъде се простират правата на участниците и какви административни действия ще предизвика тяхното участие. При неформалния подход участието не е твърдо регламентирано и може да бъде структурирано и реализирано по различен начин в зависимост от условията, желанието и разбирането на управляващите и активността на гражданите. Действията им се основават на партньорство и съвместно вземане на решения.

8.1. Необходими предпоставки за успешно включване на всички заинтересовани страни

- Осъществяване на достъпен и приобщаващ процес, адекватен на целта;
- Предоставяне на актуална и разбираема предварителна информация по темите за дискусия;
- Осигуряване на равен достъп и представителство на всички заинтересовани обществени групи;
- Включване на резултатите от процеса на участие във формулирането на самите решения и политики;
- Сътрудничество с всички на принципа на равнопоставеност и зачитане на гражданските права.

8.2. Етапи на процеса

Включването на заинтересованите страни в планирането и програмирането преминава през етапите :

- **Информиране -** първият, основополагащ етап от процеса на планиране, който цели да информира хората за това, което предстои и да ги насърчи да участват. Формите и начините за информиране могат да бъдат най-разнообразни: *информационни срещи с гражданите и заинтересованите страни, прес – конференции; публикации в медиите и в интернет, разпространение на бюлетини, листовки, брошури, плакати, транспаранти и др.*
- **Консултиране** - етап от планирането, в който гражданите и заинтересованите страни са поканени да коментират намерението на управляващите да осъществят процес на планиране и да споделят мнения относно предложения подход на работа. Подходящи форми и начини за консултиране: *работни срещи, граждански панели, проучване на мнения – интервюта, "гражданско жури" и др.*
- **Вземане на съвместни решения** – това е един от най-важните етапи, при който заинтересованите страни работят съвместно с управляващите за формулиране на общи решения. Ефективни методи и подходи за вземане на съвместни решения са: *публично обсъждане, "кръгла маса", "обществен форум", "конференция на бъдещето", „планиране с участие – смесени работни групи".*
- **Изпълнение на решенията** (съвместни действия) - това е етапът на изпълнението, в който управляващите и гражданското общество предприемат съвместни действия за реализирането на конкретни дейности или инициативи: *обществено значими проекти, кампании в полза на околната среда, децата или хората с увреждания, подготовка на терени за зелени площи или залесяване, организиране на конференции, културни или спортни събития и др.*
- **Наблюдение и оценка на изпълнението** - заключителен етап от участието, в който освен управляващите органи, външни наблюдатели и оценители, трябва да бъдат включени и представители на гражданите и заинтересованите страни, участвали в етапите на планиране и изпълнение. *За тази цел могат да се формират смесени групи за мониторинг и оценка, обществени съвети, комисии и др.*

8.3. Някои подходи за вземане на съвместни решения

Обща характеристика на представените по-долу подходи е, че при всички тях се търсят съвместни, общи решения чрез постигане на консенсус между различните заинтересовани страни.

- ***Кръгла маса.*** Кръглата маса е открита обществена дискусия, водена от професионален модератор. Важна предпоставка за успеха на кръглата маса е различните групи участници да бъдат поставени при равни условия. Кръглата маса цели дългосрочни решения и устойчиви резултати по конкретна тема. По време на дискусията се води протокол, който е публичен и общодостъпен;
- ***Обществен форум.*** Форумът е цикъл от структурирани обществени дискусии (форум-сесии) между равнопоставени участници, които са разпределени по работни маси в зависимост от своята професионална или социална принадлежност (администрация, бизнес, култура, образование, млади хора, малки населени места и др.). Освен това в залата трябва да има достатъчно места за наблюдатели на процеса и представители на медиите. Дискусията се води от външен професионален модератор, а организацията на процеса се осъществява от местен екип - инициативна група. По време на всяка форум–сесия се води протокол, който е на разположение на всички, които проявяват интерес. Задължителни принципи на обществения форум са: откритост, спазване на правилата за работа, прозрачност и публичност, консенсус при вземане на решенията, които са задължителни за всички и подлежат на изпълнение и контрол.
- ***Конференция на бъдещето.*** Конференцията на бъдещето е структурирана и динамична обществена дискусия, която се провежда еднократно, но продължително (1-2 дни) и цели да очертае дългосрочна перспектива за развитие и да инициира процес за промяна чрез общо разбиране за действителната ситуация и формулиране на обща визия, цели и идеи за проекти. Целият процес се ръководи от външен, професионален модератор и се отразява във фото-протокол, който след конференцията се изпраща на всички участници. Резултатите са: формиране на обща, споделена от всички визия, цели и проектни предложения с участието на представителите на съответната общност.
- ***Планиране с участие.*** Планирането с участие е продължителен и комплексен процес (8-10 месеца), който обикновено се осъществява с участието на ключови заинтересовани страни и с подкрепа от външни експерти. Процесът се управлява от отговорните институции и се основава на партньорство и участие на всички заинтересовани страни и личности. Освен време са необходими определени ресурси и план за действие. Координацията на процеса се осъществява от Управляваща група, в която се включват отговорни представители на инициаторите, а по отделните теми/ сектори се сформират работни групи, в които участват както експерти от съответната институция, така и представители на заинтересованите страни с опит и експертиза по темата.

8.4. Важни принципи и правила за работа в процеса на включване на гражданите и прилагане на принципа на партньорството

- Преди включване на гражданите и заинтересованите страни в планирането и програмирането на развитието е необходимо да има ясна цел и добра предварителна подготовка;
- Важно е да има предварително разработен план за работа, с ясно дефинирани цели и етапи на процеса, участници, форми и подходи на работа, очаквани продукти и резултати и процедури за тяхното обществено одобрение и приемане;
- Преди избора на подхода, формите и методите на работа е необходим предварителен анализ на обективните условия, възможности и рискове;
- Всички заинтересовани страни трябва да бъдат официално поканени, но участието им е доброволно.
- На всеки етап е необходимо да се дава обратна връзка на всички участници и заинтересовани страни относно развитието на процеса и постигнатите резултати.

9. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Програмата за реализация на общинския план за развитие има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, определени с актуализирания документ за изпълнение на общинския план за развитие, да осигури съответствие на вътрешните и външни фактори за развитието, като ги обвърже с финансовите ресурси за реализация на плана и създаде условия за мобилизиране на ресурсите както в публичния, така и в частния сектор.

Програмата за реализация на общинския план за развитие на практика съдейства за осъществяване на основната стратегическа цел на държавната политика за регионално развитие, а именно постигане на устойчиво интегрирано развитие на районите и общините. Логиката на интервенциите на програмата показва как взаимодействат и се допълват отделните приоритети на стратегията за местно развитие във връзка с реализацията на стратегическите цели за съответния период. В случая с актуализирания план на община Созопол тази логика се запазва. С актуализацията на програмата за реализация се детайлизира списъка от мерки, чрез които се реализира всяка от специфичните цели на приоритетите на общинския план за развитие, ресурсите необходими за реализацията им, както и административните структури, които ще осъществят управлението и наблюдението на изпълнението. По всяка от мерките са посочени конкретните дейности и проекти, с които ще бъдат реализирани специфичните цели, респективно приоритетите на актуализирания документ за изпълнение на общинския план за развитие. За всеки проект в програмата за реализация е представена информация, съдържаща кратко описание и обосновка на проекта, финансовите ресурси, необходими за реализацията му, участието на различни финансови източници във финансирането му, продължителност и отговорна за реализацията институция (в случаите, когато за управление на проекта е създадено специално звено).

Предложената по-долу Програма за реализация отчита изискванията на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на ЕС, за периода на действие на плана с оглед подобряване достъпа до финансиране на проектите, включени в нея. Програмата за реализация обхваща срока на действие на общинския план за развитие.

Таблица 17: Програма за реализация на общинския план за развитие

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
ПРИОРИТЕТ 1: "ПОДОБРЯВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНОТО ОБРАЗОВАНИЕ, ЧОВЕШКИЯ И СОЦИАЛЕН КАПИТАЛ НА ОБЩИНАТА"					**10 042**
Специфична цел 1.1: Подобряване условията за развитие на личността					**3182**
Мярка 1.1.1: Привличане на специализирани медицински кадри и стимулиране на неправителствения сектор в разширяване и подобряване на здравните услуги					**780**
	Обновяване на медицинските пунктове в селищата извън Созопол	2012-2014	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Финансово стимулиране на медицински специалисти за привличането им в непривлекателни селски райони на общината	2012-2013	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Участие в международни проекти и здравни мрежи	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	30
	Активно включване на неправителствения сектор в разширяване и подобряване на здравните услуги	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	50
	Изграждане на поликлиника с модерно обслужване и привличане на добри професионалисти за меди-цинско обслужване на населението	2013-2014	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	500

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
Мярка 1.1.2: Развитие фестивалната и културната дейност, домакинство на национални и международни културни прояви					**900**
	Реконструкция и модернизиране на общинските културни институции - читалища, зали, младежки клубо-ве	2012-2014	ОПРР / ПРСР	Дирекция „ЕМСКХД”	200
	Подобряване на информационната система и рекламата за културните обекти в общината	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	50
	Инициране на нови фестивални прояви в град Созопол	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	200
	Ремонт и реконструкция на сградата „Тракийски хан” и установяването на общински Етнографски музей	2012-2014	ОПРР / общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	50
	Насърчаване на предприемачеството в сферата на културата, обвързване с културен туризъм	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Организиране на идентични и/или паралелни международни културни прояви в рамките на мрежи от партньорски градове в и извън България на принципа на ротационното домакинство	2013-2015	ИНТЕРРЕГ / ПТРС Югоизт. Европа / общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Ремонт на археологическия музей	2012-2017	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Реконструкция и модернизация на художествената галерия	2012-2018	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	100
Мярка 1.1.3: Развитие на спорта и младежките дейности в специфични за общината насоки					**1502**
	Реализиране на публично-частни партньорства при изграждане и ползване на спортните обекти	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	2
	Изработване на спортен календар от специалисти, включващ общински, републикански и международни спортни мероприятия	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	20
	Изграждане на футболен стадиони с комбинирана спортна площадка в с. Росен	2012-2013	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „ЕМСКХД”	350
	Изграждане на нова модерна база за развитие на морските спортове и подновяване на материалната база - гребна база, водолазен център, ветроходство	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	250
	Създаване на клуб по подводен риболов в гр. Созопол	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	50
	Осигуряване на достъп на хора с увреждания до спортните бази	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	70
	Възстановяване на традиционни спортни прояви	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	30
	Създаване на общински мажоретен състав	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	30
	Изграждане на школа по морски спортове	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Подпомагане на детския и юношески футбол	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Създаване и финансово обезпечаване на младежка инициативна група, която да обедини младите хора и да изготви план за младежки дейности	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	50
	Изграждане на спортни центрове и младежки центрове в селата на територията на общината	2013-2015	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	450

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
Специфична цел 1.2: Повишаване на общото и специализираното образователно равнище					**3140**
Мярка 1.2.1: Подобряване качеството и осигуряване на равен достъп до образование					**2360**
	Създаване на фонд за допълнително възнаграждение на учителите от общинския бюджет	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	300
	Превръщане на затворени училища по селата в зелени училища и летни лагери	2013-2015	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „ЕМСКХД”	500
	Основен ремонт на ОУ "Христо Смирненски" - с. Атия, ОУ "Отец Паисий" - с. Равна гора, ОУ "П. К. Яворов" - с. Крушевец	2013-2015	общински бюджет / ПРСР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	1260
	Осигуряване на транспорт за учениците на територията на общината, вкл. закупуване на необходимите транспортни средства	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	300
	Финансово подпомагане на деца с изявени дарби	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	50
Мярка 1.2.2: Развитие на специализираното образование в приоритетни сектори на територията на общината					**780**
	Осигуряване на подходящи връзки между Бургаските университетски институции и стопански субекти от общината, които биха могли да извлекат значителни ползи от наличния академичен капацитет	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Приоритетно подпомагане на квалификацията и преквалификация на заети в секторите туризъм, селско и горско стопанство, хранително-вкусова промишленост, културно-историческо наследство	постоянно	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Осигуряване на стипендии за учащи и студенти в сферата на туризма, рибарството, аквакултурите, селското и горското стопанство, хранително-вкусовата промишленост, културно-историческото наследство, за допълнителната им квалификация в престижни образователни и професионални институции в и извън България	постоянно	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ЕМСКХД”	200
	Осигуряване на масов достъп до актуална информация и повишаване на научното обслужване в аграрния сектор	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Подкрепа за професионално обучение на заетите в сектора Рибарство и аквакултури	постоянно	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	150
	Проучване на възможностите за създаване на специализирано учебно заведение по туризъм, рибарство и аквакултури	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	30
Специфична цел 1.3: Насърчаване развитието на пазара на труда и социална интеграция					**3670**
Мярка 1.3.1: Развитие на пазара на труда и предприемачеството					**470**
	Усъвършенстване на системата за координация между работодателите и Агенцията по заетостта и насърчаване използването на предлаганите от ДБТ услуги по заетостта	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Изграждане на информационна система за търсената от инвеститорите работна сила и съответно предлаганите специалисти	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Подкрепа за жителите на общината при предоставяне на обучение за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения	постоянно	ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	100

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Подкрепа за жителите на общината при предоставяне на консултантски услуги за стартиране и развитие на предприемачески инициативи	постоянно	общински бюджет / ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Подкрепа на безработни лица за стартиране на собствен бизнес	постоянно	ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Помощ за индивиди за самонаемане	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Осигуряване на трудова заетост на местни безработни чрез включването им в изпълнението на общински инфраструктурни проекти	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Развиване на институционални механизми с участието на социалните и икономическите партньори и мониторинг на нуждите на пазара на труда	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
Мярка 1.3.2: Повишаването на квалификацията и преквалификацията на икономически активните лица на територията на общината					**650**
	Подкрепа за професионално обучение на предприемачи и самонаети;	постоянно	ОПРЧР	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Езиково обучение;	постоянно	ОПРЧР	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Създаване на център за квалификация и преквалификация на кадри (по възможност в партньорство със съседни общини) в секторите селско, горско и рибно стопанство, аквакултури и туризъм;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ИДМДТ"	250
	Организиране на програми за повишаване на квалификацията на професионалните кадри ;	2013-2016	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ИДМДТ"	150
	Организиране на програми за обучение на непрофесионални кадри (в селски, еко- и хоби- туризъм, рибо-лов) ;	2013-2017	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ИДМДТ"	100
Мярка 1.3.3: Социална интеграция					**620**
	Модернизация на системите за социална защита, така, че да стимулират поддържането на заетостта.	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД"	50
	Въвеждане на ефективни мерки против социално изключване на представители на уязвими групи;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД"	50
	Насърчаване достъпа на уязвимите групи до образование и мотивиране за активно поведение на трудо-вия пазар;	постоянно	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ЕМСКХД"	120
	Интеграция на децата от етническите малцинства, чрез мерки за стимулиране на тяхното активно участие в самодейни и художествени състави и групи;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД"	100
	Подобряване достъпа на хора с увреждания до обществени места, сгради, транспорт, обществена инфор-мация	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРСР	Дирекция „ЕМСКХД"	300
Мярка 1.3.4: Подобряване качеството и увеличаване диапазона на социалните услуги					**1930**
	Осигуряване на максимално широк набор от социални услуги, предоставяни в домашна среда;	2012-2013	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ЕМСКХД"	50
	Поддържане на услугата социален патронаж за цялата община;	постоянно	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ЕМСКХД"	100
	Осигуряване на услугите „социален асистент" и „домашен помощник" за самотни възрастни хора, хора с увреждания и деца със специални нужди;	постоянно	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ЕМСКХД"	100

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Закупуване на специализиран автомобил с платформа за транспорт на хора с увреждания;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Развитие на малки фамилни центрове за отглеждане на сираци;	2012-2013	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ЕМСКХД”	200
	Изграждане на обществена трапезария за социално слаби;	2012-2013	общински бюджет / ОПРЧР	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Изграждане на Център за обществена подкрепа ;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	50
	Изграждане на Дневен център за деца с увреждания – гр. Черноморец;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	200
	Изграждане на Център за настаняване от семеен тип, за извеждане на деца от специализирани институции – с. Атия ;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	200
	Изграждане на Дневен център за възрастни с увреждания .;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	200
	Изграждане на хосписи с мобилни грижи по домовете ;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	300
	Изграждане на модерен дом за възрастни хора ;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	200
	Изграждане на защитени жилища за хора в неравностойно положение ;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	100
	Предоставяне на помещения за нуждите на нестопанските организации в общината .;	2013-2015	общински бюджет / ОПРЧР / ОПРР	Дирекция „ЕМСКХД”	30
ПРИОРИТЕТ 2: „ОСИГУРЯВАНЕ НА ОПТИМАЛНИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕСА И СТИМУЛИРАНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО”					**21 694**
Специфична цел 2.1: Подобряване на услугите и инфраструктурата за местния бизнес					**19674**
Мярка 2.1.1: Подобряване на общите условията за бизнес в общината					**384**
	Развитие и предоставяне на нови онлайн услуги от общинската администрация;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Административна подкрепа за бизнеса в изготвяне и реализация на инвестиционни проекти и бизнес планове;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Увеличаване броя на инициативите за публично-частни партньорства между общината и бизнеса;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	2
	Увеличаване броят на концесионираните обекти;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	2
	Създаване на център за разпространение на информация, обучение, консултации и подкрепа на стартиращи и други МСП;	2013-2015	общински бюджет / ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	300

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
Мярка 2.1.2: Подобряване на условията за представителите на селско- и горскостопанския сектори					**3810**
	Съдействие за комасация на необходимата земя при подмяна и увеличаване на трайните насаждения (лозя, овощни градини);	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Подпомагане на фермерите да отговарят на стандартите и изискванията на ЕС;	постоянно	ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	300
	Информационна, методическа и организационна помощ за създаване на сдружения за напояване;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Осигуряване на достъп до научно-приложните разработки за оптимизиране на напояването (информационно-съветваща система);	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Разпространение на информация за изискванията и предимствата на биологичното земеделие.	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Организационна помощ за сертифициране и регистрация на биологични ферми;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	60
	Изготвяне/актуализация на земеустройствени проекти и схема за микро-районирање на културите;	2012-2015	общински бюджет / частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Подготовка на технологичен план, залесяване, презалесяване и поддръжка на горските култури;	2012-2017	общински бюджет / частни средства / ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	1000
	Подобряване на достъпа до земеделските стопанства - изграждане, отводняване и стабилизиране на селскостопански пътища;	2012-2017	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	400
	Изграждане и подобряване на горски пътища;	2012-2017	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	500
	Изграждане и подобряване на горски водни пунктове за борба с пожарите	2012-2017	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	350
	Изграждане на сезонно земеделско тържище и борса;	2013-2015	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	650
	Актуализиране и картиране на микрорайоните, подходящи за поливно земеделие – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г.;	2012-2015	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Организиране на базари за продукти от биологични ферми;	2013-2015	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
Мярка 2.1.3: Подобряване на условията за рибарския бизнес и за отглеждащите аквакултури					**11700**
	Подкрепа за реализацията на стратегията на Местната рибарска група	2012-2013	ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	7000
	Популяризиране на морския риболов и специфичните за общината рибни продукти;	2012-2013	общински бюджет / ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Подпомагане на частния сектор за изграждане на сервизна база, свързана с морските дейности, в т.ч. оборудване на малки морски съдове;	2012-2013	частни средства / ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	3000
	Обновяване и изграждане на рибарски пристанища в Созопол и Черноморец и на лодкостоянки;	2012-2013	ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	1000

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Подкрепа за научни изследвания, проучващи възможностите за развитие на сектора на територията на общината;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Изграждане на местна борса за риба и рибни продукти;	2013-2015	ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	500
Мярка 2.1.4: Подобряване на услугите за представителите на хранително-вкусовата промишленост					**3780**
	Анализ на местните ресурси и потенциални възможности за инвестиционни инициативи в хранително-вкусовата индустрия.	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Осигуряване на предпоставки и стимулиране развитието на преработваща селскостопански продукти промишленост, основана на малки и средно големи стопански субекти, които да затворят производствения цикъл в селата на територията на общината;	2012-2013	общински бюджет / ОПРКБИ / ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Предоставяне на общински терени за ползване за развитие на сектора;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Създаване на модерен индустриален парк (устройствено планирана и инфраструктурно съоръжена площадка) за привличане на инвеститори в мощности за преработка на растителна и животинска продукция;	2013-2015	общински бюджет / ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	3500
Специфична цел 2.2: Реализиране на различни форми на стимули за местния бизнес в приоритетните за общината сектори					**1820**
Мярка 2.2.1: Стимулиране и развитие на клъстери и бизнес мрежи					**450**
	Проучване на възможностите и изготвяне на проекти за създаване на клъстери в туризма, морската индустрия, селското стопанство и преработвателната промишленост;	2013-2015	общински бюджет / ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Укрепване на сътрудничеството със съществуващите и стимулиране създаването на нови браншови организации и партньорства между селскостопанските производители (зърнопроизводители, животновъди, овощари, пчелари);	2013-2015	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Подпомагане създаването на мрежа от ферми за аквакултури;	2013-2015	общински бюджет / ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Подпомагане развитието на рибарски общности;	2013-2015	общински бюджет / ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Стимулиране изграждането на клъстер “Туризъм”	2013-2015	общински бюджет / ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Включване в регионален клъстер “Морска индустрия”	2013-2015	общински бюджет / ОПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Създаване на условия за включване в регионален клъстер “Бургаски храни“;	2013-2015	общински бюджет / ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Подкрепа за създаването на организации и сдружения на представители на местната хранително-вкусова промишленост;	2013-2015	общински бюджет / ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	50
Мярка 2.2.2: Стимулиране и подпомагане на местния бизнес					**1370**
	Подкрепа на натурални и полу-пазарни стопанства за превръщането им в пазарно-ориентирани;	постоянно	ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	700

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Стимулиране и подпомагане на местния бизнес за кандидатстване по различни донорски програми и финансови инструменти;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Оказване на подкрепа и помощ при развитие капацитета на местния бизнес за кандидатстване в рамките на ОПРКБИ и ПРСР;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Подпомагане на частни инициативи за създаване на микро- предприятия;	постоянно	общински бюджет / ПРСР / ОПРКБИ	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Прилагане на стратегия за местно развитие - ЛИДЕР;	2012-2013	ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	220
	Въвеждане на данъчни облекчения за развитието на малкия и среден бизнес в приоритетни направления – селско, горско и рибно стопанство, аквакултури и преработвателна промишленост;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Консултантска и методическа подкрепа за създаване и развитие на МСП в преработващата промиш-леност;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Организиране на ефективна реклама за общината като перспективно място с добри условия за правене на успешен бизнес;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Създаване на координационна програма за насочване на нови инвестиционни инициативи към храните л-но-вкусовата промишленост;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
ПРИОРИТЕТ 3: „ПОДОБРЯВАНЕ НА СВЪРЗАНОСТТА И ФИЗИЧЕСКАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА ОБЩИНАТА"					**37 541**
Специфична цел 3.1: Подобряване на транспортната обстановка					**17401**
Мярка 3.1.1: Изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща общинска пътна мрежа					**14371**
	BGS1037 /1-9, Бургас - Маринка/ - м. Отманли - Граница общ./Бургас - Созопол/ - Черноморец	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	1535
	BGS1210 / 11-99/ - Созопол - къмпинг Каваци /11-99/	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	2341
	BGS1211 /11-99 - Черноморец - Созопол/- Равадиново	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	1300
	BGS2216 /1-9, Крушевец - м. Босна/ - Индже войвода	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	670
	Местен път - с. Черноморец - къмпинг "Златна рибка"	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	3525
	Отклонение от път /Атия - Росен/ до с Равадиново - 10 км	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	2500
	с. Равадиново - в.с. Дюни - 4 км	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Изграждане на липсваща пътна връзка между Вършило и Индже войвода – 6 км.	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	2300
Мярка 3.1.2: Подобряване на инфраструктурата за развитие на водния транспорт					**430**
	Възобновяване проучванията за изграждане на яхтено пристанище в залива Вромос край Черноморец;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	30
	Модернизация на малките пристани за използване от туристите;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Осъвременяване на съоръженията и откриване на крайбрежна линия "Черноморец - Созопол - Дюни - Ропотамо";	2013-2015	общински бюджет / ОПРР / ОПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	200

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
Мярка 3.1.3: Подобряване на транспортното обслужване					**2600**
	Откриване на нови автобусни линии. Осигуряване на ежедневни връзки между селата и общинския цен-тър;	2012-2013	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Подобряване на системата за обществен транспорт чрез модернизиране на автопарка;	2012-2013	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	500
	Разработване и приемане на транспортна схема за цялата община;	2013-2015	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Създаване на общински фонд за поддържане на транспортната инфраструктура и модернизиране на общинските пътища;	2013-2015	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Изграждане на автогара с транспортен информационен център ;	2013-2015	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	1500
	Изграждане на пешеходен надлез на разклона с Атия;	2013-2015	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	300
Специфична цел 3.2: Обновяване и подобряване на физическата среда					**19000**
Мярка 3.2.1: Благоустрояване на публичните пространства					**1800**
	Обновяване на съществуващите и изграждане на нови защитени детски площадки;	2012-2013	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Изграждане на крайбрежна алея в кв. Буджака;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Изграждане на парково пространство в с. Равадиново;	2012-2013	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Възстановяване на обществени зелени площи – паркове и градини в селата в пределите на общината;	2012-2013	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	300
	Изграждане на спортни и фитнес площадки в селата от общината;	2012-2013	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Ремонт на южната крайбрежна алея в стария град на Созопол;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Реконструкция на градската градина в Созопол;	2013-2015	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	300
	Цялостно благоустрояване на местността „Мисари";	2013-2015	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	300
Мярка 3.2.2: Рехабилитация на селищната улична мрежа					**17200**
	Изграждане и ремонт на пешеходни настилки и тротоари в градовете Черноморец и Созопол;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	500

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Ремонт и асфалтиране на улици в градовете Черноморец и Созопол;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	300
	Ремонт на улиците в Стария град на Созопол;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Изграждане, реконструкция и рехабилитация за улична мрежа, тротоари и площади в селата на община-та;	2013-2015	общински бюджет / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	700
	Трасиране и изграждане на нова уличната мрежа (кв. Буджака и кв. Мисаря);	2013-2015	общински бюджет / заем	Дирекция „УТКИПЕ"	15000
	Изграждане на паркинги в кв. Буджака и кв. Мисаря;	2013-2015	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	500
Специфична цел 3.3: Подобряване на информационната и комуникационна свързаност за населението и бизнеса					**1140**
Мярка 3.3.1: Развитие на телекомуникационната и съобщителната мрежи					**800**
	Оборудване на MSAN /мрежа с многофункционален достъп/ в населените места Черноморец - в. з. Чер-венка, м. Аклади; зоната между к-г "Градина" и к-г "Златна рибка"; к-с "Санта Марина" - срещу к-г "Златна рибка"; гр. Созопол - м."Буджака"- 2 бр., в района след в.с. "Дюни";	2012-2013	телекомуникац. компании	Дирекция „УТКИПЕ"	500
	Проектиране и изграждане на съвременна инфраструктура в новосъздаващите се жилищно-курортни зони;	2012-2013	телекомуникац. компании	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Подобряване на телекомуникационното обслужване в малките населени места на основата на нови циф-рови телефонни централи;	2012-2013	телекомуникац. компании	Дирекция „УТКИПЕ"	200
Мярка 3.3.2: Развитие на информационното общество					**340**
	Подобряване достъпа до и развитието на онлайн публични и бизнес услуги;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Подпомагане на бизнеса, в т.ч. МСП за възприемане и ефективно използване на информационните и комуникационни технологии;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Въвеждане на информационни и комуникационни технологии във всички нива на образованието и здра-веопазването;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	20
	Осигуряване на достъп до високоскоростен широколентов интернет за по-голямата част от жителите на Общината;	2012-2013	общински бюджет / ПРСР / телеко-муникац. компа-нии	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Осигуряване на свободен за жителите достъп до интернет, информационни и комуникационни технолог-ии в селските читалища на територията на общината;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	20

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
ПРИОРИТЕТ 4: „ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОБСТАНОВКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА”					**130 040**
Специфична цел 4.1: Оптимизиране управлението на отпадъците					**900**
Мярка 4.1.1: Рекултивация на нарушени терени					**450**
	Премахване на нерегламентираните сметища и рекултивация на нарушени терени;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	150
	Саниране и рекултивация на досега действащите регламентирани депа на територията на общината;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Санкциониране и премахване на незаконни и опасни постройки;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	200
Мярка 4.1.2: Подобряване на системата за управление на отпадъците					**150**
	Създаване на система за контрол при депониране на битови, строителни, опасни и промишлени отпадъци;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Извършване на ежегоден мониторинг на компонентите, касаещи управлението на отпадъците - води, въздух, почви, инфилтрат и др.;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Повишаване капацитета на системата за разделно събиране на ТБО и популяризиране важността на системата сред обществеността;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
Мярка 4.1.3: Инфраструктурно и технологично осигуряване на управлението на отпадъците					**300**
	Изграждане на депа за строителни отпадъци;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Изграждане на площадки за компостиране на биоразградими отпадъци;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Закупуване на модерна техника за почистване на улиците	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	100
Специфична цел 4.2: Подобряване на ВиК мрежите и съоръженията					**118760**
Мярка 4.2.1: Подобряване на съоръженията и инфраструктурата за довеждане на питейни води					**18830**
	Реконструкция на водопроводната мрежа в старата част на гр. Созопол;	2012-2013	общински бюджет / ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	500
	Реконструкция на водопроводна мрежа с. Равна гора;	2012-2013	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	1500
	Изграждане на водопровод кв. "Мисаря" - гр. Созопол;	2012-2013	общински бюджет / ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	2130
	Разширяване и модернизация на водопроводната мрежа в новата част на гр. Созопол и привеждането ѝ в съответствие с нарасналите потребности;	2013-2015	общински бюджет / ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	300
	Разширяване и модернизация на водопроводната мрежа в Черноморец;	2013-2015	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Изграждане на нов питеен водопровод за с. Присад /в т.ч. инженерно геоложко проучване / – окончателно реализиране на дейността;	2014-2017	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	2500
	Изграждане на водоеми с. Равадиново, с. Зидарово, с. Крушевец /вкл. инженерно геоложки проучвания/;	2014-2017	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	4500
	Реконструкция на водоснабдителна мрежа с. Зидарово, с. Росен, с. Крушевец;	2013-2015	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	7000

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Реализиране на дейности за възстановяване на замразеното строителство на язовирите "Инджe войвода" и "Раков дол" (финансиране на проектиране и проучване)	2013-2015	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Мярка 4.2.2: Подобряване на съоръженията и инфраструктурата за отвеждане и пречистване на отпадни води				**99930**
	Доизграждане на ПСОВ - Созопол и довеждащи колектори;	2012-2014	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	35000
	Изграждане на канализация в с. Зидарово, с. Росен, с. Крушевец, с. Равна гора;	2012-2013	ПУДОС / ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	11300
	Изграждане на пречиствателно съоръжение за отпадъчни води от канализационната мрежа с. Равна гора;	2012-2013	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	2000
	Заустване на условно чисти води от ПСОВ-Созопол;	2012-2014	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	700
	Изграждане на канализационен тласкател и главен колектор от с. Черноморец за включване на отпадъчните води в ПСОВ - Созопол;	2012-2014	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	8000
	Рехабилитация на канализационната мрежа в гр. Созопол;	2012-2014	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	2000
	Изграждане на довеждащи колектори от стар град - Созопол до КПС "Пристанище";	2012-2014	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	630
	Изграждане на Канална помпена станция /КПС/ "Пристанище" и тласкатели;	2012-2014	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	3500
	Изграждане на КПС "Хармани", тласкатели и главен колектор;	2012-2014	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	7700
	Изграждане на канализационна мрежа за кв. „Мисаря";	2012-2014	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	3400
	Изграждане на системи за вторично пречистване на водите и включване в експлоатация на ПСОВ на в.с. Дюни – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;	2014-2016	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	2000
	Изграждане на КПС - Веселие / местност "Ачмалъци" и местност "Мапи" - з-ще гр. Созопол, КПС "Каваци" - землище гр. Созопол, КПС "Буджака" - землище гр. Созопол, КПС "Златна рибка" - землище гр. Созопол, КПС "Дюни" - землище гр. Созопол, КПС "Алепу" - землище гр. Созопол – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;	2014-2016	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	6000
	Изграждане на КПС - Атия с тласкател и довеждащ колектор за включване в ПСОВ - Созопол;	2014-2016	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	5500
	Изграждане на канализация с.о. Червенка - землище с. Черноморец и включване в канализационен тласкател на с. Черноморец до ПСОВ - Созопол;	2014-2016	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	3000
	Изграждане на КПС с. Зидарово – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	700
	Изграждане на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води от канализационната мрежа с. Крушевец, с. Зидарово, с. Росен;	2014-2016	ПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	6000
	Изграждане на канализация в с. Атия;	2014-2016	ОПОС	Дирекция „УТКИПЕ"	2500
	Специфична цел 4.3: Осигуряване на защита от природни и антропогенни рискове				**8810**
	Мярка 4.3.1: Борба с ерозията и абразията и укрепване на свлачищата				**8700**
	Укрепване на свлачищата при к-г Черноморец;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	200

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Преработка на вълнозащитния мол и изграждане на наносоотклоняваща щпора при пристанище "Дюни";	2012-2013	общински бюджет / ОПРР / ОПРСР	Дирекция „УТКИПЕ"	500
	Укрепване на морския бряг в Черноморския район - участъци с обща дължина 21 952 м (от нос Форос до н. Чукаля; от нос Чукаля до н. Атия - около парк Росенец; от н. Акин до н. Хрисосотира, от н. Хрисосотира до вълнолома на гр. Созопол);	2014-2016	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	5000
	Укрепване на морския бряг в Созополския район - общо 8 700 м (от вълнолом Созопол до н. Христос - защита на малкия Созополски залив с дистанционни инженерни съоръжения) – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;	2014-2016	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	3000
	Мярка 4.3.2: Справяне с кризисни ситуации				**110**
	Изготвяне на общинска програма за действие при кризисни ситуации;	2012-2013	общински бюджет	кмет на общината	20
	Сформиране, обучение и подготовка на спасителни групи в случаи на природни бедствия, аварии и катастрофи;	2012-2014	общински бюджет	кмет на общината	30
	Сформиране, обучение и подготовка на доброволчески отряди за ранно реагиране в случаи на природни бедствия, аварии и катастрофи;	2012-2015	общински бюджет	кмет на общината	30
	Изграждане на система за ранно сигнализиране при извънредни и кризисни ситуации	2012-2016	общински бюджет	кмет на общината	30
	Специфична цел 4.4: Съхраняване и популяризиране на биологичното разнообразие				**830**
	Мярка 4.4.1: Опазване на биоразнообразието				**610**
	Провеждане на активна информационна кампания за стойността и качеството на природата в общината	2012-2013	общински бюджет / ОПОС / ПСРС	Дирекция „УТКИПЕ"	60
	Проучване и популяризиране на видовия състав на флората и фауната в региона;	2012-2013	общински бюджет / ОПОС / ПСРС	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Увеличаване броя на защитените територии в общината, чрез мероприятия по опазване и възстановяване на застрашени биологични видове;	2012-2013	общински бюджет / ОПОС / ПСРС	Дирекция „УТКИПЕ"	300
	Включване на нови територии в екологичната мрежа „Натура 2000";	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Изготвяне на Планове за управление на защитените местности;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Мярка 4.4.2: Екологичен мониторинг				**140**
	Изготвяне на общинска програма за околна среда;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	30
	Приемане на общинска наредба за опазване на околната среда;	2012-2014	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	10
	Организиране извършване на постоянни наблюдения от страна на РИОСВ – Бургас по отношение състоянието на компонентите на околната среда – състояние на въздуха, морската вода, реките и шумово замърсяване на територията на общината;	2013-2015	бюджет на РИОСВ	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Постоянно наблюдение на радиационното замърсяване на залива Вромос;	2013-2015	бюджет на РИОСВ	Дирекция „УТКИПЕ"	50

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за изпълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
Мярка 4.4.3: Подобряване на екологичното състояние на общината					**80**
	Разработване и реализиране на програма „За чист Созопол”;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Провеждане на инициативи за повишаване съзнанието на гражданите във връзка със стремежа към намаляване на общото количество отделени битови отпадъци;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	30
Специфична цел 4.5: Внедряване на енергоспестяващи технологии и стимулиране използването на възобновяеми енергийни източници					**740**
Мярка 4.5.1: Диверсифициране на енергийното потребление					**350**
	Изготвяне на общинска програма за разширяване на делът консумирана енергия от ВЕИ в общото енергийно потребление на общината;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Въвеждане на алтернативно енергоснабдяване чрез разработване на проект за газификация на общината;	2012-2014	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Стимулиране на местата за настаняване и другите обекти, обслужващи туризма да развиват собствен добив на енергия от ВЕИ;	2012-2015	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	200
Мярка 4.5.2: Подобряване на енергийната ефективност					**390**
	Изготвяне на общинска програма за енергийна ефективност;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	50
	Разширяване на мрежата от енергоефективно улично осветление;	2012-2013	общински бюджет / фонд "Козлодуй" / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	100
	Разработване на общинска програма за стимулиране на бизнеса, въвеждащ мерки за енергоспестяване;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „УТКИПЕ"	200
	Въвеждане на минимални критерии за енергийна ефективност на стопанските субекти;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	20
	Инициране на конкурс и награда за туристическо предприятие с най-добра стратегия за енергийна ефективност;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „УТКИПЕ"	20
ПРИОРИТЕТ 5: „ПРЕДЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ”					**14 310**
Специфична цел 5.1: Разнообразяване на туристическата привлекателност на общината чрез предлагане на алтернативни продукти					**8440**
Мярка 5.1.1: Проучване, социализиране и популяризиране на културно-историческото наследство на територията на общината					**1830**
	Изготвяне на актуална експертна оценка за състоянието на съществуващите туристически обекти и довеждащата инфраструктура на територията на общината;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Проучване, съхранение и експониране на археологически обекти;	2012-2013	ОПРР / ПТГСБТ	Дирекция „ИДМДТ"	500
	Сертифициране и контрол на туристическите фирми, организиращи посещения в археологическите обекти;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Разработване на проект за включването на островите Св. Иван, Св. Петър и Св. Кирик в туристическото предлагане;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	60

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Устройване на “улица на занаятите”, организиране на Панаир на местните занаяти;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	240
	Устройване на пешеходна зона до параклисите в Старинен Созопол - "Св. Марина", "Св. Зосим", "Св. Атанас", "Св. Димитър", "Св. Апостоли", "Св. Пантелеймон”;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Подобряване на инфраструктурата и достъпа до експонираните и атрактивни археологически артефакти извън Созопол и Черноморец;	2012-2013	ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	300
	Изграждане на Културно-анимационен център „Свети Никола”, гр. Черноморец;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Развитие на туристически продукт „Етнографски комплекс Созопол”, включващ традиционните са града: производство на смокиново сладко, изработване на рибарски мрежи и принадлежности, изработване на дантели;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	250
	Мярка 5.1.2: Популяризиране на селския туризъм, като алтернативен и високо потенциален туристически продукт				**240**
	Подкрепа за създаване на местни сдружения за развитие на селски туризъм (Инджe войвода, Крушевец, Вършило);	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	60
	Системно проучване, картотекиране и категоризиране на ресурсите за селски туризъм;	2012-2013	ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Създаване на завършен продукт за селски туризъм “Созополска Странджа” (включващ природно и културно наследство, бит и обичаи);	2012-2013	ПРСР	Дирекция „ИДМДТ"	80
	Мярка 5.1.3: Развитие на фестивалния, спортния и конгресен туризъм				**3970**
	Изготвяне на актуални програми за празничните обичаи и обреди в селата;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Разработване на туристически продукт “фестивален туризъм”, включващ патронни празници (Св. Марина, Св. Николай), кукерски празници (Черноморец, Зидарово) и др.;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Включване на атрактивни събития от културния календар на общината в туроператорски пакети;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	20
	Създаване на организация за развитие на конгресен туризъм с участието на общината, бизнеса и НПО;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Организиране и провеждане на турнири по плуване, гребане, сърф, подводен риболов, плажен волейбол, туристическо ориентиране и др.;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	250
	Развитие на услугите за спортен морски (Созопол, Черноморец) и сладководен риболов (водоеми край Черноморец, Равадиново, Равна гора, Габър);	2012-2013	общински бюджет / частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Изграждане/окомплектоване на яхтено пристанище в Черноморец;	2012-2013	частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	400
	Изграждане на мостици в к-г "Градина", м. Червенка, плаж Харманите и м. Буджака;	2012-2013	частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	400
	Изграждане на голф-комплекс и голф-игрище чрез ПЧП;	2013-2015	частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	2500
	Мярка 5.1.4: Развитие на екологичния, ловния и природо-познавателния туризъм				**2400**
	Разработване на маршрути и беседи за посещения на природни забележителности - р-т "Пясъчна лилия", м. "Колокита", блато "Алепу", нос "Агалина" и др.;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	50

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Включване на плажове в движението "Син флаг";	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Развитие на инфраструктурата и повишаване на популацията в дребно-дивечовите стопанства; изготвяне на офертни пакети за ловен туризъм;	2012-2013	ПРСР / частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Изграждане на нови пешеходни алеи;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Проектиране и изграждане на пешеходни и вело-пътеки (Созопол - Зл. рибка - Св. Марина, Черноморец – Бакърлъка; Равадиново - Малкото кале; Созопол - Каваци - Дюни и др.);	2013-2015	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	600
	Изграждане на еко-туристическа инфраструктура в защитените обекти - пътеки, заслони, пейки, наблюда-телни площадки, места за палене на огън и др;	2013-2015	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	300
	Проектиране и изграждане на Ботаническа градина в Равадиново на принципа на ПЧП	2013-2015	общински бюджет / частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	1000
Специфична цел 5.2: Обвързване на селското стопанство, риболовът и хранително-вкусовата промишленост със силния туристически сектор					**5870**
Мярка 5.2.1: Координация и обвързване на секторите					**240**
	Изработване на цялостно "меню за свободното време" – в обхват на различни изохронни и теми, както в територията на община Созопол, така и извън нея (чрез конкурс);	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Разработване на механизми за директни търговски връзки между местните производители и туристичес-кия бизнес;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Осигуряване на безплатни и преференциални места за местни производители за предлагане на тяхната продукция на туристи във високия туристически сезон;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Разработване на интегрирани туристически маршрути за територията на цялата община;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Организиране на съвет за интегрирано развитие на секторите с участието на представители на всичките браншове;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	30
	Осигуряване на безплатни / евтини места за местни производители на тържище за селскостопанска про-дукция на територията на Созопол – окончателно реализиране на дейността - след 2013 г;	2013-2015	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
Мярка 5.2.2: Подобряване качеството на туристическото предлагане					**4510**
	Стимулиране създаване на местни браншови и продуктови сдружения – с обхват на цялата община и по туристически локализации/селища;	2012-2013	общински бюджет / браншови орга-низации	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Организиране на конкурси, стимулиращи стремежа към висок професионализъм и качество - за най-добър хотелиер, гид/аниматор, ресторантьор и т.н;	2012-2013	общински бюджет / браншови орга-низации	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Провеждане на периодични проучвания сред туристите за удовлетвореността от туристическото им обс-лужване (информационно, хотелиерско, ресторантьорско, тур- операторско, транспортно);	2012-2013	общински бюджет / браншови орга-низации	Дирекция „ИДМДТ"	60

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Изграждане на туристически информационен център – на принципа на ПЧП;	2013-2015	общински бюджет / частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	300
	Изграждане на летище за малки самолети в Равна гора на мястото на предишното селско-стопанско летище - на принципа на ПЧП;	2013-2015	частни средства	Дирекция „ИДМДТ"	4000
Мярка 5.2.3: Популяризиране на интегрирания туристически и производствен продукт на общината					**1120**
	Създаване на уникално рекламно послание (мото) и туристически/ търговски знак (лого);	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	20
	Реализиране на единна програма за визуална информация, ориентация и реклама на туристическото предлагане и местните продукти;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Обогатяване на web-страницата на общината с информация за местната селскостопанска, рибна и хранителна продукция;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Обновяване и поддържане на WEB страница на общината с актуална информация за туристическото предлагане (единен информационно-резервационен портал); изграждане на мрежови връзки към всички WEB сайтове, рекламиращи българския туризъм;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Периодично организиране на масирани рекламни кампании, в.т.ч. и платени публикации в специализирани чуждестранни издания;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Изработване на мултимедийна презентация на общината с многоцелево предназначение – публични форуми, културни институции, обществен транспорт, бил-бордове, заведения;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Инициране и провеждане на туристически семинари, изложби, презентации и конкурси;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Организиране на промоции на нови туристически и традиционни селскостопански и рибни продукти;	2012-2013	общински бюджет / ОПРР	Дирекция „ИДМДТ"	50
	Участие в туристически изложения и борси и изложения за местни селскостопански, рибни и хранителни продукти;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	200
	Провеждане на маркетингови проучвания за определяне на приоритетните пазари за местните продукти, установяване на контакти с организации – потенциални “агенти” за нови дистрибуционни канали;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	100
	Организиране на информационна кампания за новите тенденции и философията на устойчивия туризъм;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ИДМДТ"	50
ПРИОРИТЕТ 6: „ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНАТА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА САМОСТОЯТЕЛНИ И ПАРТНЬОРСКИ ПРОЕКТИ”					**1 638**
Специфична цел 6.1: Повишаване на административния капацитет на общинската администрация.					**958**
Мярка 6.1.1: Подобряване на местното самоуправление					**616**
	Въвеждане на съвременни информационни продукти за обслужване на населението и бизнеса, базирани на технологията "Електронна община" с три компонента: - Население - Администрация; Администрация - Бизнес; Администрация - Администрация;	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	100

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Обучение на местната администрация за работа с нови информационно-комуникационни технологии;	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	30
	Създаване на капацитет в общинската администрация за самостоятелно определяне на местните данъци и такси;	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	20
	Увеличаване на дела на собствените приходи (с акцент върху концесиите и ПЧП) и местните правомощия за предоставяне на услуги, поемане на по-големи отговорности към населението за предоставяните услуги от общината;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	2
	По-ефективно управление на общинската собственост чрез създаване на "общинска поземлена банка";	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	300
	Изграждане на пълноценно функциониращи системи за мониторинг на реализацията на общинския план за развитие;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	2
	Съставяне на ежегоден доклад за публичен мониторинг на дейността на общинския съвет, кметската институция и общинската администрация;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	2
	Създаване на специализирана структура в рамките на общинската администрация, която ефикасно да координира, разработва и защитава инвестиционни проекти;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	50
	Реализиране на обществен контрол върху дейността на общинските служители, чрез анкетиране и публично огласяване на получените от анкетите резултати;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	20
	Изнасяне на административни услуги в другите населени места от общината. Осигуряване на достъп до онлайн услугите във всяко едно населено място в общината;	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	20
	Осигуряване участието на представители на общината в работни групи за разработване на проекти на нормативни актове и на стратегически и програмни документи, засягащи местното самоуправление;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	10
	Привличане на външни доставчици за местни социални и други специализирани услуги;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	10
	Разширяване предлагането на интегрирани услуги (административни и технически) по електронен път за гражданите чрез взаимодействие между териториалните структури на централната власт и местните власти;	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	50
	Мярка 6.1.2: Създаване на партньорства за местно развитие				**342**
	Предоставяне на достъп от официалната интернет страница до пълен набор осъвременена информация за различните документи, подготвяни от общината, както и за подготвените и в процес на подготовка проекти;	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	100
	Реализиране на ефективно взаимодействие и партньорство между общинската администрация, структурите на гражданското общество и социално-икономическите партньори при формулирането на местни политики и решаването на значими и актуални обществени проблеми;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	30
	Създаване на консултативен съвет към общината (с участие на представители на бизнеса, НПО, църковните настоятелства и гражданското общество) за обсъждане и граждански контрол на дейността на администрацията;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	20
	Развитие на публично-частни партньорства за осъществяване дейности по плана за развитие на общината;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	2

Приоритет Спец. цел Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
	Обучение на местните партньори за разработване, финансиране и управление на съвместни проекти и прилагане на интегрирани програми за развитие;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	30
	Изграждане на дискусионни форуми - като съвети по партньорство между общината и съответните бран-шови партньори, в т.ч. туристически бизнес, агро-бизнес, рибарството, аквакултурите, хранително-вкусовата промишленост и др.	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	50
	Разширяване на кръга от актове на общински съвет, които да се приемат след публично обсъждане;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	20
	Увеличаване капацитета на неправителствените организации и бизнеса да предоставят обществени услу-ги по договор с местната власт;	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	30
	Кооперирane между общинската администрация и гражданските организации в съвместно участие в програмите за териториално сближаване на ЕС;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „АФ"	30
	Осигуряване на консултантски услуги за общинските институции от НПО в сферата на стимулирането уча-стието на местните общности във вземането на решения;	2012-2013	общински бюджет / ОПАК	Дирекция „АФ"	30
Специфична цел 6.2: Подобряване на работата в партньорство с общини от региона, трансграничното и транснационално сътрудничество.					**680**
Мярка 6.2.1: Регионално сътрудничество					**210**
	Партньорство на местно, регионално и трансгранично ниво за устойчива експлоатация на рибните запаси;	постоянно	общински бюджет / ОПРСР	Дирекция „ЕМСКХД"	150
	Създаване на условия за междуобщинско кооперирane с цел кандидатстване и управление на проекти от фондовете на ЕС и предоставяне на услуги от общ интерес на участващите общини;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД"	50
	Запознаване с добрите практики на администрацията на община Бургас в областта на разработването и управлението на проекти в рамките на оперативните програми, други донорски програми и партньорства с градове и общини извън България;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД"	10
Мярка 6.2.2: Трансгранично сътрудничество					**170**
	Изготвяне на анализ и план за трансгранично сътрудничество на общината за предстоящия програмен период;	2012-2013	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД"	20
	Разработване на Интернет портал за обмен на добри практики за устойчиво развитие в трансграничния регион;	2012-2013	общински бюджет / ПТГСБТ	Дирекция „ЕМСКХД"	50
	Обучения, семинари, конференции, учебни посещения, съвместни срещи, включващи и социално- ико-номическите партньори (университети, НПО, бизнес сдружения, синдикати и т.н.);	постоянно	общински бюджет / ПТГСБТ	Дирекция „ЕМСКХД"	100
Мярка 6.2.3: Транснационално и междурегионално сътрудничество					**300**
	Логистична и финансова подкрепа за участието на образователните институции в международни програ-ми за сътрудничество;	постоянно	общински бюджет	Дирекция „ЕМСКХД"	100
	Изграждане на двустранни отношения с европейски общини и градове, които имат подобна роля на кул-турно-исторически и туристически средища;	2012-2013	общински бюджет / ИНТЕРРЕГ / ПТРС Югоизточна Евро-па / УРБАКТ	Дирекция „ЕМСКХД"	50

Приоритет	Спец. цел	Мярка	ДЕЙНОСТ	Период на реализация	Източника на финансиране	Отговорно за из-пълн. звено	Необх. ресурс (хил.лв.)
			Участие в международни мрежи от градове (в и извън рамките на програми, предлагани от ЕС), в които се търсят решения за общи проблеми и се изследват подобни тенденции в развитието на градовете и общи-ните;	постоянно	общински бюджет / ИНТЕРРЕГ / ПТРС Югоизт. Европа / УРБАКТ	Дирекция „ЕМСКХД”	50
			Развитие на контакти и активна международна дейност с институциите на ЕС и страните-членки на общ-ността за изучаване на техния опит и усвояване на добри практики по основните направления на разви-тие;	постоянно	общински бюджет / ИНТЕРРЕГ / ПТРС Югоизт. Европа / УРБАКТ	Дирекция „ЕМСКХД”	100